

IV

*(Pranešimai)*EUROPOS SAJUNGOS INSTITUCIJŲ, ĮSTAIGŲ IR ORGANŲ
PRANEŠIMAI

EUROPOS KOMISIJA

KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI IR AUDITO
RŪMAMS

2018 m. Europos plėtros fondo metinės ataskaitos

(2019/C 326/01)

TURINYS

	<i>Puslapis</i>
ATASKAITŲ PATVIRTINIMAS	2
EPF IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS IR APSKAITA	3
EUROPOS KOMISIJOS VALDOMOS LĖŠOS	6
EPF FINANSINĖS ATASKAITOS	8
EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	17
EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS	40
2018 M. ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	41
2018 M. ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	48
EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS	55
EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA	59
METINĖ VYKDYMO ATASKAITA. EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VALDOMOS LĖŠOS	89

ATASKAITŲ PATVIRTINIMAS

Europos plėtros fondo 2018 m. metinės ataskaitos parengtos vadovaujantis 11-ojo Europos plėtros fondo finansinio reglamento X antraštinė dalimi ir finansinių ataskaitų pastabose nustatytais apskaitos principais, taisyklėmis ir metodais.

Patvirtinu savo atsakomybę už Europos plėtros fondo metinių ataskaitų parengimą ir pateikimą vadovaujantis 11-ojo Europos plėtros fondo finansinio reglamento 18 straipsniu.

Iš leidimus suteikiančio pareigūno ir EIB gavau visą informaciją, kurios patikimumą jie patvirtino ir kuri būtina norint parengti ataskaitas, kuriose parodyti Europos plėtros fondų turtas, įsipareigojimai ir biudžeto vykdymas.

Remdamasi šia informacija ir tokiomis patikromis, kurios, mano manymu, būtinos ataskaitoms pasirašyti, tvirtinu, kad esu pagrįstai įsitikinusi, jog ataskaitose visais reikšmingais aspektais parodyta tikra ir teisinga Europos plėtros fondo finansinė būklė.

Rosa ALDEA BUSQUETS

Apskaitos pareigūnė

2019 m. birželio 21 d.

EPF IŠTEKLIŲ PANAUDOJIMAS IR APSKAITA

1. PAGRINDINIAI FAKTAI

Europos Sąjunga (toliau – ES) palaiko bendradarbiavimu grindžiamus santykius su daugeliu besivystančių šalių. Jais visų pirma siekiama skatinti ekonominę, socialinę ir aplinkos vystymąsi, daugiausiai dėmesio skiriant ilgalaikiam skurdo mažinimui ir naikinimui, šalims gavėjoms teikiant paramą vystymuisi ir techninę pagalbą. Tuo tikslu ES drauge su šalimis partnerėmis rengia bendradarbiavimo strategijas ir mobilizuoja finansinius išteklius joms įgyvendinti. Šie vystomajam bendradarbiavimui skirti ES ištekliai gaunami iš trijų šaltinių:

- ES biudžeto,
- Europos plėtros fondo,
- Europos investicijų banko.

Europos plėtros fondas (toliau – EPF) yra pagrindinė ES pagalbos priemonė, skirta vystomajam bendradarbiavimui Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (toliau – AKR) valstybėse bei Užjūrio šalyse ir teritorijose (toliau – UŠT).

EPF nefinansuojamas iš ES biudžeto. Jį vidaus susitarimu įsteigė valstybių narių atstovai Taryboje, o valdo specialus komitetas. Europos Komisija (toliau – Komisija) yra atsakinga už operacijų, atliekamų su EPF ištekliais, finansinių vykdymą. Europos investicijų bankas (toliau – EIB) valdo investicinę priemonę.

2014–2020 m. AKR valstybėms ir UŠT teikiama geografinė pagalba ir toliau bus daugiausia finansuojama iš EPF. Kiekvienas EPF paprastai sudaromas maždaug penkerių metų laikotarpiui, jam taikomas atskiras finansinis reglamentas, pagal kurį reikalaujama parengti kiekvieno atskiro EPF finansines ataskaitas. Atitinkamai rengiamos atskiros kiekvieno EPF Komisijos valdomos dalies finansinės ataskaitos. Šios finansinės ataskaitos taip pat pateikiamos suvestine forma, kad būtų parodyta bendra išteklių, už kuriuos atsakinga Komisija, finansinė būklė.

2013 m. birželio mėn. per posėdį Taryboje valstybės narės pasirašė vidaus susitarimą, kuriuo įsteigiamas 11-asis EPF ⁽¹⁾. Jis įsigaliojo 2015 m. kovo 1 d.

2018 m. Taryba priėmė 11-ajam EPF taikomą finansinį reglamentą ⁽²⁾. Juo panaikintas anksčiau galiojęs reglamentas ir jis taikomas operacijoms, kurios finansuojamos iš ankstesnių EPF, nepažeidžiant esamų teisinių įsipareigojimų. Šis reglamentas netaikomas investicinei priemonei pagal ankstesnius EPF.

Remiantis AKR ir ES partnerystės susitarimu buvo sukurta investicinė priemonė. Šią investicinę priemonę valdo EIB; ji skirta privačiojo sektoriaus vystymuisi AKR valstybėse remti, daugiausia (tačiau ne vien tik) finansuojant privačiąsias investicijas. Priemonė sukurta kaip atnaujinamas fondas, t. y. grąžinamos paskolos gali būti vėl investuojamos į kitas operacijas, taigi, priemonė yra atsinaujinanti ir finansiškai nepriklausoma. Kadangi investicinės priemonės Komisija nevaldo, ji nekonsoliduota pirmojoje metinių ataskaitų dalyje – EPF finansinėse ataskaitose ir susijusioje finansinio vykdymo ataskaitoje. Investicinės priemonės finansinės ataskaitos į metines ataskaitas įtraukiamos kaip atskira dalis (II dalis), siekiant parodyti visą EPF paramą vystymuisi.

2. KAIP FINANSUOJAMAS EPF?

2013 m. gruodžio 2 d. Europos Vadovų Taryba priėmė 2014–2020 m. daugiametę finansinę programą. Taip pat buvo nuspręsta, kad geografinis bendradarbiavimas su AKR valstybėmis nebus įtrauktas į ES biudžetą, bet bus toliau finansuojamas pagal esamą tarpvyriausybinių EPF.

⁽¹⁾ OLL 210, 2013 8 6, p. 1.

⁽²⁾ 2018 m. lapkričio 26 d. Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877 dėl 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento, panaikinančio Reglamentą (ES) 2015/323 (OL L 307, 2018 12 3, p. 1).

ES biudžetas yra metinis ir, remiantis biudžeto metinio periodiškumo principu, išlaidos ir pajamos planuojamos ir patvirtinamos vieniems metams. Kitaip nei ES biudžetas, EPF veikia daugiamečiu pagrindu. Kiekvienam EPF nustatomas bendras fondas vystomajam bendradarbiavimui vykdyti paprastai penkerių metų laikotarpiu. Kadangi ištekliai skiriami daugiamečiu pagrindu, skirtos lėšos gali būti naudojamos per EPF laikotarpį. Biudžeto vykdymo ataskaitose pabrėžiama, kad EPF biudžetas nėra grindžiamas metinio periodiškumo principu, nes EPF biudžeto įvykdymas vertinamas atsižvelgiant į visas fondo lėšas.

EPF ištekliai yra ES valstybių narių *ad hoc* įnašai. Maždaug kas penkerius metus valstybių narių atstovai tarpvyriausybinio lygmeniu susitinka, kad nuspręstų dėl bendros sumos, kuri bus skiriama fondui, ir kad prižiūrėtų jo vykdymą. Komisija valdo fondą laikydamaši Sąjungos vystomojo bendradarbiavimo politikos. Kadangi valstybės narės vykdo savo pačių vystymosi ir pagalbos politiką, kuri papildo Sąjungos lygmens politiką, jos turi koordinuoti savo politiką su ES politika, kad būtų užtikrinta, jog jos papildytų viena kitą.

Be pirmiau minėtų įnašų, valstybės narės taip pat gali sudaryti bendro finansavimo susitarimus arba mokėti savanoriškus finansinius įnašus EPF.

3. ATSKAITOMYBĖ METŲ PABAIGOJE

3.1. METINĖS ATASKAITOS

Pagal EPF finansinio reglamento 18 straipsnio 3 dalį EPF finansinės ataskaitos rengiamos remiantis kaupiamosios apskaitos taisyklėmis, kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS). Siekiant nustatyti vienodas apskaitos, vertinimo ir ataskaitų pateikimo taisykles ir taip suderinti finansinių ataskaitų parengimo procesą, visos ES institucijos ir įstaigos taiko Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintas apskaitos taisykles. Šios ES apskaitos taisyklės taip pat taikomos EPF, atsižvelgiant į specifinį jo veiklos pobūdį.

EPF metinių ataskaitų rengimas pavestas Komisijos apskaitos pareigūnui, kuris yra EPF apskaitos pareigūnas. Apskaitos pareigūnas užtikrina, kad EPF metinėse ataskaitose būtų parodyta tikra ir teisinga EPF finansinė būklė.

Metinės ataskaitos pateikiamos tokia seka:

I dalis. Komisijos valdomos lėšos

- i) EPF finansinės ataskaitos ir aiškinamosios pastabos
- ii) EPF konsoliduotų ES patikos fondų finansinės ataskaitos
- iii) EPF ir ES patikos fondų konsoliduotosios finansinės ataskaitos
- iv) EPF finansinio vykdymo ataskaita

II dalis. Metinė vykdymo ataskaita. EIB valdomos lėšos

- i) Investicinės priemonės finansinės ataskaitos

Dalis „EPF konsoliduotų ES patikos fondų finansinės ataskaitos“ apima abiejų prie EPF įkurtų patikos fondų – ES patikos fondo „Bėkou“ (žr. skirsnį „ES patikos fondo „Bėkou“ finansinės ataskaitos“) ir ES patikos fondo Afrikai (žr. skirsnį „ES patikos fondo Afrikai finansinės ataskaitos“) – finansines ataskaitas. Už patikos fondų atskirų finansinių ataskaitų parengimą atsakingas Komisijos apskaitos pareigūnas; jų išorės auditą atlieka privatus auditorius. Į šias metines ataskaitas įtraukti patikos fondų skaičiai yra preliminarūs.

EPF metines ataskaitas Komisija turi patvirtinti ne vėliau kaip iki paskesnių metų liepos 31 d. ir pateikti jas Europos Parlamentui ir Tarybai, kad jie patvirtintų biudžeto įvykdymą.

4. AUDITAS IR BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

4.1. AUDITAS

EPF metines ataskaitas prižiūri jo išorės auditorius – Europos Audito Rūmai (toliau – EAR), kurie parengia metinę ataskaitą Europos Parlamentui ir Tarybai.

4.2. BIUDŽETO ĮVYKDYMO PATVIRTINIMAS

Atitinkamų finansinių metų EPF išteklių finansinio įvykdymo galutinė kontrolė yra biudžeto įvykdymo patvirtinimas. EPF biudžeto įvykdymą tvirtina Europos Parlamentas. Tai reiškia, kad atlikus auditą ir baigus rengti metines ataskaitas, Taryba turi pateikti rekomendacijas, o Europos Parlamentas tada turi nuspręsti, ar patvirtinti atitinkamų finansinių metų Komisijos EPF išteklių finansinį įvykdymą. Šis sprendimas grindžiamas ataskaitų peržiūra, EAR metine ataskaita (į kurią įtrauktas oficialus patikinimo pareiškimas) ir Komisijos atsakymais, taip pat remiantis Komisijos atsakymais į klausimus ir prašymus pateikti papildomos informacijos.

EUROPOS KOMISIJOS VALDOMOS LĖŠOS ⁽³⁾

⁽³⁾ Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių šiose lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

TURINYS

	<i>Puslapis</i>
EPF FINANSINĖS ATASKAITOS	8
EPF BALANSAS	9
EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	10
EPF PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	11
EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	12
EPF BALANSAS	13
EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	14
EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	15
EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS	17
EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS	40
2018 M. ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	41
ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ AIŠKINAMOJI INFORMACIJA	42
BALANSAS	45
FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	46
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	46
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	47
2018 M. ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS	48
ES PATIKOS FONDO AFRIKAI AIŠKINAMOJI INFORMACIJA	49
BALANSAS	52
FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	53
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	53
GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	54
EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS	55
KONSOLIDUOTASIS BALANSAS	56
KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA	57
KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	57
KONSOLIDUOTOJI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA	58
EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA	59

EPF FINANSINĖS ATASKAITOS ⁽⁴⁾

⁽⁴⁾ Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

EPF BALANSAS

mln. EUR

	Pastaba	2018 12 31	2017 12 31
ILGALAIKIS TURTAS			
Išankstinis finansavimas	2.1	887	582
Patikos fondo įnašai	2.2	201	163
		1 088	745
TRUMPALAIKIS TURTAS			
Išankstinis finansavimas	2.1	1 448	1 518
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos	2.3	138	92
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2.4	387	347
		1 973	1 958
IŠ VISO TURTO		3 061	2 703
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI			
Atidėjiniai	2.5	—	(4)
Finansiniai įsipareigojimai	2.6	(18)	(14)
		(18)	(18)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI			
Mokėtinos sumos	2.7	(241)	(563)
Sukauptos sąnaudos ir būsimąjo laikotarpio pajamos	2.8	(1 281)	(733)
		(1 523)	(1 296)
IŠ VISO ĮSIPAREIGIJIMŲ		(1 540)	(1 314)
GRYNASIS TURTAS		1 521	1 389
FONDAI IR REZERVAI			
Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF	2.9	50 423	46 173
Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas	2.9	2 252	2 252
Iš ankstesnių metų perkeltas ekonominis rezultatas		(47 037)	(43 219)
Ekonominis metų rezultatas		(4 118)	(3 818)
GRYNASIS TURTAS		1 521	1 389

EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2018	2017
PAJAMOS			
Pajamos iš neprekybinių operacijų	3.1		
Susigrąžinimo veikla		4	61
		4	61
Pajamos iš prekybos operacijų	3.2		
Finansinės pajamos		10	4
Kitos pajamos		46	22
		57	25
Iš viso pajamų		60	87
IŠLAIDOS			
Pagalbos priemonės	3.3	(4 054)	(3 700)
Bendro finansavimo išlaidos	3.4	17	(42)
Finansinės išlaidos	3.6	7	(8)
Kitos išlaidos	3.7	(148)	(154)
Iš viso išlaidų		(4 178)	(3 904)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		(4 118)	(3 818)

EPF PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2018	2017
Ekonominis metų rezultatas		(4 118)	(3 818)
Pagrindinė veikla			
Kapitalo padidėjimas – įnašai (grynąja verte)		4 250	3 850
Patikos fondų įnašų (padidėjimas) / sumažėjimas		(38)	(66)
Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas		(235)	(319)
Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas		(46)	40
Atidėjinių padidėjimas / (sumažėjimas)		(4)	—
Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)		3	8
Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)		(322)	14
Sukauptų sąnaudų ir būsimosios laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)		548	(42)
GRYNIŲ PINIGŲ SRAUTAI		40	(333)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynas padidėjimas / (sumažėjimas)		40	(333)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	2.4	347	680
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	2.4	387	347

EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E)
LIKUTIS 2016 m. gruodžio 31 d.	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357
Kapitalo padidėjimas – įnašai	—	(4 050)	4 050	—	—	4 050
Kompensacijos valstybėms narėms	(200)	—	(200)	—	—	(200)
Ekonominis metų rezultatas	—	—	—	(3 818)	—	(3 818)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	1 389
Kapitalo padidėjimas – įnašai	—	(4 250)	4 250	—	—	4 250
Ekonominis metų rezultatas	—	—	—	(4 118)	—	(4 118)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	1 521

EPF BALANSAS

mln. EUR

	Pastaba	2018 12 31					2017 12 31				
		8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
ILGALAIKIS TURTAS											
Išankstinis finansavimas	2.1	—	23	520	344	887	—	32	221	330	582
Patikos fondo įnašai	2.2	—	—	—	201	201	—	86	—	77	163
		—	23	520	546	1 088	—	118	221	407	745
TRUMPALAIKIS TURTAS											
Išankstinis finansavimas	2.1	0	19	445	984	1 448	1	40	867	610	1 518
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos	2.3	1	65	36	36	138	0	64	17	11	92
EPF jungiamosios sąskaitos	2.3	183	111	2 421	—	2 715	189	88	3 555	—	3 832
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2.4	—	—	—	387	387	—	—	—	347	347
		184	195	2 902	1 407	4 689	190	193	4 439	968	5 791
IŠ VISO TURTO (*)		184	218	3 422	1 953	5 777	190	311	4 660	1 375	6 536
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI											
Atidėjimai	2.5	—	—	—	—	—	—	—	—	(4)	(4)
Finansiniai įsipareigojimai	2.6	—	—	(1)	(16)	(18)	—	—	(7)	(7)	(14)
		—	—	(1)	(16)	(18)	—	—	(7)	(11)	(18)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGOJIMAI											
Mokėtinos sumos	2.7	(0)	(6)	(125)	(111)	(241)	(0)	(13)	(133)	(417)	(563)
EPF jungiamosios sąskaitos	2.3	—	—	—	(2 715)	(2 715)	—	—	—	(3 833)	(3 833)
Suakauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos	2.8	(0)	(83)	(358)	(840)	(1 281)	(0)	(76)	(517)	(140)	(733)
		(0)	(89)	(482)	(3 666)	(4 237)	(0)	(89)	(650)	(4 389)	(5 128)
IŠ VISO ĮSIPAREIGOJIMŲ (*)		(0)	(89)	(484)	(3 682)	(4 255)	(0)	(89)	(657)	(4 401)	(5 147)
GRYNASIS TURTAS (*)		184	129	2 938	(1 729)	1 521	190	222	4 003	(3 025)	1 389
FONDAI IR REZERVAI											
Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF	2.9	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423	12 164	10 773	20 960	2 277	46 173
Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas	2.9	627	1 625	—	—	2 252	627	1 625	—	—	2 252
Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF	2.9	(2 509)	2 137	55	317	—	(2 503)	2 177	120	206	—
Iš ankstesnių metų perkeltas ekonominis rezultatas		(10 098)	(14 352)	(17 078)	(5 508)	(47 037)	(10 098)	(14 339)	(15 812)	(2 969)	(43 219)
Ekonominis metų rezultatas		0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)	0	(13)	(1 266)	(2 539)	(3 818)
GRYNASIS TURTAS		184	129	2 938	(1 729)	1 521	190	222	4 003	(3 025)	1 389

(*) Iš viso turto ir įsipareigojimų reikėtų atimti EPF jungiamąsias sąskaitas, kad tos sumos būtų suderintos su EPF balanse nurodytomis bendromis sumomis.

EPF FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	Pastaba	2018					2017				
		8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
PAJAMOS											
Pajamos iš neprekybinių operacijų	3.1										
Susigrąžinimo veikla		0	3	(3)	4	4	0	5	49	7	61
Pajamos iš prekybos operacijų	3.2	0	3	(3)	4	4	0	5	49	7	61
Finansinės pajamos		0	2	8	1	10	(0)	(1)	4	(0)	4
Kitos pajamos		1	6	27	12	46	1	5	13	4	22
		1	8	35	13	57	1	4	17	4	25
Iš viso pajamų		1	11	32	17	60	1	9	66	11	87
IŠLAIDOS											
Pagalbos priemonės	3.3	0	(59)	(984)	(3 012)	(4 054)	(0)	(14)	(1 251)	(2 435)	(3 700)
Bendro finansavimo išlaidos	3.4	—	—	18	(1)	17	—	—	(42)	(1)	(42)
Finansinės išlaidos	3.6	0	1	5	1	7	1	1	(10)	(0)	(8)
Kitos išlaidos	3.7	(1)	(7)	(71)	(70)	(148)	(2)	(9)	(29)	(114)	(154)
Iš viso išlaidų		(0)	(64)	(1 031)	(3 082)	(4 178)	(1)	(22)	(1 332)	(2 549)	(3 904)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS		0	(53)	(1 000)	(3 065)	(4 118)	0	(13)	(1 266)	(2 539)	(3 818)

EPF GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

8-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2016 m. gruodžio 31 d.	12 164	—	12 164	(10 098)	627	(2 496)	197
Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo			—			(7)	(7)
Perkėlimas į 11-ąją EPF ir iš jo			—			—	—
Ekonominis metų rezultatas			—	0			0
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	12 164	—	12 164	(10 098)	627	(2 503)	190
Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo			—			(7)	(7)
Ekonominis metų rezultatas			—	0		—	0
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	12 164	—	12 164	(10 098)	627	(2 509)	184

mln. EUR

9-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2016 m. gruodžio 31 d.	10 973	—	10 973	(14 339)	1 625	2 214	472
Kompensacijos valstybėms narėms	(200)	—	(200)				(200)
Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo			—			(37)	(37)
Ekonominis metų rezultatas			—	(13)			(13)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	10 773	—	10 773	(14 352)	1 625	2 177	222
Perkėlimas į 10-ąją EPF ir iš jo			—			(40)	(40)
Perkėlimas į 11-ąją EPF ir iš jo			—			—	—
Ekonominis metų rezultatas			—	(53)		—	(53)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	10 773	—	10 773	(14 406)	1 625	2 137	129

mln. EUR

10-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2016 m. gruodžio 31 d.	20 960	1 773	19 187	(15 812)	—	247	3 622
Kapitalo padidėjimas – įnašai		(1 773)	1 773				1 773
Perkėlimas į 8-ąjį ir 9-ąjį EPF ir iš jų			—			44	44
Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo			—			(171)	(171)
Ekonominis metų rezultatas			—	(1 266)			(1 266)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	20 960		20 960	(17 078)	—	120	4 003
Perkėlimas į 8-ąjį ir 9-ąjį EPF ir iš jų			—			47	47
Perkėlimas į 11-ąjį EPF ir iš jo			—			(112)	(112)
Ekonominis metų rezultatas			—	(1 000)		—	(1 000)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	20 960	—	20 960	(18 077)	—	55	2 938

mln. EUR

11-asis EPF	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautosios lėšos – aktyvūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF (F)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E) + (F)
LIKUTIS 2016 m. gruodžio 31 d.	29 367	29 367	—	(2 969)	—	35	(2 934)
Kapitalo padidėjimas – įnašai		(2 277)	2 277			—	2 277
Perkėlimas į 8-ąjį, 9-ąjį ir 10-ąjį EPF ir iš jų			—			171	171
Ekonominis metų rezultatas			—	(2 539)		—	(2 539)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	29 367	27 090	2 277	(5 508)	—	206	(3 025)
Kapitalo padidėjimas – įnašai		(4 250)	4 250			112	4 362
Perkėlimas į 8-ąjį, 9-ąjį ir 10-ąjį EPF ir iš jų			—			—	—
Ekonominis metų rezultatas			—	(3 065)		—	(3 065)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	29 367	22 840	6 527	(8 573)	—	317	(1 729)

EPF FINANSINIŲ ATASKAITŲ PASTABOS ⁽⁵⁾

⁽⁵⁾ Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

1. SVARBIAUSI APSKAITOS POLITIKOS PRINCIPAI

1.1. APSKAITOS PRINCIPAI

Finansinių ataskaitų tikslas – pateikti plačiam naudotojų ratui naudingos informacijos apie subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus.

Bendri aspektai (arba apskaitos principai), kurių reikia laikytis rengiant finansines ataskaitas, išdėstyti ES apskaitos taisyklėje Nr. 1 „Finansinės ataskaitos“ ir yra tokie patys, kaip ir aprašytieji TVSAS 1, t. y. teisingo pateikimo, kaupiamojo principo, veiklos tęstinumo, pateikimo nuoseklumo, reikšmingumo, sumavimo, atskaitymo ir lyginamosios informacijos. Finansinės atskaitomybės kokybinės savybės yra svarbumas, sąžiningas pateikimas (patikimumas), suprantamumas, savalaikiškumas, palyginamumas ir patikrinamumas.

1.2. ATASKAITŲ RENGIMO PAGRINDAS

1.2.1. Ataskaitinis laikotarpis

Finansinės ataskaitos teikiamos kasmet. Finansiniai metai prasideda sausio 1 d. ir baigiasi gruodžio 31 d.

1.2.2. Valiuta ir perskaičiavimo pagrindas

EPF funkcinė ir atskaitomybės valiuta yra euras, todėl metinių ataskaitų duomenys nurodomi milijonais eurų. Sandoriai užsienio valiuta yra perskaičiuojami eurai taikant sandorio atlikimo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą. Į finansinės veiklos ataskaitą įtraukiamas valiutos keitimo pelnas ir nuostoliai, patirti vykdant sandorius užsienio valiuta ir perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštą piniginių turtą ir įsipareigojimus, taikant metų pabaigoje galiojantį valiutos keitimo kursą. Nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrenginiams bei nematerialiajam turtui, kurie išlaiko savo vertę eurai tokiu kursu, kuris galiojo jų įsigijimo dieną, taikomi skirtingi perskaičiavimo metodai.

Piniginio turto ir įsipareigojimų užsienio valiuta likučiai metų pabaigoje perskaičiuojami į eurus toliau pateikiamu gruodžio 31 d. galiojančiu Europos Centrinio Banko (ECB) valiutos kursu.

Euro kursas

Valiuta	2018 12 31	2017 12 31	Valiuta	2018 12 31	2017 12 31
BGN	1,9558	1,9558	PLN	4,3014	4,177
CZK	25,7240	25,5350	RON	4,6635	4,6585
DKK	7,4673	7,4449	SEK	10,2548	9,8438
GBP	0,8945	0,8872	CHF	1,1269	1,1702
HRK	7,4125	7,4400	JPY	125,8500	135,01
HUF	320,9800	310,3300	USD	1,145	1,1993

1.2.3. Įverčių taikymas

Pagal TVSAS ir bendruosius apskaitos principus finansinėse ataskaitose nurodomos sumos būtinai turi būti pagrįstos įverčiais ir vadovybės prielaidomis, pagrįstais patikimiausia turima informacija. Reikšmingi įverčiai turi apimti bent jau šiuos elementus: sukauptas ir būsimojo laikotarpio pajamas bei sąnaudas, atidėjinius, finansinę riziką, susijusią su gautinomis sumomis, neapibrėžtąjį turtą ir neapibrėžtuosius įsipareigojimus ir turto vertės sumažėjimo laipsnį. Faktiniai rezultatai gali skirtis nuo šių įverčių.

Pagrįsti įverčiai yra esminė finansinių ataskaitų rengimo dalis ir netrukdo jų patikimumui. Įvertį gali tekti peržiūrėti iš naujo, jeigu pasikeičia aplinkybės, kuriomis buvo grindžiamas toks įvertis, ar jeigu atsiranda naujos informacijos arba daugiau patirties. Įverčio peržiūrėjimas dėl savo pobūdžio nėra siejamas su ankstesniais ataskaitiniais laikotarpiais ir nėra klaidos taisymas. Apskaitos įverčio pokyčio poveikis pripažįstamas nurodant perteklių ar deficitą tais laikotarpiais, kai jis tapo žinomas.

1.3. BALANSAS

1.3.1. Finansinis turtas

Finansinis turtas skirstomas į šias kategorijas: tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas; paskolos ir gautinos sumos; investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą ir parduoti laikomas finansinis turtas. Dėl finansinių priemonių klasifikavimo nusprendžiama pirminio pripažinimo metu ir jis peržiūrimas kiekvieno balanso sudarymo dieną.

i) *Tikrąja verte vertinamas finansinis turtas kaip perteklius arba deficitas*

Finansinis turtas priskiriamas prie šios kategorijos, jeigu jis įsigytas turint pagrindinį tikslą jį greitai parduoti arba jeigu taip nusprendė subjektas. Į šią kategoriją taip pat patenka išvestinės finansinės priemonės. Šios kategorijos turtas yra priskiriamas prie trumpalaikio turto, jeigu jį tikimasi realizuoti per 12 mėnesių nuo balanso sudarymo dienos. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių prie šios kategorijos priskiriamų investicijų.

ii) *Paskolos ir gautinos sumos*

Paskolos ir gautinos sumos – neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatomais mokėjimais, nekotiruojamas aktyviojoje rinkoje. Šios sumos atsiranda, kai subjektas tiesiogiai skolininkui suteikia pinigų, prekių arba paslaugų be ketinimo prekiauti gautinomis sumomis. Jos nurodomos kaip ilgalaikis turtas, išskyrus sumas, kurios turi būti sumokėtos per 12 mėnesių nuo balanso sudarymo dienos. Paskolos ir gautinos sumos apima terminuotuosius indėlius, kurių pradinis terminas viršija tris mėnesius.

iii) *Investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą*

Investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą yra neišvestinis finansinis turtas su fiksuotais arba nustatomais mokėjimais bei fiksuotais išpirkimo terminais, kurių subjektas ketina ir gali laikytis. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių prie šios kategorijos priskiriamų investicijų.

iv) *Parduoti laikomas finansinis turtas*

Parduoti laikomas finansinis turtas yra neišvestinė finansinė priemonė, kuri arba yra priskirta prie šios kategorijos arba nepatenka į jokią kitą kategoriją. Jis klasifikuojamas arba kaip trumpalaikis arba kaip ilgalaikis turtas, priklausomai nuo laikotarpio, kurį subjektas tikisi jį laikyti ir kuris paprastai yra iki išpirkimo datos. Šiais finansiniais metais subjektas neturėjo jokių prie šios kategorijos priskiriamų investicijų.

Pirminis pripažinimas ir vertinimas

Tikrąja verte vertinamo finansinio turto kaip pertekliaus arba deficito, laikomo iki išpirkimo termino ir parduoti, pirkimas ir pardavimas pripažįstamas prekybos dieną – tą dieną, kai subjektas įsipareigoja pirkti arba parduoti turtą. Pinigų ekvivalentai ir paskolos pripažįstami tada, kai pinigai laikomi finansų įstaigoje arba iš anksto sumokami skolininkams. Finansinės priemonės pirmą kartą pripažįstamos tikrąja verte. Sandorių, susijusių su visu finansiniu turtu, kuris neapskaitomas tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas, išlaidos pridedamos prie tikrosios vertės pirminio pripažinimo metu.

Finansinių priemonių pripažinimas nutraukiamas, kai teisių į pinigų srautus iš investicijų galiojimas baigiasi arba subjektas kitai šaliai perleidžia iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir atlygį.

Vėlesnis vertinimas

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte kaip perteklius arba deficitas, vėliau apskaitomas tikrąja verte, įskaitant pelną ir nuostolius, atsirandančius dėl tikrosios vertės pokyčių, įtraukiamus į finansinės veiklos ataskaitą jų atsiradimo laikotarpiu.

Paskolos ir gautinos sumos bei iki išpirkimo termino laikomos investicijos yra apskaitomos amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

Parduoti laikomas finansinis turtas vėliau apskaitomas tikrąja verte. Pelnas ir nuostoliai, atsirandantys dėl tikrosios vertės pokyčių, pripažįstami tikrosios vertės rezerve. Parduoti laikomo finansinio turto palūkanos, apskaičiuotos taikant faktinių palūkanų metodą, pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Kiekvieną balanso sudarymo dieną subjektas įvertina, ar nėra objektyvių įrodymų apie sumažėjusią finansinio turto vertę ir ar į finansinės veiklos ataskaitą nereikia įtraukti nuostolio dėl vertės sumažėjimo.

1.3.2. Išankstinio finansavimo sumos

Išankstinis finansavimas – tai mokėjimas, kuriuo gavėjui suteikiamas pinigų avansas, t. y. pradinės lėšos. Šios lėšos gali būti padalytos į kelis mokėjimus per konkrečioje sutartyje, sprendime, susitarime arba pagrindiniame teisės akte nustatytą laikotarpį. Pradinės lėšos arba avansas per susitarime nustatytą laikotarpį yra naudojami tuo tikslu, kuriuo buvo išmokėti, arba grąžinami. Jeigu gavėjas nepatiria finansuoti tinkamų išlaidų, jis privalo išankstinį finansavimą grąžinti subjektui. Patvirtinus finansuoti tinkamas išlaidas (kurios pripažįstamos sąnaudomis), išankstinio finansavimo suma gali būti (visiškai arba iš dalies) sumažinta.

Išankstinis finansavimas tolesnių balansų sudarymo dienomis vertinamas pirmą kartą balanse pripažinta suma, atėmus per laikotarpį patirtas finansuoti tinkamas išlaidas (kai reikia, įskaitant apskaičiuotąsias sumas).

1.3.3. Gautinos ir susigrąžintinos sumos

Kadangi pagal ES apskaitos taisykles privaloma atskirai pateikti prekybos ir neprekybines operacijas, siekiant parengti ataskaitas gautinos sumos yra apibrėžiamos kaip gaunamos iš prekybos operacijų, o susigrąžintinos sumos – kaip gaunamos iš neprekybinių operacijų (kai subjektas įgyja vertę iš kito subjekto, tiesiogiai nesuteikdamas mainais maždaug tokios pat vertės).

Iš prekybos operacijų gautinos sumos atitinka finansinių priemonių apibrėžtį, todėl yra priskiriamos prie paskolų ir gautinų sumų kategorijos bei atitinkamai apskaičiuojamos (žr. **1.3.1** pastabą).

Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos apskaitomos pradine suma (patikslinta atsižvelgus į palūkanas ir nuobaudas), atėmus vertės sumažinimą dėl vertės sumažėjimo. Vertės sumažinimas dėl vertės sumažėjimo nustatomas tada, kai yra objektyvių įrodymų, kad subjektas negalės surinkti visų pradinio dydžio gautinų sumų. Vertės sumažinimo suma lygi turto balansinės vertės ir atsiperkamosios vertės skirtumui. Vertės sumažinimo suma pripažįstama finansinės veiklos ataskaitoje.

1.3.4. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai yra finansinės priemonės, jie apima pinigus kasoje, bankuose laikomus indėlius iki pareikalavimo arba trumpalaikius indėlius ir kitas trumpalaikes itin likvidžias investicijas, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

1.3.5. Atidėjiniai

Atidėjiniai pripažįstami tuomet, kai subjektas turi dabartinę teisinę arba konstruktyvų įsipareigojimą trečiosioms šalims, susijusį su praeities įvykiais, ir labai tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingos išteklių išmokos, o suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjiniai būsimiems veiklos nuostoliams nepripažįstami. Atidėjinio suma yra tiksliausias išlaidų, kurios, kaip numatoma, gali būti reikalingos finansinių ataskaitų sudarymo dieną turimam įsipareigojimui padengti, įvertis. Kai atidėjinys susijęs su daug punktų, įsipareigojimas vertinamas apskaičiuojant visus galimus rezultatus ir jų tikimybę (tikėtinos vertės metodas).

1.3.6. Mokėtinos sumos

Mokėtinos sumos apima sumas, susijusias su prekybos operacijomis, kaip antai prekių ir paslaugų pirkimu, ir su neprekybinėmis operacijomis, pvz., su dotacijų arba kitokio ES finansavimo gavėjų prašymais padengti išlaidas.

Kai gavėjams skiriamos dotacijos ar kitoks finansavimas, prašymai padengti išlaidas įrašomi kaip mokėtinos sumos, lygios prašomai sumai, kai gaunamas prašymas padengti išlaidas. Atlikus patikrinimą ir priėmus finansuoti tinkamas išlaidas, mokėtinos sumos vertinamos patvirtintos ir reikalavimus atitinkančios sumos dydžiu.

Mokėtinos sumos, susijusios su prekių ir paslaugų pirkimu, pripažįstamos gavus pradinės sumos sąskaitą faktūrą, o susijusios išlaidos įtraukiamos į apskaitą, kai prekės yra pristatytos arba paslaugos suteiktos ir kai jas priima subjektas.

1.3.7. Sukauptos ir būsimąjo laikotarpio pajamos bei sąnaudos

Operacijos ir įvykiai finansinėse ataskaitose pripažįstami tuo laikotarpiu, su kuriuo jie susiję. Metų pabaigoje, jeigu paslauga buvo suteikta, subjektas pristatė prekes arba yra sudarytas sutartinis susitarimas (pavyzdžiui, remiantis sutartimi), bet sąskaita faktūra dar neišrašyta, sukauptos pajamos bus pripažintos finansinėse ataskaitose. Be to, metų pabaigoje, jeigu sąskaita faktūra išrašyta, o paslaugos dar nesuteiktos arba prekės dar nepristatytos, pajamos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

Išlaidos taip pat apskaitomos tuo laikotarpiu, su kuriuo jos susijusios. Sukauptos sąnaudos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje pripažįstamos remiantis apskaičiuotą pervedimo išpareigojimo, kuris turi būti atliktas per tam tikrą laikotarpį, suma. Sukauptos sąnaudos skaičiuojamos pagal išsamias apskaitos pareigūno parengtas veiklos ir praktines gaires, kurių tikslas – užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose būtų sąžiningai nurodyti ekonominiai ir kiti įvykiai, kurie turi būti nurodyti. Analogiškai, kai mokėjimas už dar nesuteiktas paslaugas arba dar nepristatytas prekes atliekamas avansu, išlaidos bus atidėtos ir pripažintos kitą ataskaitinį laikotarpį.

1.4. FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

1.4.1. Pajamos

Pajamos apima subjekto gautas ir gautinas bendrosios ekonominės naudos įplaukas ar naudojimo galimybes, kurios lemia grynojo turto padidėjimą (o šis padidėjimas atsiranda ne dėl savininkų įnašų).

Atsižvelgiant į susijusių operacijų pobūdį, finansinės veiklos ataskaitoje išskiriamos:

i) Pajamos iš neprekybinių operacijų

Pajamos iš neprekybinių operacijų yra mokesčiai ir pervedimai, kadangi perdavėjas pateikia išteklius subjektui gavėjui, o subjektas gavėjas tiesiogiai mainais nepateikia maždaug vienodos vertės išteklių.

Pervedimai – tai kitokios nei mokesčiai, su neprekybinėmis operacijomis susijusios ateityje gautinos ekonominės naudos įplaukos arba naudojimo galimybės. Subjektas pervedtą turtą pripažįsta tada, kai jis kontroliuoja išteklius dėl praeities įvykio (pervedimo) ir tikisi iš jų gauti būsimos ekonominės naudos arba naudojimo galimybių, ir kai galima patikimai nustatyti tikrąją vertę. Dėl neprekybinės operacijos gaunami ištekliai, pripažinti kaip turtas (pvz., pinigai), taip pat pripažįstami kaip pajamos, išskyrus atvejus, kai subjektas turi dabartinį išpareigojimą to pervedimo atžvilgiu (jam taikoma sąlyga), kuri turi būti įvykdyta, kad pajamos būtų galima pripažinti. Kol sąlyga neįvykdoma, pajamos atidedamos ir pripažįstamos kaip išpareigojimas (gautas išankstinis finansavimas).

ii) Pajamos iš prekybos operacijų

Prekių ir paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos, kai didžioji su prekių nuosavybe susijusios rizikos ir atlygio dalis perduodama pirkėjui. Su paslaugų teikimu susijusio sandorio pajamos pripažįstamos atsižvelgiant į sandorio baigtumo laipsnį finansinių ataskaitų sudarymo dieną.

1.4.2. Išlaidos

Išlaidos yra ekonominės naudos arba naudojimo galimybių sumažėjimas ataskaitiniu laikotarpiu dėl turto netekimo ar panaudojimo arba prisiimtų išpareigojimų, dėl kurių sumažėja grynasis turtas (nuosavas kapitalas). Išlaidos apima tiek prekybos, tiek neprekybinių operacijų išlaidas.

Prekybos operacijų išlaidos, patiriamos perkant prekes ir paslaugas, pripažįstamos, kai prekės pristatomos ir subjektas jas priima. Jos vertinamos pradine sąskaitoje faktūroje nurodyta suma. Be to, balanso sudarymo dieną išlaidos, susijusios su per laikotarpį suteikta paslauga, už kurią sąskaita faktūra dar negauta arba nepriimta, pripažįstamos finansinės veiklos ataskaitoje.

Neprekybinių operacijų išlaidos yra susijusios su pervedimais gavėjams ir gali būti trijų rūšių: teisės į gautinas sumas, pervedimai pagal susitarimą ir atskiros dotacijos, įnašai ir dovanojamos lėšos. Pervedimai pripažįstami sąnaudomis tą laikotarpį, kurį įvyko įvykiai, dėl kurių buvo atliktas pervedimas, jeigu tik pervedimo pobūdis yra leidžiamas pagal reglamentą arba yra pasirašytas susitarimas, pagal kurį leidžiama atlikti pervedimą; gavėjas atitiko visus tinkamumo kriterijus; galima pagrįstai apskaičiuoti sumą.

Kai gaunamas bet koks pripažinimo kriterijus atitinkantis mokėjimo prašymas arba prašymas padengti išlaidas, jie pripažįstami išlaidomis, lygiomis reikalavimus atitinkančiai sumai. Finansuoti tinkamos išlaidos, kurios turi būti kompensuotos gavėjams, tačiau apie kurias dar nėra pranešta, metų pabaigoje yra įvertinamos ir įrašomos kaip sukauptos sąnaudos.

1.5. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS IR NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

1.5.1. Neapibrėžtasis turtas

Neapibrėžtasis turtas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti turtas, kurio buvimas bus patvirtintas tik tai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimųjų įvykių. Neapibrėžtasis turtas parodomas, kai tikimasi gauti ekonominės naudos arba turėti naudojimo galimybių.

1.5.2. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

Neapibrėžtasis įsipareigojimas – dėl praeities įvykių galintis atsirasti įsipareigojimas, kurio buvimas bus patvirtintas tikrai įvykus arba neįvykus vienam ar daugiau subjekto nevisiškai kontroliuojamų neapibrėžtų būsimų įvykių, arba dabartinis įsipareigojimas, atsiradęs dėl praeities įvykių, kuris dar nėra pripažintas, nes nėra tikėtina, kad įsipareigojimui įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą arba naudojimo galimybių teikiantys išteklių, arba retais atvejais – kai įsipareigojimo suma negali būti pakankamai patikimai nustatyta.

1.6. BENDRAS FINANSAVIMAS

Gauti bendro finansavimo įnašai atitinka sąlyginių pajamų iš neprekybinių operacijų kriterijus ir yra parodyti kaip valstybėms narėms, ne valstybėms narėms ir kitiems subjektams mokėtinos sumos. EPF turi panaudoti įnašus paslaugoms trečiosioms šalims teikti, o jei to nedaro – turi grąžinti turtą (gautus įnašus). Likusią mokėtiną bendro finansavimo susitarimų sumą sudaro gauti bendro finansavimo įnašai, atėmus su projektu susijusias patirtas išlaidas. Grynajam turtui tai nedaro jokio poveikio.

Su bendro finansavimo projektais susijusios išlaidos pripažįstamos tuomet, kai patiriamos. Atitinkama įnašų suma pripažįstama kaip veiklos pajamos ir ekonominiam tų metų rezultatui tai nedaro jokio poveikio.

2. BALANSO PASTABOS

TURTAS

2.1. IŠANKSTINIS FINANSAVIMAS

Pagal daugumą sutarčių numatoma, kad išankstiniai mokėjimai atliekami iki darbų pradžios, tiekiamų prekių pristatymo arba paslaugų suteikimo. Kartais sutartyse pateiktame mokėjimų tvarkaraštyje numatoma mokėjimus atlikti atsižvelgiant į pažangos ataskaitas. Išankstinis finansavimas paprastai atliekamas šalies arba teritorijos, kurioje vykdomas projektas, valiuta.

Pagal išankstinio finansavimo galimo susigrąžinimo arba panaudojimo laiką nustatoma, ar išankstinis finansavimas bus parodomas kaip trumpalaikis ar kaip ilgalaikis turtas. Panaudojimo laikas nustatytas su projektu susijusiame susitarime. Visos sumos, grąžintinos arba panaudotinos per dvylikos mėnesių terminą nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, parodomos kaip trumpalaikis išankstinis finansavimas. Kadangi dauguma EPF projektų yra ilgalaikiai, jiems skiriamais išankstiniais mokėjimais turėtų būti galima naudotis ilgiau nei vienus metus. Todėl šios išankstinio finansavimo sumos parodomos kaip ilgalaikis turtas.

		<i>mln. EUR</i>					
	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Ilgalaikis išankstinis finansavimas</i>	2.1.1	—	23	520	344	887	582
<i>Trumpalaikis išankstinis finansavimas</i>	2.1.2	0	19	445	984	1 448	1 518
Iš viso		0	42	964	1 328	2 335	2 100

Ilgalaikio išankstinio finansavimo padidėjimą daugiausia lėmė sutarties, kuri turėjo baigtis 2017 m., pratęsimas iki 2023 m. (su 7 metų išmokėjimo laikotarpiu). 2017 m. bendra šios sutarties vertė buvo priskirta prie išlaidų, o po pratęsimo ilgalaikio išankstinio finansavimo vertė buvo 217 mln. EUR.

Trumpalaikio išankstinio finansavimo sumažėjimą daugiausia lėmė sumažėjusios išankstinio finansavimo išmokos (10 %) ir padidėjęs įvykdytų atsiskaitymų kiekis (daugiausia 10-ajame EPF).

Šis sumažėjimas atitinka EPF gyvavimo ciklą. 10-ajame EPF įvykdyti atsiskaitymai pagal daugumą sutarčių ir dauguma tų sutarčių įvykdytos: tai galima matyti iš jų skaičiaus sumažėjimo – nuo 3,4 tūkst. (2017 m.) iki 2,6 tūkst. (2018 m.).

Tuo pačiu metu 11-ojo EPF vykdomų sutarčių skaičius išaugo nuo 1,6 tūkst. 2017 m. iki 2,3 tūkst. 2018 m. 11-ojo EPF veikla pradėta 2015 m., taigi, 2018 m. buvo ketvirtieji jo gyvavimo metai. Kalbant apie patvirtintų veiksmų įgyvendinimą, 11-asis EPF pasiekė brandos etapą.

2.1.1. Ilgalaikis išankstinis finansavimas

	mln. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Tiesioginis valdymas	188	159
Vykdo:		
Komisija	140	105
ES vykdomosios įstaigos	0	6
ES delegacijos	48	48
Netiesioginis valdymas	698	423
Vykdo:		
EIB ir EIF	367	166
Tarptautinės organizacijos	280	189
Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas	6	11
Viešosios teisės įstaigos	24	37
Trečiosios šalys	21	20
ES įstaigos ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigos	0	—
Privatinės teisės įstaigos, įgyvendinančios viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę	—	0
Iš viso	887	582

2.1.2. Trumpalaikis išankstinis finansavimas

	mln. EUR					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
Išankstinis finansavimas (bendra suma)	1	113	2 034	3 005	5 153	5 288
Padengta atliekant atskirimą	(1)	(94)	(1 589)	(2 021)	(3 705)	(3 770)
Iš viso	0	19	445	984	1 448	1 518

	mln. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Tiesioginis valdymas	280	256
Vykdo:		
Komisija	102	86
ES vykdomosios įstaigos	8	10
Patikos fondai	1	—
ES delegacijos	169	161
Netiesioginis valdymas	1 169	1 262
Vykdo:		
EIB ir EIF	100	345
Tarptautinės organizacijos	658	563
Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas	78	59
Viešosios teisės įstaigos	124	108
Trečiosios šalys	208	186
ES įstaigos ir viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės įstaigos	0	—
Privatinės teisės įstaigos, įgyvendinančios viešojo ir privačiojo sektorių partnerystę	0	0
Iš viso	1 448	1 518

2.1.3. Gautos išankstinio finansavimo garantijos

Garantijos yra skirtos išankstiniam finansavimui užtikrinti ir jų atsisakoma, kai sumokama paskutinė pagal projektą reikalaujama suma. 2018 m. gruodžio 31 d. EPF gautų išankstinio finansavimo garantijų vertė siekė 79 mln. EUR (2017 m. – 54 mln. EUR).

Daugiausia išankstinio finansavimo išmokėta pagal netiesioginį valdymą. Šiuo atveju garantijos gavėjas yra ne EPF, o perkančioji organizacija. Net jei EPF nėra gavėjas, tomis garantijomis apsaugomas jo turtas. 2018 m. tos garantijos siekė 534 mln. EUR.

2.2. PATIKOS FONDO ĮNAŠAI

Šioje kategorijoje nurodyta suma, sumokėta kaip įnašai į ES patikos fondą Afrikai ir ES patikos fondą „Békou“. Įnašai neapima sąnaudų, kurias patyrė patikos fondai ir kurios priskirtinos EPF.

Patikos fondo įnašus EPF naudoja tiesioginio valdymo būdu.

<i>mln. EUR</i>				
Patikos fondai	Grynasis įnašas 2017 m. gruodžio 31 d.	2018 m. sumokėti įnašai	Patikos fondų grynųjų išlaidų priskyrimas 2018 m.	Grynasis įnašas 2018 m. gruodžio 31 d.
Afrika	148	345	(301)	192
„Békou“	16	—	(7)	9
Iš viso	163	345	(308)	201

2.3. NEPREKYBINĖS SUSIGRĄŽINTINOS SUMOS IR IŠ PREKYBOS GAUTINOS SUMOS

<i>mln. EUR</i>			
	Pastaba	2018 12 31	2017 12 31
Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos	2.3.1	37	19
Iš prekybos operacijų gautinos sumos	2.3.2	101	73
Iš viso		138	92

2.3.1. Iš neprekybinių operacijų susigrąžintinos sumos

<i>mln. EUR</i>						
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
Valstybės narės	—	—	—	5	5	7
Klientai	2	7	16	1	26	19
Viešosios įstaigos	0	9	9	7	25	20
Trečiosios valstybės	0	1	3	0	5	6
Vertės sumažinimas	(2)	(15)	(10)	(0)	(27)	(34)
Įmonių grupei priklausančių įmonių jungiamosios sąskaitos su ES institucijomis	—	—	—	3	3	2
Iš viso	1	2	18	16	37	19

2.3.2. Iš prekybos operacijų gautinos sumos

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Sukauptos pajamos</i>	0	63	18	0	81	74
<i>Iš ES gautina suma</i>	—	—	—	20	20	—
<i>EPF jungiamosios sąskaitos</i>	183	111	2 421	(2 715)	(0)	(0)
Iš viso	183	174	2 439	(2 695)	101	73

Sukauptos pajamos yra iš išankstinio projektų finansavimo gaunamos sukauptų palūkanų sumos (63 mln. EUR) ir su ES patikos fondu Afrikai susijusio išankstinio finansavimo sukauptų palūkanų sumos (18 mln. EUR).

Iš ES gautina suma yra suma, kuri buvo pervesta į Europos Komisijos valdomą patikos sąskaitą.

Siekiant padidinti veiksmingumą, 11-ajam EPF skiriamas visiems EPF bendras išdas; taip galima vykdyti operacijas tarp skirtingų EPF, kurios išlyginamos įvairius EPF balansus siejančiuose EPF jungiamosiose sąskaitose.

EPF jungiamosios sąskaitos nurodytos tik atskiruose EPF. Bendra EPF jungiamųjų sąskaitų suma yra nulius.

2.4. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI ⁽⁶⁾

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Centriniai bankai</i>	—	—	—	276	276	105
<i>Komeraciniai bankai</i>	—	—	—	87	87	242
<i>Pinigai, priklausantys finansinėms priemonėms</i>	—	—	—	24	24	—
Iš viso	—	—	—	387	387	347

Bendras pinigų ir pinigų ekvivalentų lygis išliko stabilus. Tačiau pinigų srauto pozicijos struktūra pasikeitė. Didelis sumažėjimas (136 mln. EUR) buvo matomas komerciniame banke „Natwest“ esančioje JK įnašo sąskaitoje. Jis iš esmės atsirado dėl to, kad 2017 m. pabaigoje JK sumokėjo pirmąją savo 2018 m. įnašo dalį – 170 mln. EUR.

2018 m. gruodžio 31 d. centriniuose bankuose buvo laikoma daugiau grynųjų pinigų, siekiant apriboti sandorio šalies riziką (žr. 5.4 pastabą).

[SIPAREIGOJIMAI

2.5. ATIDĖJINIAI

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Atidėjiniai</i>	—	—	—	—	—	4
Iš viso	—	—	—	—	—	4

Atidėjinį Įmonių plėtojimo centrui (IPC) galima panaudoti, nes teismo bylos buvo užbaigtos ir neturėtų būti patiriama jokių papildomų išlaidų.

⁽⁶⁾ Remiantis 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento 53 straipsnio nuostatomis, išdo lėšos nurodomos 11-ojo EPF balanse. Įvairių banko sąskaitų pobūdis nurodytas 5 skyriuje „Finansinės rizikos valdymas“.

2.6. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

<i>mln. EUR</i>						
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Bendras finansavimas – mokėtinos sumos</i>	—	—	1	16	18	14
Iš viso	—	—	1	16	18	14

Bendras bendro finansavimo įsipareigojimų pokytis paaiškintas 2.7.2.1 pastaboje.

2.7. MOKĖTINOS SUMOS

<i>mln. EUR</i>							
	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Trumpalaikės mokėtinos sumos</i>	2.7.1	0	6	80	88	173	361
<i>Įvairios mokėtinos sumos</i>	2.7.2	—	—	45	23	68	202
Iš viso		0	6	125	111	241	563

2.7.1. Trumpalaikės mokėtinos sumos

<i>mln. EUR</i>						
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Tiekėjai</i>	0	5	65	32	102	133
<i>Valstybės narės</i>	—	—	0	1	1	12
<i>Trečiosios valstybės</i>	0	—	6	31	37	146
<i>Viešosios įstaigos</i>	—	2	10	30	43	83
<i>Kitos trumpalaikės mokėtinos sumos</i>	(0)	(2)	(2)	(6)	(10)	(13)
Iš viso	0	6	80	88	173	361

Mokėtinos sumos apima EPF gautas išlaidų ataskaitas, susijusias su dotacijų veikla. Jos įrašomos padengti reikalaujama suma nuo prašymo gavimo momento. Tokia pati procedūra taikoma sąskaitoms faktūroms ir kreditiniams dokumentams, gautiems vykdant viešuosius pirkimus. Į atitinkamus prašymus padengti išlaidas buvo atsižvelgta per metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo procedūras. Vadovaujantis tais atskyrimo įrašais, apskaičiuotosios reikalavimus atitinkančios sumos buvo pripažintos finansinės veiklos ataskaitoje. Reikalavimų neatitinkančios sumos buvo parodytos kaip kitos trumpalaikės mokėtinos sumos.

2.7.2. Įvairios mokėtinos sumos

<i>mln. EUR</i>							
	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Bendro finansavimo mokėtinos sumos</i>	2.7.2.1	—	—	47	21	68	28
<i>Būsimojo laikotarpio fondo kapitalo įnašai</i>	2.7.2.2	—	—	—	—	—	173
<i>Kitos įvairios mokėtinos sumos</i>		—	—	(2)	2	—	1
Iš viso		—	—	45	23	68	202

2.7.2.1. Bendro finansavimo mokėtinios sumos

Ilgalaikio ir trumpalaikio bendro finansavimo mokėtinios sumos pagal valstybes nares apibendrinamos toliau pateiktoje lentelėje:

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
Ilgalaikis bendras finansavimas						
Austrija	—	—	—	1	1	—
Belgija	—	—	0	2	2	2
Čekija	—	—	—	1	1	—
Danija	—	—	—	3	3	0
Suomija	—	—	—	1	1	—
Prancūzija	—	—	1	1	2	4
Liuksemburgas	—	—	—	1	1	—
Nyderlandai	—	—	—	3	3	—
Portugalija	—	—	—	0	0	—
Švedija	—	—	0	—	0	3
Jungtinė Karalystė	—	—	—	2	2	1
Australija	—	—	0	—	0	0
USAID	—	—	—	2	2	4
	—	—	1	16	18	14
Trumpalaikis bendras finansavimas						
Austrija	—	—	—	0	0	—
Belgija	—	—	4	0	4	3
Čekija	—	—	—	0	0	—
Danija	—	—	0	2	3	(0)
Suomija	—	—	—	0	0	—
Prancūzija	—	—	21	1	22	12
Vokietija	—	—	1	—	1	0
Liuksemburgas	—	—	—	0	0	—
Nyderlandai	—	—	1	1	2	0
Lenkija	—	—	0	—	0	—
Portugalija	—	—	—	0	0	—
Ispanija	—	—	2	—	2	1
Švedija	—	—	5	1	5	5
Šveicarija	—	—	0	—	0	0
Jungtinė Karalystė	—	—	13	12	25	4
Kanada	—	—	0	—	0	0
Australija	—	—	0	—	0	1
USAID	—	—	—	4	4	2
	—	—	47	21	68	28
Iš viso	—	—	48	37	86	42

Bendros ilgalaikio ir trumpalaikio bendro finansavimo mokėtinios sumos, palyginti su ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu, padidėjo 44 mln. EUR.

Per 2018 m. iš viso gauta 28 mln. EUR naujų bendro finansavimo įnašų.

Bendros bendro finansavimo mokėtinios sumos buvo padidintos 17 mln. EUR, siekiant pripažinti su bendro finansavimo projektais susijusias pajamas ir išlaidas (žr. 3.1.1 ir 3.4 pastabas).

2.7.2.2. Būsimojo laikotarpio fondo kapitalo įnašai

						<i>mln. EUR</i>
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Jungtinė Karalystė</i>	—	—	—	—	—	170
<i>Lietuva</i>	—	—	—	—	—	2
Iš viso	—	—	—	—	—	173

Ši kategorija skirta vien tik valstybių narių iš anksto sumokėtiems 2018 m. įnašams.

2.8. SUKAUPTOS SĄNAUDOS IR BŪSIMOJO LAIKOTARPIO PAJAMOS

						<i>mln. EUR</i>
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
<i>Sukauptos sąnaudos</i>	0	83	358	838	1 279	730
<i>Kitos sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos</i>	—	—	—	3	3	3
Iš viso	0	83	358	840	1 281	733

Sukauptos sąnaudos apima numatomas įgyvendinamų arba pasibaigusių sutarčių veiklos sąnaudas be patvirtintų prašymų padengti išlaidas, kai 2018 m. finansuoti tinkamos EPF lėšų gavėjų patirtos išlaidos buvo apskaičiuotos remiantis išsamiausia tuo metu turėta informacija. Numatomų sukauptų sąnaudų dalis, susijusi su išmokėtu išankstiniu finansavimu, įrašyta kaip išankstinio finansavimo sumų sumažinimas (žr. 2.1 pastabą).

Sukauptų sąnaudų padidėjo daugiausia 11-ajame EPF (nuo 140 mln. EUR 2017 m. iki 840 mln. EUR 2018 m.). Taip yra dėl to, kad išaugo sutarčių skaičius (nuo 1,6 tūkst. 2017 m. iki 2,3 tūkst. 2018 m.). 11-ojo EPF veikla pradėta 2015 m., taigi, 2018 m. buvo ketvirtieji jo gyvavimo metai. Kalbant apie patvirtintų veiksmų įgyvendinimą, 11-asis EPF pasiekė brandos etapą.

GRYNASIS TURTAS

2.9. FONDO KAPITALAS

2.9.1. Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF

						<i>mln. EUR</i>
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso	
<i>Fondo kapitalas</i>	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264	
<i>Nepareikalautasis fondo kapitalas</i>	—	—	—	(27 090)	(27 090)	
Pareikalautasis fondo kapitalas 2017 m. gruodžio 31 d.	12 164	10 773	20 960	2 277	46 173	
<i>Fondo kapitalas</i>	12 164	10 773	20 960	29 367	73 264	
<i>Nepareikalautasis fondo kapitalas</i>	—	—	—	(22 840)	(22 840)	
Pareikalautasis fondo kapitalas 2018 m. gruodžio 31 d.	12 164	10 773	20 960	6 527	50 423	

Fondo kapitalas – visa atitinkamo EPF valstybių narių įnašų suma, kaip nustatyta kiekviename vidaus susitarime. Nepareikalautosios lėšos – pradinis asignavimas, kurio valstybių narių dar nepareikalauta sumokėti.

Pareikalautasis fondo kapitalas – pradinių asignavimų suma, kurią valstybės narės prašomos pervesti į izdo sąskaitas (žr. 2.9.2 pastabą).

2.9.2. Pareikalautasis ir nepareikalautasis fondo kapitalas pagal valstybes nares

Įnašai į 11-ąjį EPF	%	mln. EUR		
		Nepareikalautasis fondo kapitalas 2017 m. gruodžio 31 d.	2018 m. pareikalautasis kapitalas	Nepareikalautasis fondo kapitalas 2018 m. gruodžio 31 d.
Austrija	2,40	650	(102)	548
Belgija	3,25	880	(138)	742
Bulgarija	0,22	59	(9)	50
Kroatija	0,23	61	(10)	51
Kipras	0,11	30	(5)	25
Čekija	0,80	216	(34)	182
Danija	1,98	537	(84)	452
Estija	0,09	23	(4)	20
Suomija	1,51	409	(64)	345
Prancūzija	17,81	4 826	(757)	4 068
Vokietija	20,58	5 575	(875)	4 700
Graikija	1,51	408	(64)	344
Vengrija	0,61	166	(26)	140
Airija	0,94	255	(40)	215
Italija	12,53	3 394	(533)	2 862
Latvija	0,12	31	(5)	27
Lietuva	0,18	49	(8)	41
Liuksemburgas	0,26	69	(11)	58
Malta	0,04	10	(2)	9
Nyderlandai	4,78	1 294	(203)	1 091
Lenkija	2,01	544	(85)	458
Portugalija	1,20	324	(51)	273
Rumunija	0,72	195	(31)	164
Slovakija	0,38	102	(16)	86
Slovėnija	0,22	61	(10)	51
Ispanija	7,93	2 149	(337)	1 812
Švedija	2,94	796	(125)	671
Jungtinė Karalystė	14,68	3 976	(624)	3 353
Iš viso	100,00	27 090	(4 250)	22 840

2018 m. iš 11-ojo EPF buvo pareikalauta sumokėti 4 250 mln. EUR. 2018 m. gruodžio 31 d. gautas visas 8-ojo, 9-ojo ir 10-ojo EPF kapitalas, kurį buvo pareikalauta sumokėti.

2.9.3. Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
Iš uždarytų EPF pervestos lėšos	627	1 625	—	—	2 252	2 252

Į šią kategoriją įtraukti iš uždarytų EPF į 8-ąjį ir 9-ąjį EPF pervesti ištekliai.

2.9.4. Pareikalautojo fondo kapitalo pervedimai tarp aktyvių EPF

	<i>mln. EUR</i>				
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	Iš viso
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	(2 496)	2 214	247	35	—
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 10-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	(7)	(37)	44	—	—
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	—	—	(171)	171	—
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	(2 503)	2 177	120	206	—
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 10-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	(7)	(40)	47	—	—
<i>Nepanaudotų sumų pervedimas iš ankstesnių EPF į 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą</i>	—	—	(112)	112	—
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	(2 509)	2 137	55	317	—

Į šią kategoriją įtraukti tarp aktyvių EPF pervesti ištekliai.

Įsigaliojus Kotonu susitarimui, visos ankstesniuose aktyviuose EPF nepanaudotos lėšos pervedamos į naujausią įsigaliojusį EPF po įsipareigojimų panaikinimo. Iš kitų EPF pervestais ištekliais padidinami gaunančiojo fondo asignavimai ir sumažinami fondo, kuriam lėšos buvo skirtos iš pradžių, asignavimai. Į 10-ojo ir 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą pervestos lėšos gali būti naudojamas tik laikantis vidaus susitarimuose nustatytų specialių sąlygų.

3. FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITOS PASTABOS

PAJAMOS

	<i>mln. EUR</i>		
	Pastaba	2018	2017
<i>Pajamos iš neprekybinių operacijų</i>	3.1	4	61
<i>Pajamos iš prekybos operacijų</i>	3.2	57	25
Iš viso		60	87

3.1. PAJAMOS IŠ NEPREKYBINIŲ OPERACIJŲ

							<i>mln. EUR</i>
	Pastaba	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018	2017
Išlaidų susigrąžinimas		0	3	14	3	21	19
STABEX lėšų susigrąžinimas		—	—	0	—	0	0
Bendro finansavimo pajamos	3.1.1	—	—	(18)	1	(17)	42
Iš viso		0	3	(3)	4	4	61

Pajamos iš neprekybinių operacijų galima suskirstyti pagal valdymo metodą:

			<i>mln. EUR</i>	
			2018	2017
Tiesioginis valdymas			4	5
<i>Vykdo:</i>				
Komisija			1	1
ES delegacijos			3	4
Netiesioginis valdymas			0	56
<i>Vykdo:</i>				
Trečiosios šalys			(13)	55
Tarptautinės organizacijos			12	2
Viešosios teisės įstaigos			0	0
Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas			1	(1)
Iš viso			4	61

3.1.1. Bendro finansavimo pajamos

Gauti bendro finansavimo įnašai atitinka sąlyginių pajamų iš neprekybinių operacijų kriterijus ir neturėtų turėti poveikio finansinės veiklos ataskaitai. Gauti įnašai nurodomi prie išpareigojimų (žr. 2.7.2.1 pastabą), kol neįvykdomos su skirtomis lėšomis susijusios sąlygos, t. y. nepatiriama finansuoti tinkamų išlaidų (žr. 3.4 pastabą). Tuomet atitinkama suma pripažįstama bendro finansavimo pajamomis iš neprekybinių operacijų. Todėl ekonominiam tų metų rezultatui tai nedaro jokie poveikio.

3.2. PAJAMOS IŠ PREKYBOS OPERACIJŲ

							<i>mln. EUR</i>
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018	2017	
Finansinės pajamos	0	2	8	1	10	4	
Kitos pajamos	1	6	27	12	46	22	
Iš viso	1	8	35	13	57	25	

Finansinės pajamos apima palūkanas iš patikos fondų ir iš išankstinio finansavimo gaunamas palūkanas.

Kitos pajamos susijusios vien tik su realizuotu ir nerealizuotu užsienio valiutos keitimo pelnu.

IŠLAIDOS

3.3. PAGALBOS PRIEMONĖS

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018	2017
Programuojama pagalba	(0)	1	532	1 468	2 001	2 150
Makroekonominė parama	—	26	—	—	26	21
Sektorių politika	—	2	—	—	2	(9)
AKR vidaus projektai	—	27	389	410	827	1 112
Neatidėliotina pagalba	—	3	60	811	873	289
Kitos su ankstesniais EPF susijusios pagalbos programos	—	0	—	—	0	(1)
Institucinė parama	—	—	3	15	18	23
Eksperto grąžinamosios išmokos	0	(0)	—	—	0	(1)
Įnašai į patikos fondus	—	—	—	307	307	114
Iš viso	(0)	59	984	3 012	4 054	3 700

EPF veiklos išlaidos apima įvairias pagalbos priemones ir gali būti įvairių rūšių, atsižvelgiant į tai, kaip pinigai išmokami ir valdomi.

Bendros išlaidos pagalbos priemonėms padidėjo daugiausia 11-ajame EPF. Tai atitinka EPF gyvavimo ciklą. 11-ojo EPF veikla pradėta 2015 m., taigi, 2018 m. buvo ketvirtieji jo gyvavimo metai. Kalbant apie patvirtintų veiksmų įgyvendinimą, 2018 m. 11-asis EPF pasiekė brandos etapą, taigi, palyginti su 2017 m., išlaidos išaugo. 11-ojo EPF vykdomų sutarčių skaičius išaugo nuo 1,6 tūkst. 2017 m. iki 2,3 tūkst. 2018 m.

Šis padidėjimas atitinka išmokėtų išankstinio finansavimo sumų ir sukauptų sąnaudų padidėjimą.

2017 m. sektorių politikos išlaidos buvo neigiamos, nes buvo atkurta viena sąskaita faktūra, kuri buvo netinkamai įrašyta 2016 m.

3.4. BENDRO FINANSAVIMO IŠLAIDOS

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018	2017
Bendras finansavimas	—	—	(18)	1	(17)	42

Šioje kategorijoje nurodytos su bendro finansavimo projektais susijusios 2018 m. patirtos išlaidos. Reikėtų atkreipti dėmesį, kad patirtos išlaidos apima apskaičiuotąsias sumas, susijusias su ataskaitinių laikotarpių atskyrimu (ir atitinkamai su praėjusiais metais susijusių apskaičiuotųjų sumų atkūrimu). 2017 m. apskaičiuotų išlaidų (52 mln. EUR) atkūrimas viršijo 2018 m. patirtas išlaidas (36 mln. EUR), todėl bendro finansavimo išlaidos 2018 m. buvo neigiamos.

Atitinkamos neigiamos pajamos pripažintos finansinės veiklos ataskaitoje (žr. 3.1.1 pastabą).

3.5. PAGALBOS PRIEMONĖS IR BENDRO FINANSAVIMO IŠLAIDOS PAGAL VALDYMO METODĄ

	mln. EUR	
	2018	2017
Tiesioginis valdymas	1 750	1 447
Vykdo:		
Komisija	122	122
ES vykdomosios įstaigos	31	26
Patikos fondai	594	89
ES delegacijos	1 003	1 209
Netiesioginis valdymas	2 287	2 295
Vykdo:		
EIB ir EIF	44	48
Tarptautinės organizacijos	920	1 171
Privatinės teisės įstaigos, teikiančios viešąsias paslaugas	114	(20)
Viešosios teisės įstaigos	231	356
Trečiosios šalys	977	739
ES įstaigos su viešojo ir privatačio sektorių partnerystės įstaigomis	1	—
Privatinės teisės įstaigos, įgyvendinančios viešojo ir privatačio sektorių partnerystę	0	0
Iš viso	4 037	3 742

3.6. FINANSINĖS IŠLAIDOS

	mln. EUR					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018	2017
Gautinų sumų vertės sumažinimas	(0)	(1)	(5)	(1)	(7)	9
Kitos finansinės išlaidos	—	—	—	(0)	(0)	(1)
Iš viso	(0)	(1)	(5)	(1)	(7)	8

Kategorija „Gautinų sumų vertės sumažinimas“ apima su nesusigrąžinamomis gautinomis sumomis susijusių išlaidų įvertinimą. Kadangi į šį įvertį įtrauktas ir ankstesnių metų apskaičiuotų sumų atkūrimas, 2018 m. bendra išlaidų suma buvo neigiama (nuo 34 mln. EUR 2017 m. iki 27 mln. EUR 2018 m., žr. 2.3.1 pastabą).

3.7. KITOS IŠLAIDOS

	mln. EUR					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018	2017
Administracinės ir IT išlaidos	(0)	(0)	45	67	112	107
Rizikos ir sąnaudų atidėjimai	—	—	—	(4)	(4)	—
Realizuoti nuostoliai, susiję su pirkėjų įsiskolinimu	0	0	0	—	1	3
Valiutos keitimo nuostoliai	0	6	26	7	39	44
Iš viso	1	7	71	70	148	154

Į šią kategoriją įtrauktos paramos išlaidos, t. y. administracinės išlaidos, susijusios su EPF programavimu ir įgyvendinimu. Jos apima projektų rengimo, tolesnių veiksmų, stebėjimo ir vertinimo išlaidas, taip pat kompiuterinių tinklų, techninės pagalbos ir kt. išlaidas.

4. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS BEI ĮSIPAREIGOJIMAI IR KITA SVARBI INFORMACIJA

4.1. NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
Įvykdymo garantijos	—	0	10	0	11	10
Sulaikytų sumų garantijos	—	0	6	—	7	8
Iš viso	—	1	16	0	17	18

Įvykdymo garantijų reikalaujama siekiant užtikrinti, kad EPF finansavimo gavėjai įvykdytų savo sutartyse su EPF numatytus įsipareigojimus.

Sulaikytų sumų garantijos susijusios tik su darbų sutartimis. Paprastai 10 % tarpinių mokėjimų gavėjams sulaikoma siekiant užtikrinti, kad rangovas įvykdytų savo įsipareigojimus. Šios sulaikytos sumos parodomos kaip mokėtinos sumos. Perkančiajai organizacijai sutikus rangovas vietoj to gali pateikti sulaikytų sumų garantiją, kuri pakeičia sulaikytas tarpinių mokėjimų sumas. Šios gautos garantijos parodomos kaip neapibrėžtasis turtas.

Netiesioginiu būdu valdomų sutarčių atveju garantijos priklauso kitai nei EPF perkančiajai organizacijai, todėl EPF jų neįtraukia. 2018 m. tos garantijos siekė 501 mln. EUR.

4.2. KITA SVARBI INFORMACIJA

4.2.1. Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti įsipareigojimai

Toliau nurodyta suma yra neįvykdytas biudžetinis įsipareigojimas (pranc. *Reste à Liquidier*), atėmus susijusias sumas, kurios finansinės veiklos ataskaitoje buvo įtrauktos į išlaidas. Neįvykdytas biudžetinis įsipareigojimas yra suma, kurią sudaro nepanaudotų įsipareigojimų, pagal kuriuos dar neatlikti mokėjimai ir (arba) dar nepanaikinti įsipareigojimai. Tai įprasta daugiamečių programų pasekmė.

	<i>mln. EUR</i>					
	8-asis EPF	9-asis EPF	10-asis EPF	11-asis EPF	2018 12 31	2017 12 31
Į apskaitą dar neįtraukti neįvykdyti įsipareigojimai	0	88	1 650	8 009	9 071	8 508
Iš viso	0	88	1 650	8 009	9 071	8 508

2018 m. gruodžio 31 d. neįvykdyti biudžetiniai įsipareigojimai iš viso sudarė 10 616 mln. EUR (2017 m. – 9 745 mln. EUR).

4.2.2. Jungtinės Karalystės išstojimas iš Europos Sąjungos

Pagrindiniai faktai

2016 m. birželio 23 d. dauguma referendumu dėl narystės Europos Sąjungoje dalyvavusių Jungtinės Karalystės piliečių balsavo už išstojimą iš ES. 2017 m. kovo 29 d. Jungtinė Karalystė oficialiai pranešė Europos Vadovų Tarybai, kad ketina išstoti iš ES ir Europos atominės energijos bendrijos (Euratomo). Nuo to momento pradėtas taikyti Europos Sąjungos sutarties 50 straipsnis, kuriame nustatyta valstybės narės pasitraukimo iš Sąjungos tvarka.

Derybų procesas

2018 m. kovo 19 d. Komisija paskelbė susitarimo dėl išstojimo, kuriame aptarta per derybas padaryta pažanga, projektą. Susitarimo dėl išstojimo finansinio susitarimo dalyje ES ir JK per pirmąjį derybų etapą padarytą pažangą išdėstė teisiniame tekste.

2018 m. lapkričio 14 d. buvo paskelbta bendra ataskaita, kurioje pateikiamas derybininkų lygmeniu pasiektas susitarimas dėl viso susitarimo dėl išstojimo projekto teksto ir dėl Politinės deklaracijos, kuria nustatomi Jungtinės Karalystės ir Europos Sąjungos būsimų santykių pagrindiniai principai, metmenų. Tą pačią dieną buvo paskelbtas šis atnaujintas ir suderintas susitarimo dėl išstojimo projektas, kuriame JK sutiko apmokėti visus savo išpareigojimus pagal dabartinę daugiametę finansinę programą ir ankstesnes finansines perspektyvas, lyg ji tebebūtų valstybė narė, įskaitant jai tenkančią Sąjungos išpareigojimų ir neapibrėžtųjų išpareigojimų dalį. 2018 m. lapkričio 14 d. Jungtinės Karalystės vyriausybė patvirtino susitarimo dėl išstojimo projektą, o lapkričio 25 d. jį patvirtino Europos Vadovų Taryba. 2019 m. sausio 11 d. Taryba (50 straipsnis) patvirtino sprendimą dėl susitarimo dėl išstojimo sudarymo ir nusiuntė jį Europos Parlamentui siekiant gauti jo pritarimą. Jungtinės Karalystės prašymu, remiantis SESV 50 straipsnyje nustatyta tvarka, 2019 m. kovo 21 d. Europos Vadovų Taryba sutiko pratęsti Jungtinės Karalystės išstojimo datą iki 2019 m. gegužės 22 d. su sąlyga, kad Bendruomenių Rūmai patvirtins susitarimą dėl išstojimo ne vėliau kaip 2019 m. kovo 29 d., o jeigu nepatvirtins – iki 2019 m. balandžio 12 d. (Europos Vadovų Tarybos sprendimas (ES) 2019/476 ⁽⁷⁾). Tačiau Bendruomenių Rūmai iki 2019 m. kovo 29 d. nepatvirtino susitarimo dėl išstojimo, taigi dar kartą Jungtinės Karalystės prašymu Europos Vadovų Taryba sutiko pratęsti Jungtinės Karalystės išstojimą iki 2019 m. spalio 31 d. (Europos Vadovų Tarybos sprendimas (ES) 2019/584 ⁽⁸⁾). Išstojimas turėtų įvykti pirmą kito mėnesio po ratifikavimo procedūrų užbaigimo dieną arba 2019 m. lapkričio 1 d., atsižvelgiant į tai, kuri data yra ankstesnė. Jungtinė Karalystė iki naujos išstojimo iš ES datos tebebus valstybė narė, turinti visas teises ir pareigas pagal ES sutarties 50 straipsnį, taip pat Jungtinė Karalystė turi teisę bet kuriuo metu atšaukti savo pranešimą.

Su EPF susiję klausimai

Šiame susitarimo dėl išstojimo projekte nurodyta, kad Jungtinė Karalystė lieka EPF šalis iki 11-ojo EPF ir visų ankstesnių dar neuždarytų EPF uždarymo, ir šiuo atžvilgiu prisiima tokius pačius išpareigojimus, kaip ir valstybės narės, pagal vidaus susitarimą, kuriuo jis buvo įsteigtas, taip pat su ankstesniais EPF susijusius išpareigojimus iki jų uždarymo. Ji gali dalyvauti EPF komitete kaip stebėtoja be balsavimo teisės.

Susitarimo dėl išstojimo projekte taip pat nustatyta, kad tais atvejais, kai projektų sumos pagal 10-ąjį EPF arba ankstesnius EPF šio susitarimo įsigaliojimo dieną nebuvo skirtos arba nebuvo panaudotos, Jungtinei Karalystei priklausanti tų sumų dalis pakartotinai nenaudojama. Tas pats taikytina ir Jungtinės Karalystės pagal 11-ąjį EPF po 2020 m. gruodžio 31 d. neskirtų lėšų daliai arba nepanaudotoms sumoms.

Šių ataskaitų pasirašymo metu ir Jungtinei Karalystei dokumento neratifikavus, faktinė išstojimo data ir būdas (su susitarimu ar be jo) dar nėra žinomi. Atsižvelgiant į esamą padėtį, nėra finansinio poveikio 2018 m. gruodžio 31 d., apie kurį reikėtų pranešti EPF finansinėje ataskaitoje.

5. FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMAS

Toliau pateikiama informacija apie EPF finansinės rizikos valdymą yra susijusi su išdo operacijomis, kurias EPF vardu atlieka Komisija, kad panaudotų fondo išteklius.

5.1. RIZIKOS VALDYMO POLITIKA IR APSIDRAUDIMO VEIKSMAI

Išdo operacijų valdymo taisyklės ir principai nustatyti 11-ojo EPF finansiniame reglamente ir vidaus susitarime.

Remiantis pirmiau nurodytu reglamentu, taikomi šie pagrindiniai principai:

- a) EPF įnašus valstybės narės moka į specialiąsias sąskaitas, kurios yra atidarytos kiekvienos valstybės narės centriniame banke arba jos paskirtoje finansų įstaigoje. Įnašų sumos lieka tose specialiosiose sąskaitose iki tol, kol turės būti atlikti EPF mokėjimai;
- b) EPF įnašus valstybės narės moka eurai, o EPF mokėjimai atliekami eurai ir kitomis valiutomis, taip pat ir mažiau žinomomis;
- c) EPF vardu Komisijos atidarytos banko sąskaitos negali būti pereikvotos.

Be specialiųjų sąskaitų, Komisija EPF vardu yra atidariusi kitas banko sąskaitas finansų įstaigose (centriniuose ir komerciniuose bankuose), kad galėtų atlikti mokėjimus ir gauti kitokias įplaukas nei valstybių narių įnašai į biudžetą.

⁽⁷⁾ O L L 80, 2019 3 22, p. 1.

⁽⁸⁾ O L L 101, 2019 4 11, p. 1.

Iždo ir mokėjimo operacijos yra itin automatizuotos ir atliekamos naudojantis šiuolaikinėmis informacinėmis sistemomis. Siekiant garantuoti sistemų saugumą ir užtikrinti pareigų atskyrimą pagal Finansinį reglamentą, taikomos specialios procedūros, Komisijos vidaus kontrolės standartai ir audito principai.

Siekiant riboti veiklos ir finansinę riziką bei užtikrinti tinkamą kontrolės lygį, raštišku gairių ir procedūrų rinkiniu reguliuojamas iždo ir mokėjimo operacijų valdymas. Šios gairės ir procedūros apima įvairius operacijų aspektus, ir reguliariai tikrinama, kaip jų laikomasi.

5.2. VALIUTOS RIZIKA

Metų pabaigoje EPF tenkanti valiutos rizika – grynoji pozicija

mln. EUR

	2018 12 31							2017 12 31						
	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Kitos	Iš viso	USD	GBP	DKK	SEK	EUR	Kitos	Iš viso
Finansinis turtas														
<i>Gautinos ir susigrąžintinos sumos</i>	63	—	0	—	67	8	138	64	—	—	—	26	2	92
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	1	0	—	—	386	—	387	4	0	—	—	344	—	347
<i>Iš viso</i>	64	0	0	—	453	8	525	68	0	—	—	370	2	439
Finansiniai įsipareigojimai														
<i>Ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai</i>	—	—	—	—	(18)	—	(18)	—	—	—	—	(14)	—	(14)
<i>Mokėtinos sumos</i>	(1)	—	—	—	(218)	(22)	(241)	0	—	—	—	(533)	(30)	(563)
<i>Iš viso</i>	(1)	—	—	—	(236)	(22)	(259)	0	—	—	—	(547)	(30)	(577)
Iš viso	63	0	0	—	217	(14)	267	68	0	—	—	(177)	(28)	(138)

Visi įnašai laikomi eurai, o kitos valiutos perkamos tik tada, kai jų prireikia mokėjimams atlikti. Dėl to EPF iždo operacijoms valiutos rizika nekyla.

5.3. PALŪKANŲ NORMOS RIZIKA

EPF pinigų neskolina, todėl nepatiria palūkanų normos rizikos.

Palūkanos kaupiamos už įvairiose bankų sąskaitose laikomas fondo lėšas. Todėl Komisija EPF vardu nustatė priemones, kuriomis užtikrinama, kad uždirbamos palūkanos reguliariai atspindėtų rinkos palūkanų normas bei galimą jų svyravimą.

EPF įnašus valstybės narės moka į specialiąsias sąskaitas, kurios yra atidarytos kiekvienos valstybės narės centriniame banke arba jos paskirtoje finansų įstaigoje. Kadangi kai kurioms šių sąskaitų taikomas atlyginimas šiuo metu gali būti neigiamas, nustatytos pinigų valdymo procedūros, siekiant minimizuoti atitinkamose sąskaitose esančias lėšas. Be to, remiantis Tarybos reglamentu (ES) 2016/888 ⁽⁹⁾, bet kokią neigiamą atlyginimą už tas sąskaitas dengia susijusi valstybė narė.

Už vienos nakties indėlius komercinių bankų sąskaitose atlyginama kiekvieną dieną. Atlyginimas už tokiose sąskaitose laikomas lėšas paremtas kintamomis rinkos palūkanų normomis, kurioms taikoma sutartinė marža (teigiama arba neigiama). Daugumos sąskaitų palūkanų skaičiavimas susietas su rinkos orientacine palūkanų norma ir patikslinamas, kad būtų atsižvelgiama į bet kokius šios normos svyravimus. Todėl EPF negresia jokia rizika, kad už jo lėšas bus atlyginta mažesnėmis nei rinkos normomis.

⁽⁹⁾ O L L 149, 2016 6 7, p. 1.

5.4. KREDITO RIZIKA (SANDORIO ŠALIES RIZIKA)

Finansinis turtas, kurio mokėjimai nepradelsti ir vertė nesumažėjusi

mln. EUR

	Iš viso	Nepradelsta ir vertė nesumažėjusi	Pradelsta, bet vertė nesumažėjusi		
			< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos	138	121	12	5	—
Iš viso 2018 m. gruodžio 31 d.	138	121	12	5	—
Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos	92	92	0	—	—
Iš viso 2017 m. gruodžio 31 d.	92	92	0	—	—

Finansinis turtas pagal rizikos kategorijas

mln. EUR

	2018 12 31			2017 12 31		
	Gautinos sumos	Pinigai	Iš viso	Gautinos sumos	Pinigai	Iš viso
<i>Sandorio šalys, turinčios išorės kredito reitingą</i>						
<i>Aukščiausio ir aukšto lygio</i>	5	303	308	3	103	106
<i>Aukštesnio vidutinio lygio</i>	—	80	80	0	240	240
<i>Žemesnio vidutinio lygio</i>	—	4	4	3	4	7
<i>Neinvesticinio lygio</i>	—	0	0	1	0	2
Iš viso	5	387	391	7	347	354
<i>Sandorio šalys, neturinčios išorės kredito reitingo</i>						
<i>1 grupė (skolininkai, praityje neturėję įsipareigojimų neįvykdymo atvejų)</i>	133	0	134	86	0	86
<i>2 grupė (skolininkai, praityje turėję įsipareigojimų neįvykdymo atvejų)</i>	—	—	—	—	—	—
Iš viso	133	0	134	86	0	86
Iš viso	138	387	525	92	347	440

Neinvesticinio lygio ir žemesnio vidutinio lygio kategorijų lėšos daugiausia susijusios su valstybių narių įnašais į EPF, kurie mokami į specialiąsias sąskaitas, atidarytas valstybių narių pagal EPF FR 20 straipsnio 3 dalį. Remiantis šiuo reglamentu, tokių įnašų suma privalo likti tose specialiosiose sąskaitose, kol reikės atlikti mokėjimus.

Pagal EPF FR dauguma EPF išdo išteklių laikoma valstybių narių atidarytose specialiosiose sąskaitose, kurios skirtos jų įnašams mokėti. Dauguma tokių sąskaitų laikomos valstybių narių išduose arba nacionaliniuose centriniuose bankuose. Šios įstaigos EPF kelia mažiausią sandorio šalių riziką (rizika tenka jame dalyvaujančioms valstybėms narėms).

Mokėjimams padengti komerciniuose bankuose laikomų EPF išdo išteklių atveju šios sąskaitos papildomos reikiamu laiku ir jas automatiškai tvarko Komisijos išdo pinigų valdymo sistema. Kiekvienoje sąskaitoje laikomos minimalios pinigų sumos, atitinkančios kasdienių iš jos atliekamų mokėjimų vidurkį. Dėl to šiose sąskaitose per naktį laikomos sumos visada yra nedidelės ir taip užtikrinama, kad EPF tenka nedidelė rizika.

Be to, siekiant dar labiau sumažinti EPF tenkančią sandorio šalies riziką, atrenkant komercinius bankus taikomos specialios gairės.

Visi komerciniai bankai atrenkami konkurso būdu. Norint dalyvauti konkurso procedūrose, minimalus trumpalaikis kredito reitingas turi būti „Moody’s“ P-1 arba lygiavertis reitingas (S&P A-1 arba „Fitch“ F1). Tam tikromis deramai pagrįstomis aplinkybėmis gali užtekti žemesnio lygio reitingo.

5.5. LIKVIDUMO RIZIKA

Finansinių įsipareigojimų terminų analizė pagal likusius sutartinius terminus

	<i>mln. EUR</i>			
	< 1 metai	1–5 metai	> 5 metai	Iš viso
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	241	7	11	259
Iš viso 2018 m. gruodžio 31 d.	241	7	11	259
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	563	13	1	577
Iš viso 2017 m. gruodžio 31 d.	563	13	1	577

EPF taikomais biudžeto principais užtikrinama, kad bendrų pinigų išteklių biudžeto laikotarpiu visada užtektų visiems susijusiems mokėjimams atlikti. Iš tiesų bendra valstybių narių įnašų suma atitinka bendrą atitinkamo biudžeto laikotarpio mokėjimo asignavimų sumą.

Vis dėlto valstybės narės įnašus EPF moka tris kartus per metus, o mokėjimams būdingas tam tikras sezoniškumas.

Siekiant užtikrinti, kad išdo išteklių visada užtektų mokėjimams, kurie turi būti atlikti konkretų mėnesį, padengti, Komisijos išdo tarnyba ir atitinkami mokėjimus atliekantys departamentai reguliariai keičiasi informacija apie išdo būklę.

Be to, kas paminėta pirmiau, vykdant EPF išdo operacijas automatizuotomis pinigų valdymo priemonėmis užtikrinama, kad kiekvienos EPF banko sąskaitos likvidumas kasdien būtų pakankamas.

6. SUSIJUSIŲ ŠALIŲ TEIKIAMA INFORMACIJA

Susijusios EPF šalys yra „Bêkou“, Afrikos ir ES patikos fondai ir Europos Komisija. Šių subjektų tarpusavio sandoriai yra įprasta EPF operacijų dalis ir todėl pagal ES apskaitos taisykles šiems sandoriams nekeliami jokie specialūs informacijos atskleidimo reikalavimai.

EPF neturi jokios atskiros vadovybės, nes ją valdo Komisija. ES aukščiausiojo rango vadovų, be kita ko, ir Komisijos, teisės į gautinas sumas paskelbtos Europos Sąjungos konsoliduotųjų metinių ataskaitų 7.2 antraštinėje dalyje „Aukščiausiojo rango vadovų teisės į gautinas sumas“.

7. ĮVYKIAI PO BALANSO SUDARYMO DIENOS

Šių ataskaitų pasirašymo dieną EPF apskaitos pareigūnas nebuvo pastebėjęs jokių reikšmingų įvykių, ir jam nebuvo pranešta apie jokių reikšmingų įvykių, kurie turėtų būti atskirai parodyti šiame skirsnyje. Metinės ataskaitos ir susijusios pastabos buvo parengtos remiantis naujausiais turimais duomenimis – tą patvirtina pirmiau pateikta informacija.

8. EKONOMINIO REZULTATO IR BIUDŽETO REZULTATO SUDERINIMAS

Ekonominis metų rezultatas apskaičiuotas pagal kaupiamosios apskaitos principus. Tačiau biudžeto rezultatas grindžiamas pinigų apskaitos taisyklėmis. Kadangi ekonominis rezultatas ir biudžeto rezultatas yra tų pačių susijusių veiklos operacijų rezultatai, naudinga kontrolės priemonė – užtikrinti, kad jie būtų suderinami. Toliau pateikiamoje lentelėje šis suderinimas parodomas pabrėžiant pagrindines derinamas sumas, išskaidytas į pajamų ir išlaidų punktus.

	mln. EUR	
	2018	2017
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	(4 118)	(3 818)
Pajamos		
<i>Teisės į gautinas sumas, neturinčios poveikio biudžeto rezultatui</i>	(1)	(7)
<i>Einamaisiais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios dar nesurinktos</i>	(11)	(3)
<i>Ankstesniais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios surinktos einamaisiais metais</i>	11	29
<i>Grynasis išankstinio finansavimo poveikis</i>	36	57
<i>Sukauptos pajamos (grynosios)</i>	(39)	(62)
<i>Kita</i>	(1)	(2)
Išlaidos		
<i>Dar neapmokėtos einamųjų metų išlaidos</i>	115	19
<i>Einamaisiais metais sumokėtos ankstesnių metų išlaidos</i>	(366)	(60)
<i>Grynasis išankstinio finansavimo poveikis</i>	(179)	(685)
<i>Sukauptos sąnaudos (grynosios)</i>	484	373
METINIS BIUDŽETO REZULTATAS	(4 069)	(4 158)

8.1. DERINAMOS SUMOS. PAJAMOS

Finansinių metų biudžeto pajamos yra pajamos, gautos surinkus gautinas sumas pagal per metus nustatytas teises, ir sumos, gautos pagal teises, nustatytas ankstesniais metais.

Teisės į gautinas sumas, neturinčios poveikio biudžeto rezultatui, įtraukiamos į ekonominį rezultatą, tačiau biudžeto prasme jų negalima laikyti pajamomis, nes sumokėta suma pervedama į rezervus ir jos nebegalima vėl panaudoti be Tarybos sprendimo.

Einamaisiais metais nustatytos teisės į gautinas sumas, kurios dar nesurinktos, suderinimo tikslais turi būti išskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos nesudaro biudžeto pajamų dalies. Tačiau einamaisiais metais surinktos sumos pagal ankstesniais metais nustatytas teises į gautinas sumas suderinimo tikslais turi būti pridėtos prie ekonominio rezultato.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis – susigrąžintų išankstinio finansavimo sumų padengimas. Tai piniginės įplaukos, kurios nedaro poveikio ekonominiam rezultatui.

Grynasis sukauptas pajamas daugiausia sudaro sukauptos sumos, nustatytos metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo tikslais. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamųjų metų sukauptas pajamas, atėmus atkurtas sukauptas ankstesnių metų pajamas.

8.2. DERINAMOS SUMOS. IŠLAIDOS

Dar neapmokėtos einamųjų metų išlaidos suderinimo tikslais turi būti pridėtos, nes jos įtrauktos į ekonominį rezultatą, bet nepriskiriamos biudžeto išlaidoms. Tačiau **einamaisiais metais apmokėtos ankstesnių metų išlaidos** suderinimo tikslais turi būti išskaitomos iš ekonominio rezultato, nes jos yra einamųjų metų biudžeto išlaidų dalis, bet neturi poveikio ekonominiam rezultatui, arba dėl jų sumažėja išlaidos, jeigu atliekamos pataisos.

Panaikintų mokėjimų piniginės įplaukos nedaro poveikio ekonominiam rezultatui, tačiau daro poveikį biudžeto rezultatui.

Grynasis išankstinio finansavimo poveikis yra naujų išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais (pripažintų kaip metų biudžeto išlaidos), ir išankstinio finansavimo sumų, išmokėtų einamaisiais metais arba ankstesniais metais priėmus finansuoti tinkamas išlaidas, padengimo derinys. Pastarosios sumos yra išlaidos kaupimo, bet ne biudžeto sąskaitų požiūriu, nes pradinio išankstinio finansavimo mokėjimas jau buvo laikomas biudžeto išlaidomis, kai tas mokėjimas buvo atliekamas.

Grynasis sukauptas sąnaudas daugiausia sudaro sukauptos sumos metų pabaigos ataskaitinių laikotarpių atskyrimo tikslais, t. y. finansuoti tinkamos išlaidos, kurias patyrė EPF lėšų gavėjai, bet apie kurias Komisijai dar nepranešta. Atsižvelgiama tik į grynąjį poveikį, t. y. einamųjų metų sukauptas sąnaudas, atėmus atkurtas sukauptas ankstesnių metų sąnaudas.

EPF KONSOLIDUOTŲ ES PATIKOS FONDŲ FINANSINĖS ATASKAITOS

2018 M. ES PATIKOS FONDO „BĖKOU“ GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS ⁽¹⁰⁾

⁽¹⁰⁾ Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki tūkstančių eurų kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

ES PATIKOS FONDO „BÊKOU“ AIŠKINAMOJI INFORMACIJA

Sąjungos patikos fondų bendroji informacija

Remiantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (ES FR) ⁽¹⁾ 234 ir 235 straipsniais ir 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento (EPF FR) ⁽¹²⁾ 35 straipsniu, Europos Komisijai leidžiama įsteigti Sąjungos patikos fondus išorės veiksmams finansuoti (toliau – Sąjungos patikos fondai). Sąjungos patikos fondai įsteigiami pagal susitarimus su kitais paramos teikėjais siekiant vykdyti veiksmus ekstremaliųjų situacijų atveju ir veiksmus po ekstremaliųjų situacijų, kurių reikia norint reaguoti į krizę, arba teminius veiksmus.

Sąjungos patikos fondus priimdama sprendimą steigia Europos Komisija, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Taryba arba gavusi jų pritarimą. Šis sprendimas apima steigiamąjį susitarimą su kitais paramos teikėjais.

Sąjungos patikos fondai steigiami ir jų veikla vykdoma, tik kai tenkinamos šios sąlygos:

- Sąjungos intervencija turi pridėtinę vertę: Sąjungos patikos fondų tikslų, visų pirma dėl jų masto ar galimo poveikio, geriau siekti Sąjungos, o ne nacionaliniu lygmeniu, ir kai esamų finansinių priemonių naudojimo nepakaktų Sąjungos politikos tikslams pasiekti,
- Sąjungos patikos fondų veikla užtikrinamas aiškus Sąjungos politinis matomumas ir valdymo privalumai, taip pat užtikrinama geresnė Sąjungos vykdoma rizikos kontrolė bei geresnis Sąjungos ir kitų paramos teikėjų įnašų išmokėjimas,
- Sąjungos patikos fondai nesidubliuoja su kitais esamais finansavimo kanalais ar panašiomis priemonėmis neteikdami papildomos naudos,
- Sąjungos patikos fondų tikslai atitinka Sąjungos priemonės ar biudžeto punkto, kurių lėšomis jie finansuojami, tikslus.

Siekiant užtikrinti sąžiningą paramos teikėjų atstovavimą ir priimti sprendimus dėl lėšų panaudojimo, įsteigiama kiekvieno Sąjungos patikos fondo valdyba, kuriai pirmininkauja Komisija. Valdyboje yra kiekvienos įnašų neskiriančios valstybės narės, dalyvaujančios stebėtojo teisėmis, atstovas. Valdybos sudarymo taisyklės ir jos vidaus taisyklės nustatomos Sąjungos patikos fondo steigiamajame susitarime.

Sąjungos patikos fondai steigiami ribotam laikotarpiui, kuris nustatomas šių fondų steigiamajame susitarime. Minėtas laikotarpis gali būti pratęstas atitinkamo Sąjungos patikos fondo valdybos prašymu ir Komisijai pateikus ataskaitą, kurioje pagrindžiamas laikotarpio pratęsimas. Europos Parlamentas ir (arba) Taryba gali paprašyti Komisijos nebeskirti asignavimų patikos fondui arba persvarstyti steigiamąjį teisės aktą siekdami, kai tinkama, likviduoti patikos fondą.

Komisijos apskaitos pareigūnas veikia kaip Sąjungos patikos fondo apskaitos pareigūnas. Apskaitos pareigūnas atsakingas už visiems Sąjungos patikos fondams bendrą apskaitos procedūrų ir sąskaitų plano nustatymą. Komisijos vidaus auditorius, OLAF ir Audito Rūmai turi tokius pačius įgaliojimus Sąjungos patikos fondo atžvilgiu, kaip ir kitų veiksmų, kuriuos vykdo Komisija, atžvilgiu. Sąjungos patikos fondus taip pat kasmet tikrina nepriklausomas išorės auditorius.

Dabartiniai ES patikos fondai

Iki šiol Komisija įsteigė keturis ES patikos fondus:

- **ES patikos fondas „BÊKOU“**, kurio tikslas – visais atžvilgiais padėti Centrinės Afrikos Respublikai išeiti iš krizės ir remti jos atstatymo veiklą. Įsteigtas 2014 m. liepos 15 d.,
- **ES patikos fondas „Madad“** – Europos Sąjungos regioninis patikos fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje. Įsteigtas 2014 m. gruodžio 15 d.,
- **ES patikos fondas Afrikai** – Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtoms migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti. Įsteigtas 2015 m. lapkričio 12 d.,
- **ES patikos fondas Kolumbijai** – skirtas padėti įgyvendinti taikos susitarimą ankstyvajame atkūrimo etape ir stabilizuoti padėtį po konflikto. Įsteigtas 2016 m. gruodžio 12 d.

Daugiau informacijos rasite toliau nurodytų atskirų ES patikos fondų svetainėse:

„Bêkou“ – http://ec.europa.eu/europeaid/bekou-trust-fund-introduction_en

„Madad“ – http://ec.europa.eu/enlargement/neighbourhood/countries/syria/madad/index_en.htm

⁽¹¹⁾ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 (OL L 193, 2018 7 30, p. 1).

⁽¹²⁾ Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877.

PF Afrikai – http://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/eu-emergency-trust-fund-africa_en

PF Kolumbijai – http://ec.europa.eu/europeaid/eu-trust-fund-colombia_en

Patikos fondas „Bėkou“

2014 m. liepos 15 d. ES Komisija (atstovaujama DEVCO ir ECHO generalinių direktoratų ir EIVT) ir trys jos valstybės narės (Vokietija, Prancūzija ir Nyderlandai) įsteigė pirmąjį kelių paramos teikėjų ES patikos fondą „Bėkou“, kurio pavadinimas sango kalba reiškia „vilti“ ir kurio tikslas – remti Centrinės Afrikos Respublikos (CAR) stabilizavimą ir rekonstrukciją. Jis sukurtas ne ilgesniam kaip 60 mėnesių laikotarpiui. Patikos fondas valdomas iš Briuselio.

ES patikos fondo „Bėkou“ valdybą ir veiklos komitetą sudaro paramos teikėjų bei Komisijos atstovai ir stebėtojai.

Valdyba tvirtina ir peržiūri ES patikos fondo strategiją. Valdyba posėdžiauja bent kartą per metus.

Veiklos komitetas nagrinėja fondo finansuojamus veiksmus, juos tvirtina ir prižiūri jų įgyvendinimą. Komisija taip pat tvirtina metines ataskaitas ir metines patikos fondo finansuojamos veiklos ataskaitas.

Patikos fondo „Bėkou“ metinės ataskaitos

Remiantis Susitarimo, kuriuo įsteigiamas Europos Sąjungos fondas Centrinės Afrikos Respublikai (ES patikos fondas „Bėkou“), 8 straipsniu ir steigiamojo susitarimo 11.2.1 straipsniu, metinės ataskaitas sudaro dvi dalys: 1) ES patikos fondo valdytojo parengta metinė finansinė ataskaita ir 2) Komisijos apskaitos pareigūno, kuris, remiantis tuo pačiu straipsniu, yra ir patikos fondo apskaitos pareigūnas, parengtos metinės finansinės ataskaitos.

Pagal steigiamojo susitarimo 8 straipsnį finansinės ataskaitos rengiamos remiantis Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintomis apskaitos taisyklėmis (ES apskaitos taisyklėmis), kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Metinės ataskaitos teikiamos nepriklausomam išorės auditui, o galutines metines ataskaitas ES patikos fondo valdytojas ir apskaitos pareigūnas teikia tvirtinti einamosios veiklos komitetui (8.3.4 straipsnio c punktas).

Pagrindiniai metų įvykiai

ES patikos fondu „Bėkou“ siekiama užtikrinti prieigą prie pagrindinių paslaugų, remti ekonomikos atsigavimą ir darbo vietų kūrimą, taip pat skatinti socialinę sanglaudą ir susitaikymą. Nuo ES patikos fondo „Bėkou“ įsteigimo šis fondas priėmė 16 programų ir jo parama pasiekė daugiau kaip 2 mln. paramos gavėjų.

Nepaisant to, kad yra demokratiškai išrinkta vyriausybė ir ji stengiasi atkurti stabilumą, saugumo padėtis CAR tebėra nestabili. Šioje sudėtingoje ir nestabilioje aplinkoje ES patikos fondas „Bėkou“ visapusiškai naudoja savo lyginamaisiais lankstumo ir gebėjimo prisitaikyti prie kintančių aplinkybių pranašumus. Be to, ES patikos fondas „Bėkou“ ir toliau yra vienintelė priemonė, kuria, taikant tikrą pagalbą, atkūrimo ir vystymosi susiejimo metodą, didinamas tiek gyventojų, tiek valstybės atsparumas.

Atsižvelgiant į dabartinę padėtį CAR ir į tai, kad 2019 m. liepos mėn. pasibaigs ES patikos fondo „Bėkou“ veiklos laikotarpis, 2018 m. lapkričio mėn. ES patikos fondo valdyba oficialiai paprašė jo veiklą pratęsti 18 mėnesių, taigi bendras ES patikos fondo „Bėkou“ veiklos laikotarpis nuo 60 mėnesių pailgėja iki 78 mėnesių. Oficiali procedūra, apimanti konsultacijas su Europos Parlamentu ir Taryba, pradėta 2018 m. gruodžio mėn.

Pagrindinės 2018 m. veiklos kryptys:

- ES patikos fondas „Bėkou“ sveikatos sektoriuje patvirtino naują veiksmą, kurio bendra vertė yra 35 mln. EUR, ir 2 mln. EUR padidino kiekvieno iš dviejų jau patvirtintų veiksmų ekonomikos atgaivinimo ir socialinės sanglaudos, dialogo ir susitaikymo sektoriuose biudžetą.
- Atsižvelgiant į Audito Rūmų rekomendaciją dėl SMART – konkrečių, išmatuojamų, pasiekiamų, aktualių, per nustatytą laiką įvykdytinų – tikslų nustatymo ES patikos fondo lygmeniu, patvirtinta ES patikos fondo „Bėkou“ rezultatų sistema. Ši strateginė priemonė geriau atskleis bendrus ES patikos fondo „Bėkou“ veiksmų rezultatus.
- ES patikos fondo „Bėkou“ projektai buvo vykdomi palyginti stabiliai šalies, dėl kurios reikėjo imtis papildomų veiksmų, šiaurės rytų ir pietvakarinėje šalies dalyse, lokalizuoti konfliktai Bangyje ir nuošaliose teritorijose, taip pat perkelti valstybės pareigūnai už Bangio ribų.

Kalbant apie finansinę padėtį, iki 2018 m. pabaigos ES patikos fondo įnašų mokėtojų įsipareigojimai sudarė daugiau kaip 242 mln. EUR. Palyginti su 2017 m., ši suma padidėjo 6 mln. EUR. Iš šių 242 mln. EUR dar reikia patvirtinti tik 5 mln. EUR.

Kalbant apie sutartis, ES patikos fondas „Bėkou“ 2018 m. pasirašė 30 naujų sutarčių, kurių bendra vertė siekia beveik 80 mln. EUR (t. y. 48 % visos nuo jo įsteigimo sudarytų sutarčių sumos). Jos padeda įgyvendinti fondo programas sveikatos, ekonomikos atgaivinimo, kaimo vietovių atsparumo ir darbo vietų kūrimo, vandens tiekimo ir sanitarijos, susitaikymo ir regionų atvėrimo sektoriuose.

Galiausiai, be ankstesniais metais išmokėtų lėšų, 2018 m. buvo išmokėta daugiau kaip 57 mln. EUR (t. y. beveik 50 % visos nuo ES patikos fondo „Bėkou“ įsteigimo išmokėtos sumos); nuo ES patikos fondo „Bėkou“ įsteigimo iš viso išmokėta beveik 119 mln. EUR.

Finansinėse ataskaitose pirmiau minėtos veiklos poveikis yra akivaizdžiausias šiose srityse:

- išankstinio finansavimo: 24 839 tūkst. EUR padidėjimas dėl didelio pasirašytų naujų sutarčių ir išmokėtų išankstinių mokėjimų skaičiaus,
- pinigų ir pinigų ekvivalentų: 26 017 tūkst. EUR sumažėjimas daugiausia dėl didesnių pirmiau nurodytų išankstinio finansavimo mokėjimų,
- į apskaitą dar neįtrauktų neįvykdytų įsipareigojimų: padidėjimas nuo 25 310 tūkst. iki 54 645 tūkst. EUR dėl naujų sutarčių.

BALANSAS

tūkst. EUR

	2018 12 31	2017 12 31
ILGALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	3 443	686
	3 443	686
TRUMPALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	29 546	7 465
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos</i>	1 138	877
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	13 926	39 943
	44 611	48 285
IŠ VISO TURTO	48 054	48 971
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI		
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	(42 737)	(44 720)
	(42 737)	(44 720)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI		
<i>Mokėtinos sumos</i>	(918)	(716)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimojo laikotarpio pajamos</i>	(4 399)	(3 536)
	(5 317)	(4 252)
IŠ VISO ĮSIPAREIGIJIMŲ	(48 054)	(48 971)
GRYNASIS TURTAS	—	—
FONDAI IR REZERVAI		
<i>Sukauptas perteklius</i>	—	—
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	—	—
GRYNASIS TURTAS	—	—

FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

	tūkst. EUR	
	2018	2017
PAJAMOS		
Pajamos iš neprekybinių operacijų		
<i>Pajamos iš paramos teikėjų</i>	33 682	29 620
	33 682	29 620
Pajamos iš prekybos operacijų		
<i>Finansinės pajamos</i>	1	1
	1	1
Iš viso pajamų	33 683	29 621
IŠLAIDOS		
<i>Veiklos išlaidos</i>	(32 825)	(28 918)
<i>Kitos išlaidos</i>	(858)	(703)
Iš viso išlaidų	(33 683)	(29 621)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	—	—

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	tūkst. EUR	
	2018	2017
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	—	—
Pagrindinė veikla		
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(24 839)	7 912
<i>Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(261)	578
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(1 982)	(14 620)
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	202	716
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimos laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	863	2 321
GRYNIJI PINIGŲ SRAUTAI	(26 017)	(3 092)
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(26 017)	(3 092)
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	39 943	43 036
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	13 926	39 943

GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

			tūkst. EUR
	Sukauptas perteklius (deficitas)	Ekonominis metų rezultatas	Grynasis turtas
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	—	—	—
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	—	—	—
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	—	—	—

2018 M. ES PATIKOS FONDO AFRIKAI GALUTINĖS METINĖS ATASKAITOS ⁽¹³⁾

⁽¹³⁾ Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki tūkstančių eurų kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

ES PATIKOS FONDO AFRIKAI AIŠKINAMOJI INFORMACIJA

Sąjungos patikos fondų bendroji informacija

Remiantis Sąjungos bendrajam biudžetui taikomo finansinio reglamento (ES FR) ⁽¹⁴⁾ 234 ir 235 straipsniais ir 11-ajam Europos plėtros fondui taikomo finansinio reglamento (EPF FR) ⁽¹⁵⁾ 35 straipsniu, Europos Komisijai leidžiama įsteigti Sąjungos patikos fondus išorės veiksams finansuoti (toliau – Sąjungos patikos fondai). Sąjungos patikos fondai įsteigiami pagal susitarimus su kitais paramos teikėjais siekiant vykdyti veiksmus ekstremaliųjų situacijų atveju ir veiksmus po ekstremaliųjų situacijų, kurių reikia norint reaguoti į krizę, arba teminius veiksmus.

Sąjungos patikos fondus priimdama sprendimą steigia Europos Komisija, pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Taryba arba gavusi jų pritarimą. Šis sprendimas apima steigiamąjį susitarimą su kitais paramos teikėjais.

Sąjungos patikos fondai steigiami ir jų veikla vykdoma, tik kai tenkinamos šios sąlygos:

- Sąjungos intervencija turi pridėtinę vertę: Sąjungos patikos fondų tikslų, visų pirma dėl jų masto ar galimo poveikio, geriau siekti Sąjungos, o ne nacionaliniu lygmeniu, ir kai esamų finansinių priemonių naudojimo nepakaktų Sąjungos politikos tikslams pasiekti,
- Sąjungos patikos fondų veikla užtikrinamas aiškus Sąjungos politinis matomumas ir valdymo privalumai, taip pat užtikrinama geresnė Sąjungos vykdoma rizikos kontrolė bei geresnis Sąjungos ir kitų paramos teikėjų įnašų išmokėjimas,
- Sąjungos patikos fondai nesidubliuoja su kitais esamais finansavimo kanalais ar panašiomis priemonėmis neteikdami papildomos naudos,
- Sąjungos patikos fondų tikslai atitinka Sąjungos priemonės ar biudžeto punkto, kurių lėšomis jie finansuojami, tikslus.

Siekiant užtikrinti sąžiningą paramos teikėjų atstovavimą ir priimti sprendimus dėl lėšų panaudojimo, įsteigiama kiekvieno Sąjungos patikos fondo valdyba, kuriai pirmininkauja Komisija. Valdyboje yra kiekvienos įnašų neskiriančios valstybės narės, dalyvaujančios stebėtojo teisėmis, atstovas. Valdybos sudarymo taisyklės ir jos vidaus taisyklės nustatomos Sąjungos patikos fondo steigiamajame susitarime.

Sąjungos patikos fondai steigiami ribotam laikotarpiui, kuris nustatomas šių fondų steigiamajame susitarime. Minėtas laikotarpis gali būti pratęstas atitinkamo Sąjungos patikos fondo valdybos prašymu ir Komisijai pateikus ataskaitą, kurioje pagrindžiamas laikotarpio pratęsimas. Europos Parlamentas ir (arba) Taryba gali paprašyti Komisijos nebeskirti asignavimų patikos fondui arba persvarstyti steigiamąjį teisės aktą siekdami, kai tinkama, likviduoti patikos fondą.

Komisijos apskaitos pareigūnas veikia kaip Sąjungos patikos fondo apskaitos pareigūnas. Apskaitos pareigūnas atsakingas už visiems Sąjungos patikos fondams bendrų apskaitos procedūrų ir sąskaitų plano nustatymą. Komisijos vidaus auditorius, OLAF ir Audito Rūmai turi tokius pačius įgaliojimus Sąjungos patikos fondo atžvilgiu, kaip ir kitų veiksmų, kuriuos vykdo Komisija, atžvilgiu. Sąjungos patikos fondus taip pat kasmet tikrina nepriklausomas išorės auditorius.

Dabartiniai ES patikos fondai

Iki šiol Komisija įsteigė keturis ES patikos fondus:

- **ES patikos fondas „BĖKOU“**, kurio tikslas – visais atžvilgiais padėti Centrinės Afrikos Respublikai išeiti iš krizės ir remti jos atstatymo veiklą. Įsteigtas 2014 m. liepos 15 d.,
- **ES patikos fondas „Madad“** – Europos Sąjungos regioninis patikos fondas, sukurtas reaguojant į krizę Sirijoje. Įsteigtas 2014 m. gruodžio 15 d.,
- **ES patikos fondas Afrikai** – Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti. Įsteigtas 2015 m. lapkričio 12 d.,
- **ES patikos fondas Kolumbijai** – skirtas padėti įgyvendinti taikos susitarimą ankstyvajame atkūrimo etape ir stabilizuoti padėtį po konflikto. Įsteigtas 2016 m. gruodžio 12 d.

Daugiau informacijos rasite toliau nurodytų atskirų ES patikos fondų svetainėse:

„Bėkou“ – http://ec.europa.eu/europeaid/bekou-trust-fund-introduction_en

„Madad“ – http://ec.europa.eu/enlargement/neighbourhood/countries/syria/madad/index_en.htm

⁽¹⁴⁾ Reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046.

⁽¹⁵⁾ Tarybos reglamentas (ES) 2018/1877.

PF Afrikai – http://ec.europa.eu/europeaid/regions/africa/eu-emergency-trust-fund-africa_en

PF Kolumbijai – http://ec.europa.eu/europeaid/eu-trust-fund-colombia_en

ES patikos fondas Afrikai

Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (toliau – ES patikos fondas Afrikai) įsteigtas 2015 m. lapkričio 12 d. Valetos aukščiausiojo lygio susitikime migracijos klausimais. Pagrindinis šio patikos fondo tikslas – remti visus stabilumo aspektus ir prisidėti prie geresnio migracijos valdymo, taip pat prie pagrindinių destabilizavimo, prievartinio perkėlimo ir nelegalios migracijos priežasčių šalinimo, visų pirma propaguojant atsparumą, ekonomines ir lygias galimybes, saugumą bei vystymąsi ir sprendžiant žmogaus teisių pažeidimų klausimus.

Patikos fondas veikia trijose pagrindinėse geografinėse zonose, t. y. Sahelio ir Čado ežero regionuose, Somalio pusiasalyje ir Šiaurės Afrikoje, tačiau patikos fondo projektais, atsižvelgiant į kiekvieną konkretų atvejį, gali pasinaudoti ir reikalavimus atitinkančių šalių kaimyninės šalys. Patikos fondas įsteigtas ribotam laikotarpiui, iki 2020 m. gruodžio 31 d., jo paskirtis – trumpalaikiu ir vidutinės trukmės laikotarpiu reaguoti į regionuose kylančias problemas. Patikos fondas valdomas iš Briuselio.

ES patikos fondo Afrikai valdybą ir veiklos komitetą sudaro paramos teikėjų bei Komisijos atstovai, taip pat įnašų nemokančių ES valstybių narių, reikalavimus atitinkančių šalių institucijų ir regioninių organizacijų atstovai stebėtojų teisėmis.

Valdyba nustato ir peržiūri ES patikos fondo strategiją. Valdyba posėdžiauja bent kartą per metus.

Veiklos komitetas nagrinėja fondo finansuojamus veiksmus, juos tvirtina ir prižiūri jų įgyvendinimą. Komisija taip pat tvirtina metines ataskaitas ir metines patikos fondo finansuojamos veiklos ataskaitas.

ES patikos fondo Afrikai metinės ataskaitos

Remiantis Susitarimo, kuriuo įsteigiamas Europos Sąjungos skubiosios pagalbos patikos fondas stabilumui didinti ir pagrindinėms neteisėtos migracijos ir asmenų persikėlimo Afrikoje priežastims šalinti (steigiamojo susitarimo) 7 straipsniu, metines ataskaitas sudaro dvi dalys: 1) metinė finansinė ataskaita, už kurios parengimą atsakingas ES patikos fondo valdytojas, ir 2) EK apskaitos pareigūno, kuris, remiantis tuo pačiu straipsniu, yra ir patikos fondo apskaitos pareigūnas, parengtos metinės finansinės ataskaitos.

Pagal steigiamojo susitarimo 8 straipsnį finansinės ataskaitos rengiamos remiantis Komisijos apskaitos pareigūno patvirtintomis apskaitos taisyklėmis (ES apskaitos taisyklėmis), kurios grindžiamos tarptautiniais viešojo sektoriaus apskaitos standartais (TVSAS).

Metinės ataskaitos teikiamos nepriklausomam išorės auditui, o galutines metines ataskaitas ES patikos fondo valdytojas ir apskaitos pareigūnas teikia tvirtinti einamosios veiklos komitetui (8.3.4 straipsnio c punktas).

Pagrindiniai metų įvykiai

Nuo 2018 m. gruodžio 31 d. ES patikos fondui Afrikai išsipareigota skirti išteklių, kurių vertė yra apytiksliai 4,2 mlrd. EUR. Tai yra maždaug 3,7 mlrd. EUR iš Europos plėtros fondo (EPF) ir ES finansinių priemonių, įskaitant vystomojo bendradarbiavimo priemonę (VBP), Europos kaimynystės priemonę (EKP), Prieglobsčio, migracijos ir integracijos fondą (PMIF) ir finansavimą iš Europos civilinės saugos ir humanitarinės pagalbos operacijų GD lėšų, taip pat 489,5 mln. EUR iš ES valstybių narių ir kitų paramos teikėjų (Šveicarijos ir Norvegijos).

2018 m. bendra ES patikos fondo Afrikai išteklių suma padidėjo 902 mln. EUR (įskaitant naujus išpareigojimus dėl 674 mln. EUR iš EPF ir 117 mln. EUR iš ES biudžeto). ES valstybės narės ir kiti paramos teikėjai dėl ES patikos fondo Afrikai prisiėmė 24 naujus išpareigojimus, kurių vertė – 110 mln. EUR (49 mln. EUR – Sahelio ir Čado ežero programai, 47 mln. EUR – Šiaurės Afrikos programai ir 14 mln. EUR – Somalio pusiasalio programai). Visi 2018 m. ES valstybių narių ir kitų paramos teikėjų prisiimti išpareigojimai ir 2017 m. neįvykdyti išpareigojimai patvirtinti iki 2018 m. pabaigos. 2018 m. birželio 28 d. Europos Vadovų Tarybos išvadoje ES ir jos valstybės narės paragintos papildomai finansuoti ES patikos fondą Afrikai. Imdamasi tolesnių veiksmų, liepos 6 d. Komisija priėmė sprendimą iš 11-ojo EPF rezervo pervesti 500 mln. EUR.

Kalbant apie ES patikos fondo Afrikai įgyvendinimą 2018 m., buvo priimtos 45 naujos programos ir 13 papildomų programų visuose trijuose regionuose, įskaitant susietąsias programas (16 programų Sahelio ir Čado ežero regione, 26 Somalio pusiasalyje ir 9 Šiaurės Afrikos regione ir 7 susietąsias programas). Tai reiškia, kad iki 2018 m. pabaigos veiklos komitetai iš viso buvo patvirtinę 187 programas, kurių bendra vertė – 3 590 mln. EUR. Iki 2018 m. pabaigoje su įgyvendinančiais partneriais pasirašytos 366 sutartys, kurių bendra vertė – 2 461 mln. EUR, iš kurių 949,3 mln. skirta naujoms tik 2018 m. veiklos sutartims. Atlikus senų sutarčių pakeitimus bendra sudarytų veiklos sutarčių suma 2018 m. buvo 959,9 mln. EUR. Iki 2018 m. pabaigos sutarčių sudarymo tempas, palyginti su 2017 m. pabaiga, pagerėjo (69 % pasirašytų sutarčių dėl patvirtinto finansavimo, palyginti su 62,9 % sutarčių).

2018 m. ES patikos fondas Afrikai dar aktyviau bendradarbiavo su Afrikos ir Europos partneriais, kad būtų skatinamas stabilumas ir prisidedama prie geresnio migracijos valdymo Sahelio ir Čado ežero regione, Somalio pusiasalyje ir Šiaurės Afrikos regionuose. Jis toliau padėjo pašalinti pagrindines destabilizavimo, prievartinio perkėlimo ir nelegalios migracijos priežastis, propaguojant vystymąsi ir saugumą. Trečiaisiais ES patikos fondo Afrikai veiklos metais buvo toliau matoma šio fondo pridėtinė vertė: kad jis yra greito poveikio ir veiksminga įgyvendinimo priemonė, kuri padeda lengviau vykdyti dialogą su šalimis partnerėmis, suteikia galimybių taikyti naujoviškus metodus ir pasiekia konkrečių rezultatų, nes sutelkia įvairių suinteresuotųjų subjektų finansavimą ir žinias.

Per ES patikos fondą Afrikai pagrindinėmis paslaugomis ir aprūpinimo maistu bei mitybos programomis pasinaudojo daugiau kaip 5,3 mln. pažeidžiamų žmonių. Per informavimo kampanijas daugiau kaip 150 000 žmonių sužinojo apie atsparumo didinimo veiklą ir pagrindines teises, o per informavimo kampaniją apie migraciją ir su neteisėta migracija susijusią riziką suteikta žinių 96 000 migrantų arba potencialių migrantų. Pagal ES ir TMO iniciatyvą ES patikos fondas Afrikai parėmė 42 628 pažeidžiamus migrantus, kurie savanoriškai sugrįžo dažniausiai iš Libijos (18 329) ir Nigerio (17 226), ir parėmė daugiau kaip 58 000 pažeidžiamų migrantų, kai jie grįžo į savo kilmės šalį. Vien tik pagal Somalio pusiasalyje įgyvendinamą migracijos valdymo gerinimo programą ES patikos fondas Afrikai jau parėmė beveik 11 000 migrantų ir priverstinai perkeltų asmenų, taip pat beveik 1 600 asmenų suteiktas mokymas migracijos valdymo klausimais.

Finansinėse ataskaitose šios suintensyvėjusios veiklos poveikis ir naujos sutartys yra akivaizdžiausi šiose srityse:

- išankstinio finansavimo: padidėjo 57 110 tūkst. EUR, nes buvo išmokėta išankstinių mokėjimų, susijusių su naujomis sutartimis, suma,
- mokėtinų sumų ir sukauptų sąnaudų: padidėjo 81 753 tūkst. EUR, nes yra tvarkoma daugiau prašymų padengti išlaidas, bet taip pat turi būti sukaupta daugiau lėšų išlaidoms,
- išlaidų: padidėjo nuo 279 299 tūkst. EUR 2017 m. iki 576 808 tūkst. EUR 2018 m., nes patikos fondas veikia trejus metus ir įgyvendinama daug daugiau sutarčių,
- į išlaidas dar neįtraukti neįvykdyti įsipareigojimai dėl naujų sutarčių padidėjo nuo 926 139 tūkst. EUR iki 1 310 069 tūkst. EUR.

BALANSAS

tūkst. EUR

	2018 12 31	2017 12 31
ILGALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	34 144	52 990
	34 144	52 990
TRUMPALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	273 214	197 258
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos</i>	16 656	3 020
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	146 864	162 571
	436 734	362 849
IŠ VISO TURTO	470 878	415 838
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI		
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	(369 999)	(396 713)
	(369 999)	(396 713)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI		
<i>Mokėtinos sumos</i>	(12 733)	(526)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimąjį laikotarpį pajamos</i>	(88 146)	(18 600)
	(100 879)	(19 126)
IŠ VISO ĮSIPAREIGIJIMŲ	(470 878)	(415 838)
GRYNASIS TURTAS	—	—
FONDAI IR REZERVAI		
<i>Sukauptas perteklius</i>	—	—
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	—	—
GRYNASIS TURTAS	—	—

FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

	tūkst. EUR	
	2018	2017
PAJAMOS		
Pajamos iš neprekybinių operacijų		
<i>Pajamos iš paramos teikėjų</i>	576 802	279 027
	576 802	279 027
Pajamos iš prekybos operacijų		
<i>Finansinės pajamos</i>	2	2
<i>Kitos pajamos iš prekybinių operacijų</i>	5	270
	6	271
Iš viso pajamų	576 808	279 299
IŠLAIDOS		
<i>Veiklos išlaidos</i>	(561 761)	(271 669)
<i>Kitos išlaidos</i>	(15 047)	(7 630)
Iš viso išlaidų	(576 808)	(279 299)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	—	—

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	tūkst. EUR	
	2018	2017
Ekonominis metų rezultatas	—	—
Pagrindinė veikla		
<i>Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(57 110)	(134 662)
<i>Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas</i>	(13 636)	6 456
<i>Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(26 713)	258 211
<i>Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	12 207	(177)
<i>Sukauptų sąnaudų ir būsimosio laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	69 546	17 864
GRYNIJAI PINIGŲ SRAUTAI	(15 706)	147 691
<i>Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynavasis padidėjimas / (sumažėjimas)</i>	(15 706)	147 691
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje</i>	162 571	14 879
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje</i>	146 864	162 571

GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

			tūkst. EUR
	Sukauptas perteklius (deficitas)	Ekonominis metų rezultatas	Grynasis turtas
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	—	—	—
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	—	—	—
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	—	—	—

EPF IR ES PATIKOS FONDŲ KONSOLIDUOTOSIOS FINANSINĖS ATASKAITOS ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁶⁾ Reikėtų atkreipti dėmesį, kad skaičius suapvalinant iki milijonų eurų kai kurių lentelėse pateikiamų finansinių duomenų suma gali būti netiksli.

KONSOLIDUOTASIS BALANSAS

mln. EUR

	2018 12 31	2017 12 31
ILGALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	924	636
	924	636
TRUMPALAIKIS TURTAS		
<i>Išankstinis finansavimas</i>	1 751	1 723
<i>Iš prekybos gautinos sumos ir neprekybinės susigrąžintinos sumos</i>	156	96
<i>Pinigai ir pinigų ekvivalentai</i>	548	550
	2 455	2 369
IŠ VISO TURTO	3 379	3 005
ILGALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI		
<i>Atidėjiniai</i>	—	(4)
<i>Finansiniai įsipareigojimai</i>	(229)	(292)
	(229)	(296)
TRUMPALAIKIAI ĮSIPAREIGIJIMAI		
<i>Mokėtinos sumos</i>	(255)	(564)
<i>Sukauptos sąnaudos ir būsimosios laikotarpio pajamos</i>	(1 374)	(755)
	(1 629)	(1 319)
IŠ VISO ĮSIPAREIGIJIMŲ	(1 858)	(1 615)
GRYNASIS TURTAS	1 521	1 389
FONDAI IR REZERVAI		
<i>Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF</i>	50 423	46 173
<i>Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas</i>	2 252	2 252
<i>Iš ankstesnių metų perkeltas ekonominis rezultatas</i>	(47 037)	(43 219)
<i>Ekonominis metų rezultatas</i>	(4 118)	(3 818)
GRYNASIS TURTAS	1 521	1 389

KONSOLIDUOTOJI FINANSINĖS VEIKLOS ATASKAITA

mln. EUR

	2018	2017
PAJAMOS		
Pajamos iš neprekybinių operacijų		
Susigrąžinimo veikla	4	61
Pajamos iš patikos fondų paramos teikėjų	303	194
	307	255
Pajamos iš prekybos operacijų		
Finansinės pajamos	10	4
Kitos pajamos	46	22
	57	26
Iš viso pajamų	364	281
IŠLAIDOS		
Pagalbos priemonės	(3 747)	(3 585)
Patikos fondų patirtos išlaidos	(595)	(301)
Bendro finansavimo išlaidos	17	(42)
Finansinės išlaidos	7	(8)
Kitos išlaidos	(164)	(162)
Iš viso išlaidų	(4 482)	(4 099)
EKONOMINIS METŲ REZULTATAS	(4 118)	(3 818)

KONSOLIDUOTOJI PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

mln. EUR

	2018	2017
Ekonominis metų rezultatas	(4 118)	(3 818)
Pagrindinė veikla		
Kapitalo padidėjimas – įnašai	4 250	3 850
Patikos fondų įnašų (padidėjimas) / sumažėjimas	(0)	—
Išankstinio finansavimo (padidėjimas) / sumažėjimas	(317)	(446)
Iš prekybos gautinų sumų ir neprekybinių susigrąžintinų sumų (padidėjimas) / sumažėjimas	(60)	47
Finansinių įsipareigojimų padidėjimas / (sumažėjimas)	(63)	186
Mokėtinų sumų padidėjimas / (sumažėjimas)	(309)	15
Sukauptų sąnaudų ir būsimosio laikotarpio pajamų padidėjimas / (sumažėjimas)	618	(22)
GRYNIŲ PINIGŲ SRAUTAI	(2)	(188)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas / (sumažėjimas)	(2)	(188)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje	550	738
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pabaigoje	548	550

KONSOLIDUOTOJI GRYNOJO TURTO POKYČIŲ ATASKAITA

mln. EUR

	Fondo kapitalas – aktyvūs EPF (A)	Nepareikalautos lėšos – akty- vūs EPF (B)	Pareikalautasis fondo kapitalas – aktyvūs EPF (C) = (A) – (B)	Sukaupti rezervai (D)	Iš uždarytų EPF perkeltas pareikalautasis fondo kapitalas (E)	Iš viso grynojo turto (C) + (D) + (E)
LIKUTIS 2016 m. gruodžio 31 d.	73 464	31 140	42 323	(43 219)	2 252	1 357
Kapitalo padidėjimas – įnašai		(4 050)	4 050	—	—	4 050
Kompensacijos valstybėms narėms	(200)		(200)			(200)
Ekonominis metų rezultatas	—	—	—	(3 818)	—	(3 818)
LIKUTIS 2017 m. gruodžio 31 d.	73 264	27 090	46 173	(47 037)	2 252	1 389
Kapitalo padidėjimas – įnašai		(4 250)	4 250			4 250
Ekonominis metų rezultatas			—	(4 118)		(4 118)
LIKUTIS 2018 m. gruodžio 31 d.	73 264	22 840	50 423	(51 155)	2 252	1 521

EPF FINANSINIO VYKDYMO ATASKAITA

IVADINĖ PASTABA

1. Ankstesni EPF

Kadangi 6-asis EPF uždarytas 2006 m., o 7-asis – 2008 m., į metines ataskaitas nebeištrauktos šių EPF veiklos įgyvendinimo lentelės. Tačiau su pervestais likučiais susijęs vykdymas nurodytas 9-ajame EPF.

Kaip ir ankstesniais metais, taip pat siekiant užtikrinti skaidrumą pateikiant ataskaitas, lentelėse atskirai nurodomos 8-ojo EPF pagal Lomės konvencijoje numatytą programavimą ir pagal Kotonu susitarime numatytą programavimą panaudotos dalys.

Pagal 9-ojo EPF vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies b punktą ankstesnių EPF likučiai ir panaikinti išpareigojimai buvo perkelti į 9-ąjį EPF ir 9-ojo EPF gyvavimo laikotarpiu buvo skiriami kaip 9-ojo EPF lėšos.

2018 m. Komisija ėmėsi specialių priemonių dėl likusių sutarčių, sudarytų pagal 8-ąjį ir 9-ąjį EPF, užbaigimo. Galutinė 8-ojo EPF finansinio įgyvendinimo ataskaita turėtų būti parengta iki 2019 m. pabaigos (o 9-ojo EPF – iki 2020 m. pabaigos).

2. 11-asis EPF

2000 m. birželio 23 d. Europos bendrijos valstybių narių ir Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno valstybių Kotonu pasirašytas AKR ir EB partnerystės susitarimas įsigaliojo 2003 m. balandžio 1 d. Kotonu susitarimas buvo iš dalies pakeistas du kartus, pirmą kartą – 2005 m. birželio 25 d. Liuksemburge pasirašytu susitarimu, antrą kartą – 2010 m. birželio 22 d. Uagadugu pasirašytu susitarimu.

2001 m. lapkričio 27 d. Tarybos sprendimas 2001/822/EB dėl užjūrio šalių bei teritorijų (UŠT) ir Europos Sąjungos asociacijos⁽¹⁷⁾ įsigaliojo 2001 m. gruodžio 2 d. Šis sprendimas iš dalies pakeistas 2007 m. kovo 19 d. (Sprendimas 2007/249/EB⁽¹⁸⁾).

2013 m. rugpjūčio mėn. Europos bendrijos valstybių narių vyriausybės atstovų priimtas vidaus susitarimas dėl Bendrijos pagalbos finansavimo pagal 2014–2020 m. daugiamečę finansinę programą remiantis peržiūrėtu Kotonu susitarimu įsigaliojo 2015 m. kovo mėn.

Remiantis Kotonu susitarimu, trečiasis Bendrijos pagalbos AKR šalims ir UŠT laikotarpis (2014–2020 m.) finansuojamas iš 11-ojo EPF, kurio lėšos sudaro 30 506 mln. EUR, iš kurių:

- 29 089 mln. EUR skirta AKR šalims remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu ir 2 straipsnio d punktu, iš jų 27 955 mln. EUR valdo Europos Komisija,
- 364,5 mln. EUR skirta UŠT šalims remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu ir 3 straipsnio 1 dalimi, iš jų 359,5 mln. EUR valdo Europos Komisija,
- 1 052,5 mln. EUR skirta Komisijai padengti išlaidoms, susidarantioms dėl 11-ojo EPF išteklių programavimo ir įgyvendinimo, remiantis vidaus susitarimo 1 straipsnio 2 dalies a punktu.

Likusios lėšos nemobilizuojamuose veiklos lėšų rezervuose 2018 m. gruodžio 31 d.

Nepanaudotos projektų sumos pagal 9-ąjį EPF ir ankstesnius EPF pervedamos į 10-ojo EPF veiklos lėšų rezervą, išskyrus „Stabex“ lėšas.

Nepanaudotos projektų sumos pagal 10-ąjį EPF pervedamos į 11-ojo EPF veiklos lėšų rezervą.

Per 2018 m. visos ankstesniųjų EPF nepanaudotos lėšos pervestos į atitinkamus rezervus.

⁽¹⁷⁾ O L L 314, 2001 11 30, p. 1.

⁽¹⁸⁾ O L L 109, 2007 4 26, p. 33.

Remiantis vidaus susitarimo dėl 11-ojo EPF 1 straipsnio 4 dalimi ir Tarybos sprendimu (ES) 2016/1337 ⁽¹⁹⁾, 10-ojo EPF nepanaudotų lėšų suma, neviršijanti 491 mln. EUR (iš jų – ne daugiau kaip 16 mln. EUR išlaidų rėmimui) skirta Afrikos taikos priemonei papildyti 2016–2018 m.

<i>mln. EUR</i>	
Iš viso lėšų nemobilizuojamuose veiklos rezervuose	2018 12 31
Nemobilizuojamas rezervas iš nepanaudotų 8-ojo ir 9-ojo EPF lėšų	157
Nemobilizuojamas rezervas iš nepanaudotų 10-ojo EPF lėšų	318
Iš viso	475

EPF bendras finansavimas

Pagal 10-ąją ir 11-ąją EPF pervedimo susitarimai dėl bendro finansavimo pasirašyti ir panaudota 241,9 mln. EUR vertės įsipareigojimų asignavimų, tačiau mokėjimų asignavimų panaudota tik 230,2 mln. EUR suma.

Toliau lentelėje parodyta bendro finansavimo asignavimų padėtis 2018 m. gruodžio 31 d.

<i>mln. EUR</i>		
	Įsipareigojimų asignavimai	Mokėjimų asignavimai
Bendras finansavimas, A paketas	211,5	200,0
Bendras finansavimas, AKR vidaus projektai	23,3	23,2
Bendras finansavimas, administracinės išlaidos	7,1	7,0
	241,9	230,2

Toliau pateikiamose lentelėse nurodomos grynosios sumos, susijusios su sumomis, kurios buvo patvirtintos, dėl kurių sudarytos sutartys ir kurios buvo išmokėtos.

Priede pateikiamose lentelėse nurodyta informacija pagal priemones.

⁽¹⁹⁾ OLL 212, 2016 8 5, p. 107.

1.1 lentelė

8-asis EPF

ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2018 m. gruodžio 31 d.

ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

	PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
AKR	Lomė					
	Įprasti VN įnašai	12 967	(3 278)	(7)		9 683
	Pagalba pabėgėliams	120	(20)	—	(¹)	100
	Neatidėliotina pagalba (Lomė)	140	(4)			136
	Labai išsiskolinusios neturtingos šalys (Lomė)	—	1 060			1 060
	Palūkanų subsidijos	370	(301)			69
	Rizikos kapitalas	1 000	15	(3)	(¹)	1 012
	„Stabex“	1 800	(1 077)			723
	Struktūrinis koregavimas	1 400	97			1 497
	„Sysmin“	575	(474)			101
	Iš viso orientacinėms programoms	7 562	(2 608)	(3)	(¹)	4 951
	Pajamų iš palūkanų panaudojimas	—	35			35
	Kotonu					
	Įprasti VN įnašai	—	650			650
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	417			417
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	233			233	
Palūkanos ir kitos įplaukos	—	—			—	
TARPINĖ SUMA. AKR	12 967	(2 628)	(7)		10 333	
UŠT	Lomė					
	Įprasti VN įnašai	—	46			46
	Palūkanų subsidijos	—	1			1
	Rizikos kapitalas	—	6			6
	„Stabex“	—	1			1
	„Sysmin“	—	2			2
Iš viso orientacinėms programoms	—	35			35	
TARPINĖ SUMA. UŠT	—	46			46	
	IŠ VISO. 8-asis EPF	12 967	(2 582)	(7)		10 379

(¹) Visi sumažėjimai yra nepanaudotos lėšos, pervestos į 10-ojo EPF nemobilizuojamą veiklos lėšų rezervą.

1.2 lentelė

9-asis EPF

ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2018 m. gruodžio 31 d.

ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

mln. EUR

	PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS	
AKR	Lomė						
	Įprasti VN įnašai	—	669	(2)		668	
	Perkeltos sumos iš 6-ojo EPF. Lomė	—	20	—	(¹)	20	
	Perkeltos sumos iš 7-ojo EPF. Lomė	—	649	(2)	(¹)	647	
	Kotonu						
	Įprasti VN įnašai	8 919	5 549	(36)		14 433	
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	5 318	3 306	(16)	(¹)	8 608	
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	2 108	(898)	(2)	(¹)	1 208	
	IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja	164	(10)			154	
	Igyvendinimo išlaidos	125	52			177	
	Palūkanos ir kitos įplaukos	—	63			63	
	Kiti AKR vidaus asignavimai	300	2 302	(13)	(¹)	2 589	
	Taikos priemonė	—	354	—	(¹)	353	
	Regioniniai asignavimai	904	(139)	(5)	(¹)	759	
	Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.	—	105			105	
	Specialusis asignavimas Pietų Sudanui	—	267		(³)	267	
	Specialusis asignavimas Sudanui	—	110		(²)	110	
	Taikos priemonės savanoriški įnašai	—	39			39	
		TARPINĖ SUMA. AKR	8 919	6 219	(38)		15 100
	UŠT	Lomė					
Įprasti VN įnašai		—	3			3	
Perkeltos sumos iš 6-ojo EPF. Lomė		—	—			—	
Perkeltos sumos iš 7-ojo EPF. Lomė		—	3			3	
Kotonu							
Įprasti VN įnašai		—	289	(2)		287	
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	237	—	(¹)	237		

mln. EUR

	PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	Pasta- bos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
UŠT	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	4			4
	Regioniniai asignavimai	—	47	(2)	(¹)	45
	Tyrimai / techninė pagalba UŠT	—	1			1
	TARPINĖ SUMA. UŠT	—	292	(2)		290
	IŠ VISO. 9-asis EPF	8 919	6 511	(40)		15 390

(¹) Visi sumažėjimai yra nepanaudotos lėšos, pervestos į 10-ojo EPF nemobilizuojamą veiklos lėšų rezervą.

(²) Remiantis Tarybos sprendimu 2010/406/ES (OL L 189, 2010 7 22, p. 14), 150 mln. EUR įtraukta iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos lėšų rezervo Sudanui (147 mln. EUR – specialiajam asignavimui Sudanui, 3 mln. EUR – įgyvendinimo išlaidoms).

(³) Remiantis Tarybos sprendimu 2011/315/ES (OL L 142, 2011 5 28, p. 61), 200 mln. EUR įtraukta iš 10-ojo EPF nemobilizuojamo veiklos lėšų rezervo Sudanui (194 mln. EUR – specialiajam asignavimui Pietų Sudanui, 6 mln. EUR – įgyvendinimo išlaidoms).

1.3 lentelė

10-asis EPF

ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2018 m. gruodžio 31 d.

ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

	PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	Pasta- bos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
AKR	Įprasti VN įnašai	20 896	(87)	(65)		20 744
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	13 100	(177)	(²)	12 922
	A paketo rezervas	13 500	(13 500)			—
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	2 004	(4)	(²)	2 000
	B paketo rezervas	1 800	(1 800)			—
	Įgyvendinimo išlaidos	430	15	—	(²)	445
	Institucinės ir paramos išlaidos	—	232	(1)	(²)	230
	Palūkanos ir kitos įplaukos	—	85	(1)	(²)	85
	AKR vidaus rezervas	2 700	(2 700)			—
	Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	—	—			—
	NOP / ROP rezervas	683	(683)			—
	Nemobilizuojamas rezervas	—	86	45	(²)	131
	Kiti AKR vidaus asignavimai	—	1 886	(18)	(²)	1 868
	Taikos priemonė	—	1 014	105		1 119
	Regioniniai asignavimai	—	1 956	(14)	(²)	1 942
	Regioninių asignavimų rezervas	1 783	(1 783)			—
	Bendras finansavimas	—	204	—		204
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	187	—	(³)	187
	Įgyvendinimo išlaidos	—	5	—	(³)	5
	Kiti AKR vidaus asignavimai	—	12		(³)	12
	Taikos priemonė	—	1		(³)	1
		TARPINĖ SUMA. AKR	20 896	117	(65)	
UŠT	Įprasti VN įnašai	—	275	—		275
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	192	(2)	(²)	190
	A paketo rezervas	—	—			—
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	15			15
	B paketo rezervas	—	—			—
	Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	—	—			—
	Nemobilizuojamas rezervas	—	23	2	(²)	25
	Regioniniai asignavimai	—	40			40

	PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	Pasta- bos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
UŠT	Regioninių asignavimų rezervas	—	—			—
	Tyrimai / techninė pagalba UŠT	—	5			5
	TARPINĖ SUMA. UŠT	—	275	—		275
	IŠ VISO. 10-asis EPF	20 896	392	(65)		21 223

⁽¹⁾ 377 mln. EUR, nepanaudotų vykdant 9-ojo ir ankstesnių EPF projektus, pervedimas į nemobilizuojamą veiklos lėšų rezervą, atėmus 200 mln. EUR pervedimą iš rezervų Pietų Sudanui (į 9-ąjį EPF). Nuo metų pradžios bendras nemobilizuojamas rezervas AKR sudarė 807 mln. EUR, iš jų 350 mln. EUR buvo panaudota (150 mln. EUR – Sudanui, 200 mln. EUR – Pietų Sudanui; abi sumos pervedtos į 9-ąjį EPF).

⁽²⁾ Į 10-ojo EPF rezervus ir iš jų pervedtos sumos.

⁽³⁾ Kiek tai susiję su bendru finansavimu, lentelėje parodyti tik įsipareigojimų asignavimai.

1.4 lentelė

11-asis EPF

ASIGNAVIMŲ POKYČIAI 2018 m. gruodžio 31 d.

ASIGNAVIMŲ ANALIZĖ PAGAL PRIEMONES

mln. EUR

	PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	Pasta- bos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
AKR	Iprasti VN įnašai	29 008	224	110		29 342
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	15 540	(121)		15 419
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	715	2		717
	B paketo rezervas	—	—	—		—
	Įgyvendinimo išlaidos	1 053	—	—		1 053
	Institucinės ir paramos išlaidos	—	246	—		246
	Palūkanos ir kitos įplaukos	—	16	—		16
	AKR vidaus rezervas	3 590	(3 497)	(24)		69
	Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	—	—	—		—
	NOP / ROP rezervas	24 365	(22 014)	(1 080)		1 270
	Nemobilizuojamas rezervas	—	201	110	(¹)	311
	Kiti AKR vidaus asignavimai	—	2 251	449		2 700
	Taikos priemonė	—	1 000	—		1 000
	Regioniniai asignavimai	—	5 766	775		6 541
	Bendras finansavimas	—	24	13		38
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	22	1		23
	Įgyvendinimo išlaidos	—	1	1		2
	Taikos priemonė	—	1	10		11
	Regioniniai asignavimai	—	—	2		2
	EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio	—	1	1		1
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	1	—		1
		TARPINĖ SUMA. AKR	29 008	249		
UŠT	Iprasti VN įnašai	—	358	(9)		350
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	183	13		196
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	—	8		8
	NOP / ROP rezervas	—	165	(116)		49
	Nemobilizuojamas rezervas	—	5	2	(¹)	7

mln. EUR

	PRIEMONĖ	PRADINIS ASIGNAVIMAS	SUKAUPŲ IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS / SUMAŽĖJIMAS 2017 M. GRUODŽIO 31 D.	IŠTEKLIŲ PADIDĖJIMAS ARBA SUMAŽĖJIMAS 2018 M.	Pastabos	DABARTINIS ASIGNAVIMŲ LYGIS
UŠT	Regioniniai asignavimai	—	1	80		81
	Tyrimai / techninė pagalba UŠT	—	5	4		9
	Bendras finansavimas	—	—			—
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	—			—
	EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio	—	—			—
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	—			—
	TARPINĖ SUMA. UŠT	—	358			350
	Įprasti VN įnašai	—	6	11		17
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	6	4		10
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	—	—	7		7
TARPINĖ SUMA	—	6			17	
IŠ VISO. 11-asis EPF		29 008	614	126		29 747

(¹) Tarybos sprendimu Nr. 2013/759/ES (OL L 335, 2013 12 14, p. 48) nustatytos Europos plėtros fondo (EPF) valdymo pereinamojo laikotarpio priemonės (toliau – pereinamojo laikotarpio priemonė), kad nuo 2014 m. sausio 1 d. iki įsigalios vidaus susitarimas dėl 11-ojo EPF būtų galima panaudoti lėšas bendradarbiavimui su Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno (AKR) valstybėms ir užjūrio šalimis ir teritorijomis (UŠT), taip pat paramos išlaidoms.

2.1 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

PAŽANGOS ATASKAITA

mln. EUR

ASIGNAVIMAS		EPF				
		8	9	10	11	IŠ VISO
Lomė	Įvairios pajamos	35				35
	Iš viso orientacinėms programoms	4 986				4 986
	Iš viso neprogramuojamai pagalbai	4 707				4 707
	Iš kitų fondų perkeltos sumos		671			671
	TARPINĖ SUMA. ĮPRASTI VN ĮNAŠAI	9 728	671			10 399
Cotonou	A paketas. Nacionaliniai asignavimai	417	8 845	13 113	15 625	38 000
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	233	1 213	2 015	732	4 193
	Pereinamojo laikotarpio priemonė				—	—
	IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja		154			154
	Šalies rezervas			—	—	—
	Igyvendinimo išlaidos ir pajamos iš palūkanų	—	240	535	1 077	1 853
	AKR vidaus asignavimai		2 942	3 218	3 946	10 106
	AKR vidaus rezervas			—	69	69
	Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX			—	—	—
	NOP / ROP rezervas			—	1 320	1 320
	Nemobilizuojamas rezervas			156	318	475
	Regioniniai asignavimai		804	1 982	6 622	9 408
	Regioninių asignavimų rezervas			—		—
	Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.		105			105
	Specialusis asignavimas Pietų Sudanui		267			267
	Specialusis asignavimas Sudanui		110			110
	Taikos priemonės savanoriški įnašai		39			39
	TARPINĖ SUMA. ĮPRASTI VN ĮNAŠAI	650	14 719	21 019	29 709	66 097
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai				1	1
	TARPINĖ SUMA. EK VIDAUS SUSITARIMAI DĖL PASLAUGŲ LYGIO				1	1
A paketas. Nacionaliniai asignavimai			187	23	210	
Igyvendinimo išlaidos ir pajamos iš palūkanų			5	2	7	
AKR vidaus asignavimai			12	11	23	
Regioniniai asignavimai				2	2	
TARPINĖ SUMA. BENDRAS FINANSAVIMAS			204	38	242	
IŠ VISO	10 379	15 390	21 223	29 747	76 739	

	EPF	Suvestinė suma		Bendri duomenys	Metiniai duomenys									
		2018 m. gruodžio 31 d.	asignavimų %	2008 m.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.	2018 m.
Sprendimai	8	10 377	100 %	10 786	(42)	(45)	(60)	(64)	(98)	(63)	(12)	(13)	(9)	(4)
	9	15 357	100 %	16 633	(54)	(116)	(9)	(297)	(72)	(381)	(170)	(104)	(38)	(33)
	10	20 905	99 %	4 766	3 501	2 349	3 118	3 524	4 131	(95)	(156)	(80)	(5)	(147)
	11	23 359	79 %							1 160	5 372	6 688	5 807	4 332
Iš viso		69 998		32 185	3 405	2 187	3 049	3 163	3 961	621	5 034	6 491	5 754	4 147
Asignuotosios lėšos	8	10 375	100 %	10 541	(42)	8	(13)	(46)	(11)	(37)	(16)	(6)	(3)	—
	9	15 305	99 %	14 209	997	476	9	(187)	(96)	(1)	(52)	(46)	(20)	16
	10	20 361	96 %	130	3 184	2 820	2 514	3 460	3 457	2 687	783	541	550	236
	11	18 140	61 %							731	3 293	3 745	5 684	4 687
Iš viso		64 182		24 881	4 140	3 304	2 509	3 226	3 350	3 380	4 008	4 234	6 211	4 940
Mokėjimai	8	10 375	100 %	9 930	152	158	90	15	18	16	(3)	—	(1)	—
	9	15 187	99 %	10 011	1 806	1 304	906	539	231	145	43	68	111	23
	10	18 829	89 %	90	1 111	1 772	1 879	2 655	2 718	2 760	2 024	1 466	1 277	1 076
	11	9 175	31 %							595	1 024	1 816	2 770	2 970
Iš viso		53 566		20 031	3 069	3 233	2 874	3 209	2 967	3 516	3 088	3 350	4 158	4 069

(*) Neigiami skaičiai rodo panaikintus išpareigojimus.

2.2 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

PAGALBOS GRUPĖ

mln. EUR

	EPF									
	8	%	9	%	10	%	11	%	IŠ VISO	%
Įvairios pajamos										
Asignavimai	35								35	
Sprendimai	35	100 %							35	100 %
Asignuotosios lėšos	35	100 %							35	100 %
Mokėjimai	35	100 %							35	100 %
Iš viso orientacinėms programoms										
Asignavimai	4 986								4 986	
Sprendimai	4 986	100 %							4 986	100 %
Asignuotosios lėšos	4 986	100 %							4 986	100 %
Mokėjimai	4 985	100 %							4 985	100 %
Iš viso neprogramuojamai pagalbai										
Asignavimai	4 707								4 707	
Sprendimai	4 706	100 %							4 706	100 %
Asignuotosios lėšos	4 706	100 %							4 706	100 %
Mokėjimai	4 706	100 %							4 706	100 %
Iš kitų fondų perkeltos sumos										
Asignavimai			671						671	
Sprendimai			671	100 %					671	100 %
Asignuotosios lėšos			671	100 %					671	100 %
Mokėjimai			670	100 %					670	100 %
Įprasti VN įnašai										

Cotonou	A paketas. Nacionaliniai asignavimai									
	Asignavimai	417		8 845		13 113		15 625	38 000	
	Sprendimai	417	100 %	8 837	100 %	13 009	99 %	12 822	35 085	92 %
	Asignuotosios lėšos	417	100 %	8 825	100 %	12 663	97 %	9 387	31 292	82 %
	Mokėjimai	417	100 %	8 799	99 %	11 712	89 %	4 549	25 478	67 %
	B paketas. Nacionaliniai asignavimai									
	Asignavimai	233		1 213		2 015		732	4 193	
	Sprendimai	233	100 %	1 213	100 %	2 010	100 %	707	4 162	99 %
	Asignuotosios lėšos	231	99 %	1 209	100 %	1 990	99 %	704	4 134	99 %
	Mokėjimai	231	99 %	1 203	99 %	1 952	97 %	607	3 992	95 %

mln. EUR

	EPF									
	8	%	9	%	10	%	11	%	IŠ VISO	%
				(¹)		(¹)		(¹)	(¹)	(¹)
Cotonou	Pereinamojo laikotarpio priemonė									
	Asignavimai						—		—	
	Sprendimai									
	Asignuotosios lėšos									
	Mokėjimai									
	IPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja									
	Asignavimai			154					154	
	Sprendimai			154	100 %				154	100 %
	Asignuotosios lėšos			154	100 %				154	100 %
	Mokėjimai			154	100 %				154	100 %
	Igyvendinimo išlaidos ir pajamos iš palūkanų									
	Asignavimai	—		240		535		1 077	1 853	
	Sprendimai			240	100 %	510	95 %	715	1 464	79 %
	Asignuotosios lėšos			240	100 %	508	95 %	658	1 405	76 %
	Mokėjimai			240	100 %	507	95 %	613	1 359	73 %
	AKR vidaus asignavimai									
	Asignavimai			2 942		3 218		3 946	10 106	
	Sprendimai			2 940	100 %	3 212	100 %	3 249	9 401	93 %
	Asignuotosios lėšos			2 931	100 %	3 151	98 %	2 391	8 473	84 %
	Mokėjimai			2 922	99 %	2 916	91 %	1 843	7 681	76 %
	Regioniniai asignavimai									
	Asignavimai			804		1 982		6 622	9 408	
	Sprendimai			801	100 %	1 965	99 %	5 840	8 605	91 %
	Asignuotosios lėšos			789	98 %	1 855	94 %	4 977	7 622	81 %
	Mokėjimai			773	96 %	1 587	80 %	1 561	3 921	42 %
	Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.									
	Asignavimai			105					105	
Sprendimai			105	100 %				105	100 %	
Asignuotosios lėšos			105	100 %				105	100 %	
Mokėjimai			105	100 %				105	100 %	
Specialusis asignavimas Pietų Sudanui										
Asignavimai			267					267		
Sprendimai			266	100 %				266	100 %	
Asignuotosios lėšos			253	95 %				253	95 %	
Mokėjimai			200	75 %				200	75 %	

mln. EUR

		EPF								IŠ VISO	
		8	%	9	%	10	%	11	%	(1)	(1)
					(1)		(1)		(1)		
Cotonou	A paketas. Nacionaliniai asignavimai										
	Asignavimai						1			1	
	Sprendimai						1	71 %		1	71 %
	Asignuotosios lėšos						1	71 %		1	71 %
	Mokėjimai						1	52 %		1	52 %
	EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio										

		8	%	9	%	10	%	11	%	IŠ VISO	%
					(1)		(1)		(1)		(1)
		Asignavimai									
Kotonu	Šalies rezervas					—		—		—	
	AKR vidaus rezervas					—		69		69	
	Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX					—		—		—	
	NOP / ROP rezervas					—		1 320		1 320	
	Regioninių asignavimų rezervas					—		—		—	
	Mobilizuojami rezervai										
	Nemobilizuojamas rezervas					156		318		475	
	Nemobilizuojamas rezervas										
		8	%	9	%	10	%	11	%	IŠ VISO	%
					(1)		(1)		(1)	(1)	(1)
	Asignavimai	10 379		15 390		21 223		29 747		76 739	
	Sprendimai	10 377	100 %	15 357	100 %	20 905	99 %	23 359	79 %	69 998	91 %
	Asignuotosios lėšos	10 375	100 %	15 305	99 %	20 361	96 %	18 140	61 %	64 182	84 %
	Mokėjimai	10 375	100 %	15 187	99 %	18 829	89 %	9 175	31 %	53 566	70 %
	IŠ VISO: VISI ASIGNAVIMAI										

(1) Asignavimų %.

2.3 lentelė

EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.

PAGALBOS GRUPĖ

AKR + UŠT – 8-asis EPF

	mln. EUR												
	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI						
	(1)	(2)	SUVEST. PER METUS	(2):(1)	SUVEST. PER METUS	(3)	(3):(2)	SUVEST. PER METUS	(4)	(4):(3)	%	%	
AKR													
Įprasti VN įnašai													
Pajamų iš patikamų panaudojimas	35	35		100%	35	100%		35	100%			100%	
TARPINĖ SUMA. ĮVAIRIOS PAJAMOS	35	35		100%	35	100%		35	100%			100%	
Iš viso orientacinėms programoms	4 951	4 951	(1)	100%	4 950	100%		4 950	100%			100%	
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO ORIENTACINĖMS PROGRAMOMS	4 951	4 951	(1)	100%	4 950	100%		4 950	100%			100%	
Pagalba pabėgėjams	100	100		100%	100	100%		100	100%			100%	
Neatidėliotina pagalba (Lomė)	136	136		100%	136	100%		136	100%			100%	
Labai išsiskolinusios neturingos šalys (Lomė)	1 060	1 060		100%	1 060	100%		1 060	100%			100%	
Patikamų subsidijos	69	69		100%	68	100%		68	100%			100%	
Rizikos kapitalas	1 012	1 012	(3)	100%	1 012	100%		1 012	100%			100%	
„Stabex“	723	723		100%	722	100%		722	100%			100%	
Struktūrinis koregavimas	1 497	1 497		100%	1 497	100%		1 497	100%			100%	
„Sysmin“	101	101		100%	101	100%		101	100%			100%	
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO NEPROGRAMUOJAMAI PAGALBAI	4 697	4 696	(3)	100%	4 695	100%		4 695	100%			100%	

Lomė

	m.ln. EUR															
	ASIGNAVIMAI			SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS			MOKĖJIMAI						
	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%				
(1)	(2)	(2):(1)	(3)	(3)	(3):(2)	(4)	(4)	(4):(3)	(1)	(2)	(2):(1)	(3)	(3)	(3):(2)	(4)	(4):(3)
AKR																
Įprasti VN įnašai																
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	417	417	100 %	417	417	100 %	417	417	100 %	417	417	100 %	417	417	100 %	100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	417	417	100 %	417	417	100 %	417	417	100 %	417	417	100 %	417	417	100 %	100 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	233	233		231	231	99 %	231	231	99 %	231	231	99 %	231	231	100 %	100 %
Eksporto pajamų kompensacijos																
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	233	233	100 %	231	231	99 %	231	231	99 %	231	231	99 %	231	231	100 %	100 %
Patikamos ir kitos įplaukos	—															
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ PALŪKANŲ	—															
IŠ VISO AKR (A)	10 333	10 332	100 %	10 330	10 330	100 %	10 330	10 330	100 %	10 329	10 329	100 %	10 329	10 329	100 %	100 %
UŠT																
Įprasti VN įnašai																
Iš viso orientacinėms programoms	35	35	100 %	35	35	100 %	35	35	100 %	35	35	100 %	35	35	100 %	100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO ORIENTACINĖMS PROGRAMOMS	35	35	100 %	35	35	100 %	35	35	100 %	35	35	100 %	35	35	100 %	100 %
Patikamų subsidijos	1	1	100 %	1	1	100 %	1	1	100 %	1	1	100 %	1	1	100 %	100 %
Rizikos kapitalas	6	6	100 %	6	6	100 %	6	6	100 %	6	6	100 %	6	6	100 %	100 %
„Stabex“	1	1	100 %	1	1	100 %	1	1	100 %	1	1	100 %	1	1	100 %	100 %
„Sysmin“	2	2	100 %	2	2	100 %	2	2	100 %	2	2	100 %	2	2	100 %	100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ VISO NEPROGRAMUOJAMAI PAGALBAI	10	10	100 %	10	10	100 %	10	10	100 %	10	10	100 %	10	10	100 %	100 %
IŠ VISO UŠT	46	46	100 %	46	46	100 %	46	46	100 %	46	46	100 %	46	46	100 %	100 %
IŠ VISO: AKR + UŠT (A + B)	10 379	10 377	100 %	10 375	10 375	100 %	10 375	10 375	100 %	10 375	10 375	100 %	10 375	10 375	100 %	100 %

Cotonou

Lomé

2.4 lentelė
EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT – 9-asis EPF

	mln. EUR											
	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI					
	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%
(1)	(2)	(2):(1)	(3)	(3):(2)	(4)	(4):(3)	(5)	(5):(4)	(6)	(6):(5)	(7)	(7):(6)
AKR												
Įprasti VN įnašai												
Perkeltos sumos iš 6-ojo EPF. Lomė	20	—	100%	20	100%	100%	20	100%	100%	20	100%	100%
Perkeltos sumos iš 7-ojo EPF. Lomė	647	—	100%	647	100%	100%	647	100%	100%	647	100%	100%
TARPINĖ SUMA. IŠ KITŲ FONDŲ PERKELTOS SUMOS	668	—	100%	668	100%	100%	667	100%	100%	667	100%	100%
AKR												
Įprasti VN įnašai												
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	8 608	8 600	(15)	8 590	(9)	100%	8 565	(1)	100%	8 565	(1)	100%
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	8 608	8 600	(15)	8 590	(9)	100%	8 565	(1)	100%	8 565	(1)	100%
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	1 208											
Eksporto pajamų kompensacijos		148	—	148	—	100%	148	—	100%	148	—	100%
Neatidėliotina pagalba		1 049	—	1 045	—	100%	1 040	—	100%	1 040	—	99%
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys		11		11		100%	11		100%	11		100%
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	1 208	1 208	—	1 204	—	100%	1 198	—	100%	1 198	—	100%
ĮPC, CTA ir Parlamentinė Asamblėja	154	154		154		100%	154		100%	154		100%
TARPINĖ SUMA. ĮPC, CTA IR PARLAMENTINĖ ASAMBLĖJA	154	154	100%	154	100%	100%	154	100%	100%	154	100%	100%

	m.ln. EUR											
	ASIGNAVIMAI			SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS			MOKĖJIMAI		
	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%
(1)	(2)	(2):(1)	(2)	(3)	(3):(2)	(3)	(4)	(4):(3)	(4)	(5)	(5):(4)	
Igyvendinimo išlaidos	177	177	100 %	(1)	177	100 %	177	177	100 %	177	177	100 %
Patūkanos ir kitos įplaukos	63	63	100 %		63	100 %	63	63	100 %	63	63	100 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ PALŪKANŲ	240	239	100 %	(1)	239	100 %	239	239	100 %	239	239	100 %
Kiti AKR vidaus asignavimai	2 589	2 586	100 %	(9)	2 577	100 %	2 577	2 568	100 %	2 568	1	100 %
Taikos priemonė	353	353	100 %	—	353	100 %	353	353	100 %	353		100 %
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	2 942	2 940	100 %	(9)	2 931	100 %	2 931	2 922	100 %	2 922	1	100 %
Regioniniai asignavimai	759	756	100 %	(7)	745	100 %	745	729	99 %	729	(1)	98 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	759	756	100 %	(7)	745	100 %	745	729	99 %	729	(1)	98 %
Specialusis asignavimas Kongo Dem. Resp.	105	105	100 %		105	100 %	105	105	100 %	105		100 %
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS KONGO DEM. RESP.	105	105	100 %		105	100 %	105	105	100 %	105		100 %
Specialusis asignavimas Pietų Sudanui	267	266	100 %	—	253	100 %	253	200	95 %	200	16	79 %
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS PIETŲ SUDANUI	267	266	100 %	—	253	100 %	253	200	95 %	200	16	79 %
Specialusis asignavimas Sudanui	110	107	97 %	(1)	105	97 %	105	97	98 %	97	8	93 %
TARPINĖ SUMA. SPECIALUSIS ASIGNAVIMAS SUDANUI	110	107	97 %	(1)	105	97 %	105	97	98 %	97	8	93 %
Taikos priemonės savanoriški įnašai	39	24	62 %		24	100 %	24	24	100 %	24		100 %
TARPINĖ SUMA. TAIKOS PRIEMONĖS SAVANORIŠKI ĮNAŠAI	39	24	62 %		24	100 %	24	24	100 %	24		100 %
IŠ VISO: AKR (A)	15 100	15 067	100 %	(33)	15 018	100 %	15 018	14 900	100 %	14 900	23	99 %

Cotonou

	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI		m.ln. EUR
	SUVEST.	PER METUS	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	
	(1)	(2)	(2) : (1)	%	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	
UŠT									
Įprasti VN įnašai									
Perkeltos sumos iš 6-ojo EPF. Lomė	—	—	100 %	100 %	—	100 %	—	100 %	100 %
Perkeltos sumos iš 7-ojo EPF. Lomė	3	3	100 %	100 %	3	100 %	3	100 %	100 %
TARPINĖ SUMA. IŠ KITŲ FONDŲ PERKELTOS SUMOS	3	3	100 %	100 %	3	100 %	3	100 %	100 %
UŠT									
Įprasti VN įnašai									
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	237	237	100 %	99 %	235	99 %	235	100 %	100 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	237	237	100 %	99 %	235	99 %	235	100 %	100 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	4	4		100 %	4	100 %	4	100 %	100 %
Neatidėliotina pagalba									
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	4	4	100 %	100 %	4	100 %	4	100 %	100 %
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	1	1	100 %	100 %	1	100 %	1	100 %	100 %
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ PALŪKANŲ	1	1	100 %	100 %	1	100 %	1	100 %	100 %
Regioniniai asignavimai	45	45	100 %	99 %	45	99 %	45	100 %	100 %
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	45	45	100 %	99 %	45	99 %	45	100 %	100 %
IŠ VISO: UŠT	290	290	100 %	99 %	288	99 %	288	100 %	100 %
IŠ VISO: AKR + UŠT (A + B)	15 390	15 357	100 %	100 %	15 305	100 %	15 187	99 %	99 %

Lomė

Cotonou

2.5 lentelė
EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT – 10-asis EPF

	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI		mIn. EUR
	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	
	(1)	(2)	(2):(1)	(3)	(3)	(3):(2)	(4)	(4):(3)	
Įprasti VNI įnašai									
Asignavimai									
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	12 922	12 820	99 %	12 482	5	97 %	11 568	586	93 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	12 922	12 820	99 %	12 482	5	97 %	11 568	586	93 %
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	2 000								
Eksperto pajamų kompensacijos	203	(1)		200	2	99 %	190		8
Neatidėliojama pagalba	840	(4)		831	(5)	99 %	813		23
Labai įsiskolinusios neturtingos šalys	49	—		49	—	100 %	49		4
Kiti sukrėtimai, turintys poveikį biudžetui	904	(1)		896	(1)	99 %	886		4
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	2 000	(6)	100 %	1 976	(4)	99 %	1 938		34
Igyvendinimo išlaidos	445	4	98 %	436	5	100 %	435		6
Paltikamos ir kitos įplaukos	85	—	80 %	67	—	98 %	67		—
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ PALŪKANŲ	530	4	95 %	503	5	100 %	502		6
Institucinės ir paramos išlaidos	230	(3)	99 %	229	(1)	100 %	209		(2)
Kiti AKR vidaus asignavimai	1 868	(18)	100 %	1 823	(4)	98 %	1 683		73
Taikos priemonė	1 119	105	100 %	1 099	227	98 %	1 023		209
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	3 218	85	100 %	3 151	221	98 %	2 916		280

AKR

	mIn. EUR											
	ASIGNAVIMAI			SPRENDIMAI			ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS			MOKĖJIMAI		
	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%
(1)	(2)	(2):(1)	(3)	(3)	(3):(2)	(4)	(4)	(4):(3)	(5)	(5)	(5):(4)	
Regioniniai asignavimai	1 942	1 926	99 %	1 818	(8)	94 %	1 555					144
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	1 942	1 926	99 %	1 818	(8)	94 %	1 555					144
Bendras finansavimas												
Asignavimai												
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	187	183	98 %	179	(1)	97 %	143					12
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	187	183	98 %	179	(1)	97 %	143					12
Įgyvendinimo išlaidos	5	5	100 %	3	1	62 %	2					1
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ PALŪKANŲ	5	5	100 %	3	1	62 %	2					1
Kiti AKR vidaus asignavimai	12	11	92 %	10	(1)	99 %	10					—
Taikos priemonė	1	1	100 %	1		99 %	1					1
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	12	11	92 %	11	(1)	99 %	11					—
Mobilizuojami rezervai												
Rezervai												
A paketo rezervas	—											
B paketo rezervas	—											
TARPINĖ SUMA. ŠALIES REZERVAS	—											
AKR vidaus rezervas	—											
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS REZERVAS	—											

AKR

	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI	
	SUVEST.	PER METUS	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS
	(1)	(2)	(2) : (1)	%	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	—							
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A PAKETAS, STABEX	—							
NOP / ROP rezervas	—							
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	—							
Regioninių asignavimų rezervas	—							
TARPINĖ SUMA. REGIONINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS	—							
Nemobilizuojamas rezervas								
Rezervai								
Nemobilizuojamas rezervas	131							
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	131							
Įprasti VN įnašai								
Asignavimai								
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	190	189	(2)	99 %	182	17	144	13
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	190	189	(2)	99 %	182	17	144	13
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	15							
Neatidėliotina pagalba		9	—		8	—	8	—
Kiti sukurtimui, turintys poveikį biudžetui		6			6		6	
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	15	15	—	98 %	14	—	14	—
Tyrimai / techninė pagalba UŠT	5	5	—	100 %	5	—	5	—

AKR

UŠT

mln. EUR

	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI			
	(1)	(2)	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%	SUVEST.	PER METUS	%
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOS IŠ PALŪKANŲ	5	5	—	100 %	5	—	98 %	5	5	—
Regioniniai asignavimai	40	39	(1)	98 %	37	(1)	95 %	32		—
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	40	39	(1)	98 %	37	(1)	95 %	32		—
Mobilizuojami rezervai										
Rezervai										
A paketo rezervas	—									
B paketo rezervas	—									
TARPINĖ SUMA. ŠALIES REZERVAS	—									
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	—									
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A PAKETAS, STABEX	—									
Regioninių asignavimų rezervas	—									
TARPINĖ SUMA. REGIONINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS	—									
Nemobilizuojamas rezervas										
Rezervai										
Nemobilizuojamas rezervas	25									
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	25									
IŠ VISO: AKR + UŠT (ISK. REZERVUS) (A + B)	21 223	20 905	(147)	99 %	20 361	236	97 %	18 829	1 076	92 %

mln. EUR

2.6 lentelė
EPF SUVESTINĖS ATASKAITOS 2018 M. GRUODŽIO 31 D.
PAGALBOS GRUPĖ
AKR + UŠT – 11-asis EPF

	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI		mln. EUR
	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	
	(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)		
Įprasti VN įnašai									
Asignavimai									
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	15 419	12 634	82 %	9 202	2 346	73 %	4 467	1 536	49 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	15 419	12 634	82 %	9 202	2 346	73 %	4 467		1 536
B paketas. Nacionaliniai asignavimai	717								
Neatidėliotina pagalba	592	2		589	10	99 %	493		50
Kiti sukretimai, turintys poveikį biudžetui	109			109	—	100 %	109		80
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	717	2	98 %	698	10	100 %	601		130
Pereinamojo laikotarpio priemonė	—								
TARPINĖ SUMA. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO PRIEMONĖ	—								
Įgyvendinimo išlaidos	1 053	700	67 %	646	157	92 %	603		148
Patikamos ir kitos įplaukos	16	10	59 %	7	1	71 %	6		—
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOSIŠ PALŪKANŲ	1 069	710	66 %	653	157	92 %	609		148
Institucinės ir paramos išlaidos	246	133	54 %	98	7	74 %	85		16
Kiti AKR vidaus asignavimai	2 700	2 116	78 %	1 347	537	64 %	899		408
Taikos priemonė	1 000	1 000	100 %	946	61	95 %	859		54
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	3 946	3 249	82 %	2 391	604	74 %	1 843		478
Regioniniai asignavimai	6 541	5 803	89 %	4 940	1 426	85 %	1 554		610
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	6 541	5 803	89 %	4 940	1 426	85 %	1 554		610

AKR

	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI	
	(1)	(2)	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS
	%	(2):(1)	%	(3):(2)	%	(3):(2)	%	(4):(3)
Bendras finansavimas								
Asignavimai								
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	23	20	20	—	20	100 %	1	1
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	23	20	20	—	20	100 %	1	1
Igyvendinimo išlaidos	2	1	1	1	70 %			
TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO IŠLAIDOS IR PAJAMOSIS PALŪKANŲ	2	1	1	1	70 %			
Taikos priemonė	11	2	1	1	16 %		1	1
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS ASIGNAVIMAI	11	2	1	1	16 %		1	1
Regioniniai asignavimai	2	2	2	2	100 %		2	
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	2	2	2	2	100 %		2	2
Mobilizuojami rezervai								
Rezervai								
B paketo rezervas	—							
TARPINĖ SUMA. ŠALIES REZERVAS	—							
AKR vidaus rezervas	69							
TARPINĖ SUMA. AKR VIDAUS REZERVAS	69							
Nacionalinių asignavimų rezervas. A paketas. STABEX	—							
TARPINĖ SUMA. NACIONALINIŲ ASIGNAVIMŲ REZERVAS, A PAKETAS, STABEX	—							
NOP / ROP rezervas	1 270							
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	1 270							

AKR

mln. EUR

		ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI		%
		SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	
		(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)		
AKR	Nemobilizuojamas rezervas									
	Rezervai	311								
	Nemobilizuojamas rezervas									
	TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	311								
	EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio									
	Rezervai	1	1	71 %	1	100 %	1	100 %		
	A paketas. Nacionaliniai asignavimai									
	TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	1	1	71 %	1	100 %	1	100 %		
	Įprasti VN įnašai									
	Asignavimai	196	183	93 %	92	97	179	98 %	50	43 %
A paketas. Nacionaliniai asignavimai										
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	196	183	93 %	92	97	179	98 %	76	50	
UŠT	B paketas. Nacionaliniai asignavimai	8								
	Neatidėliotina pagalba		3		3	100 %	2			2
	Kiti sukretimai, turintys poveikį biudžetui		3		3	100 %	3			3
	TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	8	6	75 %	6	100 %	5			5
	Pereinamojo laikotarpio priemonė	—								
	TARPINĖ SUMA. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO PRIEMONĖ	—								
	Tyrimai / techninė pagalba UŠT	9	5	60 %	—	1	5	90 %	3	1
	TARPINĖ SUMA. ĮGYVENDINIMO ĮSLAIDOS IR PAJAMOSIS PALŪKANŲ	9	5	60 %	—	1	5	90 %	3	1

mln. EUR

mln. EUR

	ASIGNAVIMAI		SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI	
	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS	SUVEST.	PER METUS
	(1)	(2)	(2) : (1)	(3)	(3) : (2)	(4)	(4) : (3)	
Regioniniai asignavimai	81	37	46 %	37	99 %	7	7	
TARPINĖ SUMA. REGIONINIAI ASIGNAVIMAI	81	37	46 %	37	99 %	7	7	
Bendras finansavimas								
Asignavimai	—							
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—							
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	—							
Mobilizuojami rezervai								
Rezervai	49							
NOP / ROP rezervas	49							
TARPINĖ SUMA. NOP / ROP REZERVAS	49							
Nemobilizuojamas rezervas								
Rezervai	7							
Nemobilizuojamas rezervas	7							
TARPINĖ SUMA. NEMOBILIZUOJAMAS REZERVAS	7							
EK vidaus susitarimai dėl paslaugų lygio								
Rezervai	—							
A paketas. Nacionaliniai asignavimai	—							
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	—							

mln. EUR

	ASIGNAVIMAI (1)	SPRENDIMAI		ASIGNUOTOSIOS LĖŠOS		MOKĖJIMAI		%
		SUVEST. (2)	PER METUS	SUVEST. (3)	PER METUS	SUVEST. (4)	PER METUS	
Įprasti VN įnašai								
Asignavimai								
A paketas, Nacionaliniai asignavimai	10	6		6	—	6	4	98 %
TARPINĖ SUMA. A PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	10	6		6	—	6		4
B paketas, Nacionaliniai asignavimai	7							
TARPINĖ SUMA. B PAKETAS. NACIONALINIAI ASIGNAVIMAI	7							
IŠ VISO: AKR + UŠT (ĮSK. REZERVUS) (A + B)	29 747	23 359	4 332	18 140	4 687	9 175	2 970	51 %

METINĖ VYKDYMO ATASKAITA. EUROPOS INVESTICIJŲ BANKO VALDOMOS LĖŠOS

EUROPOS INVESTICIJŲ BANKAS**CA/521/19**

2019 m. kovo 14 d.

Dokumentas Nr. 19/092**DIREKTORIŲ VALDYBA****INVESTICINĖS PRIEMONĖS****FINANSINĖS ATASKAITOS****2018 M. GRUODŽIO 31 D.**

- Finansinės būklės ataskaita
- Pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita
- Įnašų mokėtojų išteklių pokyčių ataskaita
- Pinigų srautų ataskaita
- Finansinių ataskaitų pastabos

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
2018 M. GRUODŽIO 31 D.

tūkst. EUR

	Pastabos	2018 12 31	2017 12 31
TURTAS			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5	573 708	549 101
Iš įnašų gautinos sumos	9/17	100 000	150 000
Iždo finansinis turtas	10	335 140	144 382
Išvestinės finansinės priemonės	6	9 873	12 521
Paskolos ir kiti išankstiniai mokėjimai	7	1 540 991	1 666 725
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	8	567 292	497 539
Kitas turtas	11	171	4 385
Iš viso turto		3 127 175	3 024 653
ĮSIPAREIGOJIMAI IR ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIAI			
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Išvestinės finansinės priemonės	6	8 493	1 153
Būsimojo laikotarpio pajamos	12	33 764	25 802
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	13	793	484
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	14	23 822	—
Trečiosioms šalims mokėtina suma	15	143 813	157 285
Kiti įsipareigojimai	16	2 493	2 462
Iš viso įsipareigojimų		213 178	187 186
ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIAI			
Pareikalautas valstybių narių įnašas į priemonę	17	2 697 000	2 517 000
Tikrosios vertės rezervas (39-asis TAS)		—	125 816
Nepaskirstytasis pelnas		216 997	194 651
Iš viso įnašų mokėtojų išteklių		2 913 997	2 837 467
Iš viso įsipareigojimų ir įnašų mokėtojų išteklių		3 127 175	3 024 653

PELNO ARBA NUOSTOLIŲ IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA
2018 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGĘ METAI

tūkst. EUR

	Pastabos	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Palūkanos ir panašios pajamos	19	96 730	101 406
Palūkanos ir panašios išlaidos	19	-2 539	-2 671
Grynosios palūkanos ir panašios pajamos		94 191	98 735
Mokesčių ir komisinių pajamos	20	284	210
Mokesčių ir komisinių išlaidos	20	-106	-60
Grynosios mokesčių ir komisinių pajamos		178	150
Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis		-9 987	29 637
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas (2017 m. parduoti laikomas finansinis turtas)	21	-10 179	2 711
Paskolų ir išankstinių mokėjimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, grynas rezultatas	21	-702	—
Grynas užsienio valiutos keitimo nuostolis		-32 436	-38 165
Grynas finansinių operacijų rezultatas		-53 304	-5 817
Paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo pokytis, atėmus atkūrimą	7	-22 771	-10 721
Atidėjinių garantijoms pokytis	13	-485	-65
Atidėjinių kreditavimo išpareigojimams pokytis	14	-19 612	—
Parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas (39-asis TAS)	8	—	-22 024
Bendrosios administracinės išlaidos	22	-47 799	-45 105
Metų (nuostolis) / pelnas		-49 602	15 153
Kitos bendrosios pajamos:			
<i>Punktai, kurie yra arba gali būti perklasifikuoti į pelną arba nuostolius</i>			
Parduoti laikomas finansinis turtas – tikrosios vertės rezervas (39-asis TAS)	8		
1. Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės grynas pokytis		—	-31 034
2. Į pelną arba nuostolius perkelta grynoji suma		—	13 966
Iš viso parduoti laikomo finansinio turto		—	-17 068
Iš viso kitų bendrųjų (nuostolių)		—	-17 068
Iš viso kitų bendrųjų (nuostolių) per metus		-49 602	-1 915

(¹) 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais palūkanos ir panašios pajamos sudarė 96,7 mln. EUR, apskaičiuotas pagal turtą amortizuota savikaina, taikant faktinių palūkanų metodą.

**2017 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ
ĮNAŠŲ MOKĖTOJŲ IŠTEKLIŲ POKYČIŲ ATASKAITA**

tūkst. EUR					
		Pareikalautasis įnašas	Tikrosios vertės rezervas (¹)	Nepaskirstyta- sis pelnas (¹)	Iš viso
2018 m. sausio 1 d.	Pastabos	2 517 000	—	266 599	2 783 599
Per metus pareikalauti valstybių narių įnašai	17	180 000	—	—	180 000
2018 m. nuostolis		—	—	-49 602	-49 602
Įnašų mokėtojų išteklių pokyčiai		180 000	—	-49 602	130 398
2018 m. gruodžio 31 d.		2 697 000	—	216 997	2 913 997

		Pareikalautasis įnašas	Tikrosios vertės rezervas	Nepaskirsty- tasis pelnas	Iš viso
2017 m. sausio 1 d.		2 377 000	142 884	179 498	2 699 382
Per metus pareikalauti valstybių narių įnašai	17	140 000	—	—	140 000
2017 m. pelnas		—	—	15 153	15 153
Iš viso kitų bendrųjų pajamų per metus (¹)		—	-17 068	—	-17 068
Įnašų mokėtojų išteklių pokyčiai		140 000	-17 068	15 153	138 085
2017 m. gruodžio 31 d.		2 517 000	125 816	194 651	2 837 467

(*) 2017 m. gruodžio 31 d. Priemonė klasifikavo investicijas į nuosavą kapitalą kaip laikomas parduoti, o nuo 2018 m. sausio 1 d., priėmus 9-ąjį TFAS, Priemonė perklasifikavo investicijas į nuosavą kapitalą į akcijas ir kitus kintamo pelningumo vertybinius popierius, vertinamus tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais. Susijusio tikrosios vertės rezervo lėšas – 125 816 tūkst. EUR 2017 m. gruodžio 31 d. – buvo galima panaudoti kaip Priemonės nepaskirstytąjį pelną, kaip pradinio likučio patikslinimą (2.5 pastaba) Be to, į 2018 m. nepaskirstytojo pelno pradinį likutį įtraukta 49 712 tūkst. EUR suma, kuri yra tikėtinų kredito nuostolių vertės sumažėjimas, pripažįstamas dėl 1 ir 2 etapų skolos vertybinių popierių portfelio operacijų, ir 4 156 tūkst. EUR suma, kuri yra tikėtinų kredito nuostolių atidėjiny, skirtas 1 ir 2 etapų skolos vertybinių popierių portfelio operacijų neišmokėtų paskolų pozicijoms. Dėl išsamaus derinimo žr. 2.5 pastabą.

**2018 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIŲ METŲ
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA**

tūkst. EUR			
	Pasta- bos	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
PAGRINDINĖ VEIKLA			
Finansinių metų (nuostolis) / pelnas		-49 602	15 153
Padaryti patikslinimai:			
Parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas (39-asis TAS)	8	—	22 024
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas		20 665	—
Paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo pokytis, atėmus atkūrimą	7	22 771	10 721

		tūkst. EUR	
	Pasta- bos	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Paskolų ir išankstinių mokėjimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, grynasis rezultatas		702	—
Paskolų ir išankstinių mokėjimų sukauptų palūkanų ir amortizuotos savikainos pokytis	7	-1 833	-1 198
Atidėjinių suteiktoms garantijoms grynasis pokytis	13	309	-141
Atidėjinių kreditavimo įsipareigojimams grynasis pokytis		19 666	—
Iždo finansinio turto sukauptų palūkanų ir amortizuotos savikainos pokytis	10	-1 645	-398
Būsimojo laikotarpio pajamų pokytis		7 962	-481
Valiutos kurso pokyčio poveikis paskoloms	7	-44 927	168 304
Valiutos kurso pokyčio poveikis akcijoms ir kitiems kintamo pelningumo vertybiniais popieriais		-17 300	-1 655
Valiutos kurso pokyčio poveikis turimiems gryniesiems pinigams		2 561	-6 473
Pagrindinės veiklos nuostolis iki pagrindinės veiklos turto ir įsipareigojimų pokyčių		-40 671	205 856
Išmokėtos paskolos	7	-259 214	-368 662
Grąžintos paskolos	7	354 855	253 486
Sukauptų palūkanų už grynuosius pinigus ir pinigų ekvivalentus pokytis	5	-178	63
Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai		9 987	-29 637
Iždo finansinio turto (sumažėjimas)	10	-2 219 062	-1 084 149
Iždo finansinio turto išpirkimo terminai	10	2 026 659	1 109 563
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių (sumažėjimas)	8	-95 434	-62 660
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių gražinimas / pardavimas		32 802	44 568
Kito turto (padidėjimas)		-4 214	-4 040
Kitų įsipareigojimų (sumažėjimas) / padidėjimas		31	-84
Europos investicijų bankui mokėtinų sumų padidėjimas		2 168	2 202
Pagrindinės veiklos gryniesiems pinigams srautai		-192 271	66 506

		tūkst. EUR	
	Pasta- bos	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
FINANSAVIMO VEIKLA			
Iš valstybių narių gauti įnašai	17	230 000	76 395
Iš valstybių narių gautos sumos, susijusios su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba		20 000	60 000
Valstybių narių vardu sumokėtos sumos, susijusios su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba		-35 641	-21 026
Finansavimo veiklos grynieji pinigų srautai		214 359	115 369
Pinigų ir pinigų ekvivalentų grynasis padidėjimas		22 088	181 875
Pinigų srautų suvestinė ataskaita			
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinių metų pradžioje			
Grynieji pinigų srautai iš:			
pagrindinės veiklos		-192 271	66 506
finansavimo veiklos		214 359	115 369
valiutos kurso pokyčių poveikio pinigams ir pinigų ekvivalentams		2 561	6 473
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinių metų pabaigoje		573 818	549 169
Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:			
Grynieji pinigai kasoje	5	51 936	166 445
Terminuoti indėliai (neskaitant sukauptų palūkanų)	5	521 882	367 721
Komeraciniai vekseliai	5	—	15 003
		573 818	549 169

2018 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų pastabos

1. Bendra informacija

Investicinė priemonė (toliau – Priemonė arba IP) buvo sukurta pagal Kotonu susitarimą dėl bendradarbiavimo ir paramos plėtrai (toliau – susitarimas), dėl kurio 2000 m. birželio 23 d. susiderėjo Afrikos, Karibų ir Ramiojo vandenyno grupės (AKR) valstybės ir Europos Sąjunga bei jos valstybės narės ir kuris buvo peržiūrėtas 2005 m. birželio 25 d. ir 2010 m. birželio 22 d.

Priemonė nėra atskiras juridinis subjektas ir Europos investicijų bankas (toliau – EIB arba Bankas) administruoja įnašus valstybių narių (paramos teikėjų) vardu pagal susitarimo sąlygas ir veikia kaip Priemonės administratorius.

Pagal susitarimą numatyta, kad finansavimas teikiamas iš ES valstybių narių biudžetų. ES valstybės narės moka įnašus, kurie skiriami finansuoti IP ir palūkanų subsidijoms finansuoti skirtoms dotacijoms, kaip numatyta pagal daugiametes finansines programas (2000–2007 m. laikotarpį apimančią Pirmąjį finansinį protokolą, vadinamą 9-uju Europos plėtros fondu (EPF), 2008–2013 m. laikotarpį apimančią Antrąjį finansinį protokolą, vadinamą 10-uju EPF, ir 2014–2020 m. laikotarpį apimančią Trečiąjį finansinį protokolą, vadinamą 11-uju EPF). EIB pavesta valdyti:

- Priemonę, 3 685,5 mln. EUR vertės rizikos apyvartinį fondą, skirtą privačiojo sektoriaus investicijoms AKR šalyse skatinti, iš jų 48,5 mln. EUR skirti Užjūrio šalims ir teritorijoms (UŠT šalys),
- palūkanų subsidijoms finansuoti skirtas dotacijas, kurių vertė ne didesnė kaip 1 220,85 mln. EUR AKR šalims ir ne didesnė kaip 8,5 mln. EUR UŠT šalims. Iki 15 % šių subsidijų gali būti panaudota su projektais susijusiai techninei pagalbai finansuoti.

Šios finansinės ataskaitos apima laikotarpį nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.

EIB valdymo komiteto siūlymu 2019 m. kovo 14 d. EIB direktorių valdyba priėmė finansines ataskaitas ir leido jas pateikti Valdytojų tarybai tvirtinti iki 2019 m. balandžio 26 d.

2. Svarbiausi apskaitos politikos principai

2.1. Ataskaitų rengimo pagrindas – atitikties patvirtinimas

Priemonės finansinės ataskaitos parengtos pagal Europos Sąjungos priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS).

2.2. Svarbiausi apskaitos sprendimai ir įverčiai

Rengiant finansines ataskaitas būtina naudoti apskaitos įverčius. Taip pat reikalaujama, kad Europos investicijų banko vadovybė pati nuspręstų dėl Investicinės priemonės apskaitos politikos taikymo. Svarbesni arba sudėtingesni sprendimai bei finansinėms ataskaitoms svarbios prielaidos ir įverčiai atskleidžiami vėliau.

Sprendimai ir įverčiai daugiausia taikomi toliau nurodytose srityse.

— Finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas

Finansinio turto ir finansinių išpareigojimų, kuriais prekiaujama aktyviosiose rinkose, tikroji vertė yra grindžiama kotiruojamomis rinkos kainomis arba finansų maklerių pateiktomis kainomis. Jei tikrosios vertės aktyviosiose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinius modelius. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą. Vertinimai skirstomi į įvairius lygius tikrosios vertės hierarchijoje remiantis duomenimis, naudojamais taikant vertinimo metodus, kaip aprašyta ir atskleista 2.4.2 ir 4 pastabose.

— Nuostoliai dėl paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimo

Tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuoti reikia, kad vadovybė taikytų svarbius sprendimus, visų pirma įvertintų reikšmingą kredito rizikos padidėjimą nuo pirminio pripažinimo, įtrauktų į ateitį orientuotą informaciją ir toliau apskaičiuotų būsimų pinigų srautų ir užtikrinimo priemonių verčių sumą ir laiką, kai nustatomi vertės sumažėjimo nuostoliai. Šiuos įverčius lemia įvairūs veiksniai, dėl kurių pokyčių gali labai keistis galimų pripažintinų kredito nuostolių laikas ir suma (2.4.2 pastaba).

— Investicijų į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius vertinimas

Investicijų į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius vertinimas paprastai grindžiamas vienu iš šių veiksnių:

- naujausiomis rinkos operacijomis tarp lygiaverčių šalių,
- kitos priemonės, kuri iš esmės yra tokia pati, dabartine tikrąja verte,
- tikėtinais pinigų srautais, diskontuotais dabartinėmis normomis, taikomomis panašių terminų ir panašios rizikos priemonėms,
- patikslintos grynosios vertės metodu arba
- kitais vertinimo modeliais.

Norint nustatyti investicijų į nekotiruojamus nuosavybės vertybinius popierius pinigų srautus ir diskonto veiksnius, reikia atlikti reikšmingą įvertinimą. Priemonė periodiškai tikrina vertinimo metodus bei jų galiojimą, taikydamą stebimų dabartinių rinkų operacijų ta pačia priemone kainą arba kainą, kuri grindžiama kitais turimais stebimais rinkos duomenimis.

— Parduoti laikomų investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertės sumažėjimas (taikytinas iki 2018 m. sausio 1 d.)

Priemonė vertina, kad parduoti laikomų investicijų į nuosavybės vertybinius popierius vertė sumažėjo, kai yra užfiksuotas reikšmingas arba ilgai trunkantis tikrosios vertės mažėjimas žemiau savikainos arba kai yra kitų objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų. Sąvokos „reikšmingas“ ir „ilgai trunkantis“ turi būti apibrėžiamos sprendimu. Priemonė vertina, kad reikšmingas sumažėjimas paprastai reiškia 30 % ir didesnę sumažėjimą, o ilgai trunkantis – ilgesnį nei 12 mėnesių sumažėjimą. Be to, Priemonė įvertina kitus veiksnius, įskaitant įprastą kotiruojamų nuosavybės vertybinių popierių kainos ir būsimųjų pinigų srautų svyravimą ir nekotiruojamų nuosavybės vertybinių popierių diskonto veiksnius.

— Subjektų, kuriuose Priemonė turi dalių, konsolidavimas

Priemonė priėmė svarbius sprendimus, kad subjektai, kuriuose Priemonė turi dalių, nebūtų kontroliuojami tos Priemonės. Taip yra dėl to, kad visuose tokiuose subjektuose arba bendrasis partneris, arba fondo valdytojas ar valdyba yra vieninteliai atsakingi už partnerystės reikalų ir veiklos valdymą ir kontrolę ir yra įgaliojami atlikti visus reikiamus veiksmus, kad pasiektų partnerystės tikslą ir įvykdytų uždavinius, laikydamiesi investavimo ir politikos gairių.

2.3. Apskaitos politikos pokyčiai

Išskyrus toliau nurodytus pokyčius, Priemonė visais šiose finansinėse ataskaitoje pateiktiems laikotarpiais nuosekliai taikė 2.4 pastaboje nustatytą politiką. Priemonė priėmė toliau nurodomus naujus standartus ir standartų pataisas.

Priimti standartai

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“

Priemonė priėmė tokį 9-ąjį TFAS, kokį 2014 m. liepos mėn. paskelbė TASV, ir nustatė, kad prie jo bus pereita 2018 m. sausio 1 d., todėl pasikeitė apskaitos politika ir anksčiau finansinėse ataskaitose pripažintos patikslintos sumos. Išsamios informacijos žr. 2.5 pastabą.

Kaip leidžiama pagal 9-ojo TFAS pereinamojo laikotarpio nuostatas, Priemonė pasirinko iš naujo netikslinti lyginamųjų laikotarpių. Bet koks finansinio turto ir įsipareigojimų, atsiradusių priėmus 9-ąjį TFAS, balansinės vertės patikslinimas buvo pripažįstamas rezervo fonde ir tikrosios vertės rezerve nuo 2018 m. sausio 1 d. Atitinkamai pagal taikytas nuostatas pateikta 2017 m. informacija neatitinka 9-ojo TFAS reikalavimų, todėl nėra palyginama su informacija, pateikta 2018 m. pagal 9-ąjį TFAS.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“

15-uju TFAS nustatoma išsami struktūra, padedanti nustatyti, ar pajamos pripažintos, kiek jų pripažinta ir kada. Juo pakeičiami dabartiniai pajamų pripažinimo nurodymai, įskaitant 18-ąjį TAS „Pajamos“, 11-ąjį TAS „Statybų sutartys“ ir TFAAK 13-ąjį aiškinimą „Klientų lojalumo programos“.

Priemonė priėmė standartą taikydama modifikuotą retrospektyvinį metodą, o tai reiškia, kad bendras jo priėmimo poveikis nuo 2018 m. sausio 1 d. pripažįstamas teikiant nepaskirstytojo pelno informaciją ir kad lyginamoji informacija nebuvo kartojama.

15-ojo TFAS taikymas neturėjo didelio poveikio Priemonės finansinėms ataskaitoms.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir išankstinis atlygis“

Aiškinime patikslinama, kad nustatant, kokį dabartinį valiutos kursą naudoti susijusio turto, sąnaudų ar pajamų (arba jų dalies) pirminio pripažinimo metu, kai nutraukiamas nepiniginio turto arba nepiniginio išipareigojimo, susidarancio dėl išankstinio atlygio, pripažinimas, sandorio data yra data, kurią ūkio subjektas pirmą kartą pripažįsta nepiniginį turtą arba nepiniginį išipareigojimą, susidarantį dėl išankstinio atlygio. Jei išankstinis atlygis mokamas arba gaunamas daugiau nei vieną kartą, tada ūkio subjektas turi nustatyti sandorių dieną kiekvienu išankstinio atlygio mokėjimo arba gavimo atveju.

Aiškinimo priėmimas neturi jokio reikšmingo poveikio Priemonės finansinėms ataskaitoms.

2014–2016 m. ciklo TFAS metiniai patobulinimai (28-ojo TAS pataisos)

28-ojo TAS „Investicijos į asocijuotąsias įmones ir bendras įmones“ pataisos. Paaiškinimas, kad vertinti subjektus, į kuriuos investuojama, tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, yra pasirenkama atsižvelgus į konkrečią investiciją.

Pataisoje paaiškinama, kad rizikos kapitalo įmonė arba kita reikalavimus atitinkanti įmonė konkrečios investicijos pirminio pripažinimo metu gali pasirinkti vertinti savo investicijas asocijuotosiose įmonėse ir bendrose įmonėse tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu ar nuostoliais. Jeigu ūkio subjektui, kuris pats nėra investicinis subjektas, priklauso asocijuotosios ar bendros įmonės, kuri yra investicinis subjektas, dalis, ūkio subjektas, taikydamas nuosavybės metodą, gali nuspręsti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurią ta asocijuotoji ar bendra įmonė, būdama investicinis subjektas, taiko asocijuotosios ar bendros įmonės dalims patronuojamosiose įmonėse. Ši galimybė pasirenkama atskirai dėl kiekvienos asocijuotosios ar bendros įmonės, kuri yra investicinis subjektas, vėlesnę iš šių datų: a) datą, kai asocijuotoji ar bendra įmonė pripažįstama pirmą kartą; b) datą, kai asocijuotoji ar bendra įmonė tampa investiciniu subjektu, ir c) datą, kai asocijuotoji ar bendra įmonė, kuri yra investicinis subjektas, pirmą kartą tampa patronuojančiąja įmone.

Priemonė nėra investavusi į bendras įmones. Todėl poveikio Priemonės finansinėms ataskaitoms nėra.

Paskelbti, bet dar nepriimti standartai*16-asis TFAS „Nuoma“*

16-asis TFAS buvo paskelbtas 2016 m. sausio mėn. ir pakeičia dabartines 17-ojo TAS gaires. Jį taikant beveik visos nuomos sutartys bus pripažįstamos balanse, nes panaikintas skirstymas į veiklos ir finansinę nuomą. Pagal naująjį standartą pripažįstamas turtas (teisė naudoti nuomojamą daiktą) ir finansinis išipareigojimas mokėti nuomos mokesčius. Vienintelės išimtys yra trumpalaikė ir mažos vertės nuoma. Nuomotojų vykdoma apskaita labai nepasikeis.

16-ąjį TFAS ES patvirtino 2017 m. spalio 31 d., jis galioja metiniams ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir suteikiama galimybė jį pradėti taikyti anksčiau, jei taikomas 15-asis TFAS.

Priemonė tikisi, kad šis pokytis neturės jokio reikšmingo poveikio jos finansinėms ataskaitoms.

2.4. *Svarbiausių apskaitos principų santrauka*

Finansinės būklės ataskaitoje turtas ir įsipareigojimai pateikiami likvidumo mažėjimo tvarka ir jame neišskiriami trumpalaikiai ir ilgalaikiai įsipareigojimai.

2.4.1. Užsienio valiutos perskaičiavimas

Priemonės finansinės ataskaitos pateikiamos eurai (EUR), kurie yra ir funkcinė valiuta. Jeigu nenurodyta kitaip, eurai pateikiama finansinė informacija yra suapvalinta iki artimiausio tūkstančio.

Sandoriai užsienio valiuta yra perskaičiuojami taikant sandorio atlikimo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą.

Piniginis turtas ir įsipareigojimai kita nei euras valiuta perskaičiuojami į eurus pagal finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną galiojantį valiutos keitimo kursą. Tokio perskaičiavimo pelnas arba nuostoliai įtraukiami į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

Nepiniginiai straipsniai, kurie vertinami įsigijimo savikaina užsienio valiuta, perskaičiuojami taikant pirminių operacijų atlikimo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą. Nepiniginiai straipsniai, kurie vertinami tikrąja verte užsienio valiuta, perskaičiuojami taikant tikrosios vertės nustatymo dieną galiojusį valiutos keitimo kursą.

Valiutos keitimo skirtumai, susidarę atsiskaitant už operacijas kitu nei operacijos dieną galiojusiu valiutos keitimo kursu, ir nerealizuotas užsienio valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs dėl užsienio valiutos piniginio turto ir įsipareigojimų, už kuriuos neatsiskaityta, įtraukiami į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą.

Pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos elementai perskaičiuojami į eurus pagal operacijos dieną galiojantį valiutos keitimo kursą.

2.4.2. Finansinis turtas, išskyrus išvestines finansines priemones

Neišvestinės finansinės priemonės pirmą kartą pripažįstamos atsiskaitymo dieną.

Klasifikavimas ir vertinimas

Finansinis turtas. Po 2018 m. sausio 1 d. taikytina politika

Pirminio pripažinimo metu finansinis turtas klasifikuojamas kaip finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, arba vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, o finansinis įsipareigojimas – kaip finansinis įsipareigojimas, vertinamas amortizuota savikaina arba tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Pagal 9-ąjį TFAS klasifikavimas pradedamas nustatant, ar finansinis turtas laikomas skolos ar nuosavo kapitalo priemone. 9-ajame TFAS pateikiamos nuorodos į 32-ojo TAS „Finansinės priemonės. Pateikimas“ apibrėžtis.

Skolos priemonės yra tos priemonės, kurios atitinka finansinio įsipareigojimo, pavyzdžiui, paskolų, vyriausybės ir įmonių obligacijų, apibrėžtį sandorio šalies požiūriu.

Skolos priemonė klasifikuojama amortizuota savikaina, jeigu ji atitinka abi toliau nurodomas sąlygas ir nėra nurodyta tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais:

- turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas – laikyti turtą siekiant surinkti sutartyje numatytus pinigų srautus, ir
- dėl finansinio turto sutarties sąlygų nustatytais datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir pagrindinės nepadengtosios sumos palūkanų mokėjimai (toliau – SPPI kriterijai).

Skolos priemonė klasifikuojama tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu ji atitinka abi toliau nurodomas sąlygas ir nėra nurodyta tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais:

- turtas laikomas pagal verslo modelį, kurio tikslas pasiekiamas renkant sutartyje numatytus pinigų srautus ir parduodant finansinį turtą, ir
- dėl finansinio turto sutarties sąlygų nustatytais datomis gali atsirasti pinigų srautų, kurie atitinka SPPI kriterijus.

Pirmiau nurodyti reikalavimai turėtų būti taikomi visam finansiniam turtui, net jei jis apima įterptąją išvestinę finansinę priemonę.

Nuosavybės priemonės yra priemonės, kurios atitinka nuosavybės apibrėžtį emitento požiūriu; t. y. priemonės, kuriose nėra sutartinių įsipareigojimų mokėti ir kurios įrodo likutinę emitento grynojo turto dalį. Nuosavybės priemonės vertinamos tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Investicijų į nuosavą kapitalą, kurios nėra skirtos parduoti, pirminio pripažinimo metu Priemonė gali neatšaukiamai nuspręsti pateikti vėlesnius kitų bendrųjų pajamų pokyčius. Ši galimybė pasirenkama vertinant konkrečią investiciją.

Visas kitas finansinis turtas klasifikuojamas vertinant tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Verslo modelio vertinimas

EIB, kaip Priemonės valdytojas, įvertina verslo modelio, pagal kurį skolos priemonė laikoma portfelio lygmeniu, tikslą, nes tai geriausiai atspindi tai, kaip valdoma įmonė ir informacija teikiama vadovybei. Ta informaciją apima:

- portfelio politiką bei tikslus ir tos politikos praktinį veikimą. Visų pirma, ar vadovybės strategijoje dėmesys sutelkiamas į tai, kad būtų gaunamos sutartinės pajamos iš palūkanų, išlaikomas tam tikras palūkanų normos profilis, finansinio turto trukmė atitiktų įsipareigojimų, kuriais finansuojamas tas turtas, trukmę arba parduodant turtą būtų realizuojami pinigų srautai,
- būdą, kaip įvertinami portfelio veiklos rezultatai ir apie juos pranešama Priemonės vadovybei,
- riziką, kuri turi įtakos verslo modelio veikimui (ir pagal tą verslo modelį laikomam finansiniam turtui), ir kaip ta rizika valdoma, ir
- ankstesnių laikotarpių pardavimų dažnumą, apimtį ir laiką, tokio pardavimo priežastis ir jos lūkesčius, susijusius su būsima pardavimo veikla.

Tačiau informacija apie pardavimo veiklą vertinama ne atskirai, o bendrai vertinant, kaip yra pasiektas paskelbtas Priemonės finansinio turto valdymo tikslas ir kaip panaudojami pinigų srautai.

Tik pinigų srautų, kurie yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo (SPPI) kriterijai

Šiame vertinime terminas „pagrindinis“ apibrėžiamas kaip skolos priemonės tikroji vertė pirminio pripažinimo metu. Terminas „palūkanos“ apibrėžiamas kaip atlygis už pinigų laiko vertę ir už kredito riziką, susijusią su per tam tikrą laikotarpį nepadengta pagrindine suma, ir už kitą pagrindinę skolinimo riziką ir išlaidas (pvz., likvidumo riziką ir administracines išlaidas), taip pat kaip pelno marža.

Vertinant, ar sutartyje numatyti pinigų srautai yra tik pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimai, atsižvelgiama į Priemonės sutarties sąlygas. Tai apima vertinimą, ar į finansinį turtą įtraukta sutarties sąlyga, dėl kurios galėtų pakisti sutartyje numatytų pinigų srautų laikas ar suma taip, kad jis neatitiktų šios sąlygos.

Finansinis turtas. Iki 2018 m. sausio 1 d. taikyta politika

Priemonė savo finansinį turtą priskyrė prie vienos iš šių kategorijų:

- paskolos ir gautinos sumos,
- investicijos į iki išpirkimo termino laikomą finansinį turtą,
- parduoti laikomas finansinis turtas,
- finansinis turtas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelno arba nuostolių ataskaitoje.

Pripažinimo nutraukimas

Priemonė nutraukia finansinio turto pripažinimą, kai nustoja galioti sutartyje numatytos teisės į finansinio turto pinigų srautus arba ji perduoda teises gauti sutartyje numatytus pinigų srautus atlikdama operaciją, per kurią perduoda iš esmės visą su finansinio turto nuosavybe susijusią riziką ir naudą, arba Priemonė nei perduoda iš esmės visos su nuosavybe susijusios rizikos ir naudos, nei jas išlaiko, taip pat ji neišlaiko finansinio turto kontrolės.

Kai nutraukiamas finansinio turto arba finansinio išpareigojimo pripažinimas (2.4.4 pastaba), skirtumas tarp turto arba išpareigojimo balansinės vertės (arba balansinės vertės, priskiriamos turto ar išpareigojimo, kurio pripažinimas nutrauktas, daliai) ir i) gauto ar sumokėto atlygio ir ii) bet kokio sukaupto pelno ar nuostolių, pripažintų kitomis bendrosiomis pajamomis, sumos yra pripažįstamas pelno arba nuostolių ataskaitoje, išskyrus sukauptą pelną arba nuostolius, pripažintus kitomis bendrosiomis pajamomis iš investicijų į nuosavą kapitalą, vertinamų tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis, kurios pervedamos į rezervą, o ne perleidžiamu pelnu arba nuostoliais.

Perklasifikavimas

Finansinis turtas nėra perklasifikuojamas po jo pirminio pripažinimo, išskyrus laikotarpį, kai Priemonė pakeičia finansinio turto verslo valdymo modelį.

Finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas

Tikroji vertė yra kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas išpareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių pagrindinėje, o jos nesant – palankiausioje rinkoje, prie kurios Priemonė tuo metu turi prieigą.

Kai taikoma, Priemonės vardu EIB apskaičiuoja priemonės tikrąją vertę, remdamasis tos priemonės aktyviojoje rinkoje kotiruojama kaina. Rinka laikoma aktyviąja rinka, jei sandoriai dėl turto arba išpareigojimo sudaromi gana dažnai ir jų apimtis yra gana didelė, kad būtų galima nuolat gauti informacijos apie kainų nustatymą.

Jei į finansinės būklės ataskaitą įtraukto finansinio turto ir finansinių išpareigojimų tikrosios vertės aktyviosiose rinkose negalima nustatyti, ji nustatoma taikant įvairius vertinimo metodus, įskaitant matematinius modelius. Šių modelių duomenys, jei įmanoma, gaunami iš stebimų rinkų, tačiau, jei tai neįmanoma, nustatant tikrąsias vertes reikia priimti tam tikrą sprendimą. Pasirinktas vertinimo metodas apima visus veiksnius, į kuriuos atsižvelgtų rinkos dalyviai nustatydami sandorio kainą.

Šie vertinimo metodai gali apimti grynosios dabartinės vertės ir diskontuotų pinigų srautų modelius, palyginimą su panašiomis priemonėmis, kurių stebimos rinkos kainos jau egzistuoja, *Black-Scholes* ir polinominius pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelius ir kitus vertinimo modelius. Vertinimo metodams naudojamos prielaidos ir duomenys apima nerizikingas palūkanų normas ir palūkanų normų lyginamuosius indeksus, kredito maržas, naudojamas apskaičiuojant diskonto normas, obligacijų ir akcijų kainas, užsienio valiutos keitimo kursus, akcijų ir akcijų indeksų kainas ir tikėtinus kainų svyravimus ir koreliacijas.

Vertinimo metodų tikslas – nustatyti tikrąją vertę, kuri yra kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduotas turtas arba perleistas išpareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių.

Priemonė naudoja plačiai pripažintus vertinimo modelius įprastų ir nesudėtingų finansinių priemonių, tokių kaip palūkanų normos ir valiutos apskaitimo sandoriai, tikrajai vertei nustatyti; šie modeliai remiasi tik stebimais rinkos duomenimis ir nereikalauja ypatingo vadovybės vertinimo ir skaičiavimų. Stebimas kainas ir modelių duomenis paprastai galima gauti oficialiojo sąrašo skolos ir nuosavybės vertybinių popierių, biržinių išvestinių finansinių priemonių ir paprastų ne biržos išvestinių finansinių priemonių, tokių kaip palūkanų normų apskaitimo sandoriai, rinkose. Stebimų rinkos kainų ir modelių duomenų prieinamumas sumažina vadovybės vertinimo ir skaičiavimų poreikį, taip pat sumažina netikrumą, susijusį su tikrosios vertės nustatymu. Stebimų rinkos kainų ir duomenų prieinamumas skiriasi, priklausomai nuo produktų ir rinkų, ir yra linkęs kisti dėl konkrečių įvykių ir bendrų finansų rinkų sąlygų.

Sudėtingesnėms priemonėms naudojami pačios Priemonės vertinimo modeliai, sukurti pagal pripažintus vertinimo modelius. Kai kurių arba visų svarbių duomenų, naudojamų šiuose modeliuose, gali nebūti rinkoje; jie yra išvesti iš rinkos kainų arba normų arba apskaičiuoti remiantis prielaidomis. Priemonių, susijusių su svarbiais rinkoje negaunamais duomenimis, pavyzdžiai apima tam tikras paskolas ir garantijas, kurių aktyvioji rinka neegzistuoja. Vertinimo modeliai, kuriems naudojami svarbūs rinkoje negaunami duomenys, reikalauja aukštesnio lygio vadovybės vertinimo ir skaičiavimų nustatant tikrąją vertę. Vadovybės vertinimo ir skaičiavimų paprastai reikia renkantis tinkamą vertinimo modelį, kuris bus naudojamas, nustatant vertinamos finansinės priemonės tikėtinus būsimuosius pinigų srautus, nustatant sandorio šalių išpareigojimų nevykdymo ir išankstinių mokėjimų tikimybę ir pasirenkant tinkamas diskonto normas.

Priemonė apskaičiuoja tikrąją vertę, naudodamasi tokia tikrosios vertės hierarchija, atspindinčia apskaičiavimams naudotų duomenų svarbą:

- 1 lygis – duomenys, kurie yra identiški priemonių netikslintos kotiruojamos rinkos kainos aktyviosiose rinkose, prie kurių Priemonė turi prieigą.
- 2 lygis – kiti nei kotiruojamos kainos 1 lygio duomenys, kurie stebimi tiesiogiai (t. y. kaip kainos) arba netiesiogiai (t. y. gauti iš kainų). Šiai kategorijai priklauso priemonės, vertinamos naudojantis panašių priemonių kotiruojamomis rinkos kainomis aktyviosiose rinkose, identiški arba panašių priemonių kotiruojamomis rinkos kainomis rinkose, kurios laikomos ne tokiomis aktyviomis, arba taikant kitus vertinimo metodus, kai visi reikšmingi duomenys yra tiesiogiai arba netiesiogiai nustatomi iš rinkos duomenų.
- 3 lygis – duomenys, kurie nėra stebimi. Šiai kategorijai priklauso visos priemonės, kurių vertinimo metodas remiasi duomenimis, nepagrįstais stebimais duomenimis, o rinkoje negaunami duomenys turi didelį poveikį priemonės vertinimui. Šiai kategorijai priklauso priemonės, kurios vertinamos remiantis panašių priemonių kotiruojamomis kainomis, kai siekiant atspindėti priemonių skirtumus reikia atlikti svarbius patikslinimus arba prielaidas, remiantis rinkoje negaunamais duomenimis.

Priemonė perkėlimus tarp tikrosios vertės hierarchijos lygių pripažįsta atskaitinio laikotarpio, per kurį įvyko pokytis, pabaigoje.

Finansinio turto vertės sumažėjimas

Vertės sumažėjimas. Po 2018 m. sausio 1 d. taikytina politika

39-ajame TAS nustatytas patirtų nuostolių modelis 9-ajame TFAS pakeistas į ateitį orientuotu tikėtinų kredito nuostolių modeliui. Reikės įvertinimo, kad būtų galima nustatyti susietąjį kintamąjį (įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės, nuostolio dėl įsipareigojimų neįvykdymo ir pozicijos vertės esant įsipareigojimų neįvykdymui), naudojamą norint įvertinti, kaip ekonominių ir kitų veiksmų pokyčiai veikia tikėtinus kredito nuostolius, kurie bus apskaičiuojami tikimybės pagrindu.

Naujasis vertės sumažėjimo modelis bus taikomas finansiniam turtui, kuris vertinamas amortizuota savikaina, finansinių garantijų sutartims, taip pat nebalansiniams įsipareigojimams.

Vadovaujantis 9-uoju TFAS, atidėjiniai nuostoliams bus vertinami remiantis vienu iš toliau nurodytų pagrindų:

- tikėtinais kredito nuostoliais 12-os mėnesių laikotarpiu. Tai tikėtini kredito nuostoliai, kurių dėl galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių gali atsirasti per 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, ir
- tikėtinais kredito nuostoliais visu finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu. Tai tikėtini kredito nuostoliai, kurių dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių gali atsirasti per visą tikėtiną finansinės priemonės galiojimo laikotarpį.

9-ajame TFAS nustatytas trijų etapų vertės sumažėjimo modelis, pagrįstas kredito kokybės pokyčiais nuo pirminio pripažinimo. Finansinės priemonės klasifikuojamos 1 etape, išskyrus tas priemones, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo reikšmingai padidėjo. Tai apima tiek kiekybinę, tiek kokybinę informaciją ir analizę, pagrįstą Banko ekspertinėmis žiniomis, įskaitant į ateitį orientuotą informaciją.

Nusipirkta arba suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas yra finansinis turtas, išskyrus tikėtinų kredito nuostolių pirminį pripažinimą, nes nusipirkta arba suteiktas dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės turtas visada išlaikomas 3 etape. Nusipirkto arba suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto atveju sukaupti tikėtinų galiojimo laikotarpio kredito nuostoliai nuo pradinio pripažinimo yra pripažįstami pelno arba nuostolių ataskaitoje.

Priemonės atliktas etapo vertinimas pagrįstas nuosekliu metodu, kuris atitinka Kredito rizikos gaires ir Finansų stebėsenos gaires ir procedūras, apimančias visų pirma stebėjimo sąrašą, vidaus reitingą ir įšikolinimus.

Jei kredito rizika reikšmingai padidėjo, finansinė priemonė perkeliama į 2 etapą, tačiau dar nelaikoma, kad jos vertė sumažėjo dėl kredito rizikos. Jei finansinės priemonės vertė sumažėjo dėl kredito rizikos, finansinė priemonė perkeliama į 3 etapą.

Siekiant nustatyti 3 etapo rizikos poziciją, Priemonė nustato, ar yra objektyvių su įsipareigojimų neįvykdymo įvykiu susijusių įrodymų. Laikoma, kad su finansiniu turtu susiję įsipareigojimai nevykdomi, kai mažai tikėtina, kad skolininkas įvykdys visus su Priemone susijusius savo kreditinius įsipareigojimus, Priemonei neturint atgręžtinio reikalavimo teisės, arba kai skolininkas pradelsia bet kokio reikšmingo kreditinio įsipareigojimo Priemonei vykdymą daugiau kaip 90 dienų.

Šiuo atveju laikoma, kad finansinis turtas nuvertėjo, kai nustatoma, jog yra tikėtina, kad Priemonė negalės surinkti visų sumų, kurios turi būti sumokėtos pagal pradines sutarties sąlygas, arba lygiavertę vertę. Atskiros kredito pozicijos vertinamos pagal skolininko savybes, bendrą finansinę padėtį, išteklius ir ankstesnius mokėjimus, paramos iš bet kokių finansiskai atsakingų garantų perspektyvas ir, kai taikoma, bet kokio įkaito realizavimo vertę.

Visi su vertės sumažėjimu susiję reikalavimai peržiūrimi ir analizuojami bent kas pusmetį. Bet kokie vėlesni tikėtinų būsimų pinigų srautų sumų ir laiko pokyčiai, palyginti su ankstesnėmis sąmatomis, lems atidėjinių kredito nuostoliams pokytį ir bus įtraukti arba įskaityti į pajamų ataskaitą. Sumažinimas dėl vertės sumažėjimo panaikinamas tik tada, kai kredito kokybė pagerėja tiek, kad būtų galima pagrįstai užtikrinti, jog pagal reikalavimų susitarimo pradines sutarties sąlygas bus laiku surinkta pagrindinė suma ir palūkanos. Nurašymas atliekamas tada, kai laikoma, kad viso reikalavimo arba jo dalies nepavyks atgauti arba jo nebebus reikalaujama. Nurašytos sumos išskaičiuojamos iš anksčiau nustatytų vertės sumažėjimo sumų arba tiesiogiai pajamų ataskaitoje ir jomis sumažinama pagrindinė reikalavimo suma. Iš dalies arba visiškai susigrąžintos anksčiau nurašytos sumos įtraukiamos į pajamų ataskaitą.

Tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimas. Duomenys, prielaidos ir metodai

Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu apskaičiavimas taikomas 2 ir 3 etapų turtui, o tikėtinų kredito nuostolių 12-os mėnesių laikotarpiu apskaičiavimas taikomas 1 etapo turtui.

Tikėtini kredito nuostoliai buvo apskaičiuoti remiantis šiais kintamaisiais:

- įsipareigojimų neįvykdymo tikimybe,
- nuostoliu dėl įsipareigojimų neįvykdymo (LGD),
- pozicija esant įsipareigojimų neįvykdymui.

Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė yra tikimybė, kad sandorio šalis neįvykdys savo finansinių įsipareigojimų per artimiausius 12 mėnesių arba per likusį įsipareigojimo galiojimo laikotarpį. Įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė yra apskaičiuojama tam tikrą datą remiantis statistiniais reitingų modeliais ir vertinama naudojant reitingavimo priemones, pritaikytas įvairioms sandorio šalių ir pozicijų kategorijoms.

Reitingai – pagrindiniai duomenys, naudojami nustatant pozicijų įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės struktūrą pagal terminą. EIB surenka su Priemonės kredito rizikos pozicijomis susijusią informaciją apie veiklos rezultatus ir įsipareigojimų neįvykdymą. Surinkti duomenys suskirstomi pagal pramonės rūšį ir regiono tipą. Skirtingos pramonės šakos ir regionai, kurie vienodai reaguoja į kredito ciklus, analizuojami kartu.

EIB taiko statistinius modelius, kad išanalizuotų surinktus duomenis ir sugeneruotų likusio pozicijų galiojimo laikotarpio įsipareigojimų neįvykdymo tikimybės įverčius ir kaip jie turėtų keistis laikui bėgant.

Nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo reiškia EIB numatomą pozicijos nuostolio, susidariusio dėl sandorio šalies įsipareigojimų neįvykdymo, ir neįvykdytų įsipareigojimų sumos santykį. Nuostolis dėl įsipareigojimų neįvykdymo taip pat gali būti apibrėžiamas kaip „1. Susigrąžinimo norma“. Nuostolio dėl įsipareigojimų neįvykdymo įverčiai daugiausia nustatomi pagal sandorio šalies pobūdį ir tipą, nurodant penkias pagrindines pozicijų klases: valstybės, valstybės institucijų, finansų įstaigų, bendrovių ir projektų finansų. Nuostolio dėl įsipareigojimų neįvykdymo vertės gali būti toliau tikslinamos pagal pozicijos produkto ir sutarties specifines savybes.

EIB į savo vertinimą įtraukia į ateitį orientuotą informaciją apie tai, ar priemonės kredito rizika nuo pirminio jos pripažinimo ir tikėtinų kredito nuostolių apskaičiavimo reikšmingai padidėjo.

Vertės sumažėjimas. Iki 2018 m. sausio 1 d. taikyta politika

Kiekvieną finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną Priemonė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų, kad sumažėjo finansinio turto vertė. Laikoma, kad finansinio turto arba finansinio turto grupės vertė sumažėjo tik tuo atveju, jeigu yra objektyvių įrodymų, kad vertė sumažėjo dėl vieno ar daugiau įvykių, kurie įvyko po pirminio turto pripažinimo (patirtas „nuostolio įvykis“), ir kad nuostolio įvykis daro poveikį numatomiems būsimiesiems finansinio turto arba finansinio turto grupės pinigų srautams, kuriuos galima patikimai įvertinti. Vertės sumažėjimo įrodymais galima laikyti tokius požymius: skolininkas arba skolininkų grupė patiria didelių finansinių sunkumų, nevykdo įsipareigojimų arba padaro pažeidimų, susijusių su pagrindinės sumos arba palūkanų mokėjimais; tikimybė, kad skolininkas ar jų grupė bankrutuos arba turės įvykdyti kitoki finansinį pertvarkymą; taip pat atvejus, kai stebimi duomenys (pvz., delspinigių ar su įsipareigojimų neįvykdymu susijusių ekonominių sąlygų pokyčiai) rodo, kad numatoma būsimųjų pinigų srautų vertė smarkiai sumažės.

Pateikus objektyvių įrodymų, kad visa arba dalis paskolos sumos pagal pradines sutarties sąlygas arba ją atitinkanti suma gali būti negražinta, finansinių metų pabaigoje negražintų ir apskaitomų amortizuota savikaina paskolų vertė sumažinama. Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad patirta nuostolių dėl vertės sumažėjimo, nuostolio suma skaičiuojama kaip turto balansinės vertės ir apskaičiuotų būsimųjų pinigų srautų dabartinės vertės skirtumas. Balansinė turto vertė sumažinama naudojant sumažinimo sąskaitą, o nuostolio suma pripažįstama pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Remiantis turto faktine palūkanų norma, nuo sumažintos balansinės vertės ir toliau kaupiamos pajamos iš palūkanų. Paskolos kartu su susijusiu sumažinimu nurašomos, kai nėra realios galimybės ateityje jas susigrąžinti. Jeigu vėlesniais metais numatomo nuostolio dėl vertės sumažėjimo suma padidėja arba sumažėja dėl įvykio, kuris įvyko po to, kai buvo pripažintas vertės sumažėjimas, pirmiau pripažinti nuostoliai dėl vertės sumažėjimo padidinami arba sumažinami patikslinant sumažinimo sąskaitą.

Priemonė atlieka kredito rizikos vertinimus, grindžiamus kiekviena atskira operacija, į bendrą vertės sumažėjimą neatsižvelgiant.

Parduoti laikomo finansinio turto atveju kiekvieną finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną Priemonė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų, kad investicijų vertė sumažėjo. Objektyvūs įrodymai būtų reikšmingas arba ilgai trunkantis investicijų tikrosios vertės mažėjimas žemiau savikainos. Kai yra įrodymų, kad vertė sumažėjo, sukaupti nuostoliai (vertinami kaip įsigijimo vertės ir dabartinės tikrosios vertės skirtumas, atėmus bet kokius tos investicijos nuostolius dėl vertės sumažėjimo, kurie anksčiau buvo pripažinti pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje) pašalinami iš įnašų mokėtojų išteklių ir pripažįstami pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje. Nuostoliai dėl parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimo pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje nėra panaikinami; jo tikrosios vertės padidėjimas, sekęs po vertės sumažėjimo, pripažįstamas tiesiogiai įnašų mokėtojų ištekliuose.

Europos investicijų banko rizikos valdymo padalinys bent kartą per metus patikrina, ar nesumažėjo finansinio turto vertė. Atliekami vertės patikslinimai apima diskonto panaikinimą pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje turto tarnavimo laikotarpiu bei patikslinimus, kurių reikia pakartotiniam pirminio vertės sumažėjimo įvertinimui atlikti.

2.4.2.1. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Priemonė pinigus ir pinigų ekvivalentus apibrėžia kaip einamąsias sąskaitas, trumpalaikius indėlius arba komercinius vekselius, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai. Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinės būklės ataskaitoje perkeliama amortizuota savikaina.

2.4.2.2. Išdo finansinis turtas

2017 m. gruodžio 31 d. Investicinės priemonės finansinėse ataskaitose išdo finansinis turtas pateiktas kaip iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas.

Išdo finansinį turtą sudaro kotiruojamoms ir nekotiruojamoms obligacijoms, kurias ketinama laikyti iki išpirkimo termino, ir komerciniai vekseliai, kurių pradinis terminas ne ilgesnis kaip trys mėnesiai, ir jis galiausiai klasifikuojamas amortizuota savikaina.

Šios obligacijos ir komerciniai vekseliai iš pradžių vertinami kaina, kuri parodo tikrąją vertę kartu su bet kokiomis tiesiogiai priskirtinomis sandorio išlaidomis. Pradinės kainos ir išpirkimo vertės skirtumas amortizuojamas taikant faktinių palūkanų metodą per likusį priemonės galiojimo laikotarpį.

2.4.2.3. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai

2017 m. gruodžio 31 d. Investicinės priemonės finansinėse ataskaitose paskolos ir išankstiniai mokėjimai buvo pateikti kaip paskolos ir gautinos sumos ir įvertinti amortizuota savikaina.

Paskolos ir išankstiniai mokėjimai apima:

- paskolas ir išankstinius mokėjimus, įvertintus amortizuota savikaina,
- paskolas ir išankstinius mokėjimus, privalomai įvertintus tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Priemonės paskolos pripažįstamos Priemonės turtu tada, kai pinigai iš anksto sumokami skolininkams. Neišmokėtos paskolos dalys įrašomos į nebalansinius straipsnius jų nominaliąja verte.

Paskolos, kurioms taikomas SPPI testas, iš pradžių įrašomos savikaina (jų grynąja išmokėta suma), t. y. tikrąja pinigų verte, reikalinga paskolai suteikti, įskaitant bet kokias sandorio išlaidas, o vėliau vertinamos amortizuota savikaina pagal faktinės palūkanų normos metodą.

Paskolos, kurios neatitinka SPPI kriterijaus, privalomai vertinamos tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Tikrosios vertės nustatymo metodas yra pagrįstas diskontuotų pinigų srautų metodu.

2.4.2.4. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai

2017 m. gruodžio 31 d. Investicinės priemonės finansinėse ataskaitose akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai buvo pateikti kaip parduoti laikomas finansinis turtas.

Priemonės investicijos į nuosavą kapitalą yra dviejų rūšių: i) tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą ir ii) investicijos į rizikos kapitalo fondus. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai pirmą kartą pripažįstami tikrąja verte, pridėjus sandorių išlaidas. Vėliau tikrosios vertės pokyčiai, įskaitant užsienio valiutos keitimo pelną ir nuostolius, pripažįstami pelno arba nuostolių ataskaitoje, o kitos bendrosios pajamos – pagal grynąją akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių rezultatą.

Nekontrojamų investicijų atveju, kai tikrosios vertės negalima gauti iš aktyvių rinkų, tikroji vertė nustatoma taikant pripažintus vertinimo metodus (4.2.1 pastaba).

Priemonės įsigytos dalyvavimo teisės paprastai yra investicijos į privatų kapitalą arba rizikos kapitalo fondus. Remiantis pramonės sektoriaus praktika, paprastai tokios investicijos yra investicijos, kurias bendrai pasirašė keletas investuotojų, iš kurių nė vienas atskirai negali turėti įtakos tokio fondo kasdienėms operacijoms ir investicinei veiklai. Todėl investuotojo narystė tokio fondo valdymo organe iš esmės nesuteikia jam galios daryti įtakos kasdienėms fondo operacijoms. Be to, individualūs privataus kapitalo arba rizikos kapitalo fondo investuotojai nenustato fondo politikos, kaip antai dividendų paskirstymo ar kitokios paskirstymo politikos. Tokius sprendimus paprastai priima fondo vadovybė, remdamasi akcininkų susitarimu dėl fondo vadovybės ir visų akcininkų teisių bei įsipareigojimų. Akcininkų susitarimas paprastai padeda išvengti to, kad atskiri investuotojai vykdytų dvišalius svarbius sandorius su fondu, keistų vadovaujančius darbuotojus ar įgytų privilegijų susipažinti su esmine technine informacija. Priemonės investicijos vykdomos remiantis pirmiau išdėstyta pramonės sektoriaus praktika, užtikrinant, kad Priemonė nekontroliuotų nė vienos iš šių investicijų, įskaitant investicijas, kurių atveju Priemonei priklauso daugiau kaip 20 % balsavimo teisių, ir joms Priemonė nedarytų jokios didelės įtakos, kaip nurodyta 10-ajame TFAS ir 28-ajame TAS.

2.4.3. Finansinės garantijos

Finansinių garantijų sutartys – sutartys, pagal kurias reikalaujama, kad Priemonė sumokėtų konkrečias sumas garantijos turėtojui, kad atlygintų nuostolius, kuriuos šis patiria dėl konkretaus skolininko laiku nesumokėtų įmokų pagal skolos priemonės sąlygas.

Remiantis galiojančiomis taisyklėmis, šios garantijos neatitinka draudimo sutarties apibrėžties (4-ojo TFAS „Draudimo sutartys“).

Po 2018 m. sausio 1 d. taikytina politika

Finansinės garantijos apskaitomos pagal 9-ąjį TFAS „Finansinės priemonės“ kaip išvestinės finansinės priemonės arba kaip finansinės garantijos, priklausomai nuo jų savybių ir ypatybių, kaip apibrėžta 9-ajame TFAS.

Išvestinių finansinių priemonių apskaitos politika išdėstyta 2.4.5 pastaboje.

Finansinės garantijos pirmą kartą pripažįstamos finansinės būklės ataskaitos antraštinėje dalyje „Atidėjiniai suteiktoms garantijoms“ tikrąja verte, pridėjus sandorio išlaidas, kurios yra tiesiogiai priskirtinos finansinių garantijų suteikimui. Įpareigojimas sumokėti pirminio pripažinimo metu parodomas tikrąja verte, kuri atitinka numatomų priedų įplaukų arba pradinių tikėtinių nuostolių grynąją dabartinę vertę.

Po pirminio pripažinimo finansinės garantijos vertinamos didesniąja iš šių verčių:

- atidėjinių nuostoliams suma, kaip nustatyta pagal 9-ąjį TFAS, ir
- pirmą kartą pripažintu priedu, atėmus pajamas, pripažintas pagal 15-ojo TFAS principus.

Bet koks grynosios įsipareigojimų sumos padidėjimas arba sumažėjimas (vertinamas pagal 9-ąjį TFAS), susijęs su finansinėms garantijoms, išskyrus reikalavimus dėl garantijos išmokėjimo, pripažįstamas pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos antraštinėje dalyje „Atidėjinių garantijoms pokytis“.

Gauti priedai pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje parodomi kaip mokesčių ir komisinės pajamos, remiantis 15-ajame TFAS nustatytu amortizacijos grafiku, taikomu visą finansinės garantijos galiojimo laikotarpį.

Be to, pasirašius garantijos susitarimą, jis parodomas kaip Priemonės neapibrėžtasis išsipareigojimas, o kai garantija naudojama – kaip Priemonės išsipareigojimas.

Iki 2018 m. sausio 1 d. taikyta politika

Finansinių garantijų vertė pirminio pripažinimo metu parodoma tikrąja verte, kuri atitinka numatomų priedų įplaukų ir pradinių tikėtinių nuostolių grynąją dabartinę vertę. Šie apskaičiavimai atliekami kiekvienos operacijos pradžios dieną ir finansinės būklės ataskaitoje pripažįstami kaip kito turto arba kitų išsipareigojimų finansinės garantijos.

Po pirminio pripažinimo Priemonės išsipareigojimai pagal šias garantijas vertinami didesniaja iš šių verčių:

- pirmą kartą pripažinta suma, atėmus, kai tinkama, sukauptos amortizacijos sumą, pripažintą pagal 18-ąją TAS „Pajamos“, ir
- tiksliausiu išlaidų, kurių reikia norint padengti bet kurį esamą su garantija susijusį finansinį išsipareigojimą, įverčiu pagal 37-ąją TAS „Atidėjiniai, neapibrėžtieji išsipareigojimai ir neapibrėžtasis turtas“.

Tiksliausias išlaidų įvertis nustatomas vadovaujantis 37-uoju TAS. Atidėjiniai finansinėms garantijoms atitinka išsipareigojimo padengimo sąnaudas, kurios yra tikėtini nuostoliai, nustatomi atsižvelgiant į visus svarbius finansinės būklės ataskaitos parengimo dieną žinomus veiksnius ir turimą informaciją.

Kai pagal 39-ąją TAS įvertintos finansinės garantijos operacijos pripažinimas nutraukiamas ir ji vertinama pagal 37-ąją TAS, jos vertė, kuri anksčiau buvo pripažinta kaip „Kiti išsipareigojimai“, perkeliama į finansinės būklės ataskaitos antraštinę dalį „Atidėjiniai suteiktoms garantijoms“.

Atidėjiniai finansinėms garantijoms (įvertinti pagal 37-ąją TAS) pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pripažįstami kaip „Atidėjinių garantijoms pokytis“.

2.4.4. Finansiniai išsipareigojimai, išskyrus išvestines finansines priemones

Klasifikavimas ir vertinimas

Finansiniai išsipareigojimai. Po 2018 m. sausio 1 d. taikytina politika

Finansinis išsipareigojimas, išskyrus finansinius išsipareigojimus, kurie atitinka skirtų parduoti apibrėžtį (pvz., išvestinių finansinių priemonių išsipareigojimus), yra vertinamas amortizuota savikaina.

9-ajame TFAS didžia dalimi išlaikomi esami 39-ojo TAS reikalavimai dėl finansinių išsipareigojimų klasifikavimo, o Priemonės finansiniai išsipareigojimai taip pat vertinami amortizuota savikaina pagal 39-ąją TAS ir 9-ąją TFAS.

Finansiniai išsipareigojimai. Iki 2018 m. sausio 1 d. taikyta politika

Priemonė savo finansinius išsipareigojimus priskyrė prie vienos iš šių kategorijų:

- finansiniai išsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina,
- finansiniai išsipareigojimai, vertinami tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, o šioje kategorijoje – kaip skirti parduoti.

Pripažinimo nutraukimas

Priemonė nutraukia finansinio išsipareigojimo pripažinimą, kai sutartiniai išsipareigojimai įvykdomi, anuliuojami arba pasibaigia jų galiojimo laikotarpis.

2.4.5. Išvestinės finansinės priemonės

Išvestinės finansinės priemonės apima skirtingų valiutų apskaitimo sandorius, skirtingų valiutų palūkanų normų apskaitimo sandorius, trumpalaikius valiutų apskaitimo sandorius ir palūkanų normų apskaitimo sandorius.

Išvestinės finansinės priemonės pirmą kartą pripažįstamos naudojantis prekybos data.

Vykdydama įprastinę veiklą, Priemonė gali sudaryti apskaitimo sandorius, siekdama apdrausti nuo rizikos specialias skolinimo operacijas, arba išankstinius valiutos sandorius kitomis nei euras aktyviai prekiaujamomis valiutomis, valiutos pozicijai apdrausti nuo rizikos, kad būtų išlygintas pelnas arba nuostoliai dėl užsienio valiutos kursų svyravimų.

Visos išvestinės finansinės priemonės vertinamos tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais, ir nurodomos kaip išvestinės finansinės priemonės. Tikroji vertė gaunama visų pirma iš diskontuotų pinigų srautų modelių, pasirinkimo sandorių kainų nustatymo modelių ir trečiųjų šalių skelbiamų kainų.

Išvestinės finansinės priemonės įrašomos tikrąja verte ir apskaitomos kaip turtas, kai jų tikroji vertė yra teigiama, ir kaip įsipareigojimai, kai jų tikroji vertė neigiama. Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokyčiai parodomi pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos dalyje „Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės pokytis“.

Pagal 9-ąjį TFAS finansiniam turtui arba finansiniams įsipareigojimams taikytini įterptųjų išvestinių finansinių priemonių išskaidymo reikalavimai buvo panaikinti, todėl į mišriąją sutartį apskritai atsižvelgiama atitinkamai klasifikuojant finansinį turtą arba finansinį įsipareigojimą.

2.4.6. Įnašai

Valstybių narių įnašai finansinės būklės ataskaitoje kaip gautinos sumos pripažįstami Tarybos sprendimo, kuriuo nustatomi valstybių narių mokėtini Priemonės finansiniai įnašai, dieną.

Valstybių narių įnašai atitinka toliau nurodytas sąlygas ir todėl priskiriami prie nuosavo kapitalo:

- kaip apibrėžta susitarime dėl įnašų, jie suteikia teisę valstybėms narėms priimti sprendimą dėl Priemonės grynojo turto panaudojimo Priemonės likvidavimo atveju,
- jie priskiriami prie priemonių grupės, kuri yra žemesnė už visas kitas priemonių grupes,
- visos finansinės priemonės, priklausančios priemonių grupei, kuri yra žemesnė už visas kitas priemonių grupes, turi vienodas savybes,
- priemonei nebūdingos savybės, dėl kurių ją reikėtų priskirti prie įsipareigojimų, ir
- bendri laukiami pinigų srautai, priskiriami priemonei per jos galiojimo laikotarpį, iš esmės yra pagrįsti pelnu arba nuostoliais, pripažinto grynojo turto pokyčiu arba Priemonės pripažinto ir nepripažinto grynojo turto tikrosios vertės pokyčiu per priemonės galiojimo laikotarpį.

Finansinėse ataskaitose įnašai klasifikuojami ir vertinami amortizuota savikaina.

2.4.7. Palūkanos ir panašios pajamos

Priemonės paskolų palūkanos įrašomos pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje („Palūkanos ir panašios pajamos“) ir finansinės būklės ataskaitoje („Paskolos ir išankstiniai mokėjimai“) pagal kaupiamąjį principą, taikant faktinę palūkanų normą, t. y. normą, kuria tiksliai diskontuojami numatomi būsimi pinigų mokėjimai arba įplaukos per tikėtiną paskolos galiojimo laikotarpį paskolos grynąja apskaitine verte. Kai apskaityta paskolos vertė sumažinama dėl vertės sumažėjimo, pajamos iš palūkanų ir toliau parodomos taikant pradinę faktinę palūkanų normą, taikomą naujai balansinei vertei.

Nusipirktų arba suteiktų dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolų palūkanos įrašomos pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje („Palūkanos ir panašios pajamos“) ir finansinės būklės ataskaitoje („Paskolos ir išankstiniai mokėjimai“) pagal kaupiamąjį principą, per visą paskolos galiojimo laikotarpį taikant pagal kreditą patikslintą faktinę palūkanų normą, t. y. normą, kuria tiksliai diskontuojami numatomi būsimi pinigų mokėjimai arba įplaukos per tikėtiną paskolos galiojimo laikotarpį paskolos amortizuota savikaina.

Įsipareigojimo mokesčiai yra laikomi būsimojo laikotarpio pajamomis ir yra pripažįstami taikant faktinių palūkanų metodą per laikotarpį nuo susijusios paskolos išmokėjimo iki grąžinimo, ir pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje yra nurodomi prie palūkanų ir panašių pajamų.

2.4.8. Palūkanų subsidijos ir techninė pagalba

Viena iš Priemonės veiklos sričių – valstybių narių vardu administruojamos palūkanų subsidijos ir techninė pagalba.

Valstybių narių įnašų, skirtų palūkanų subsidijoms ir techninei pagalbai mokėti, dalis nepriskiriama Priemonės įnašų mokėtojų ištekliams, bet klasifikuojama kaip trečiosioms šalims mokėtinos sumos. Priemonė atlieka mokėjimus galutiniams gavėjams, o tada sumažinamos trečiosioms šalims mokėtinos sumos.

Kai su palūkanų subsidijomis ir technine pagalba susijusios įneštos sumos iki galo nesuteikiamos, jos perklasifikuojamos kaip Priemonei skirti įnašai.

2.4.9. Pajamos iš pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų

Pajamos iš pinigų ir pinigų ekvivalentų palūkanų pripažįstamos Priemonės pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pagal kaupiamąjį principą.

2.4.10. Mokesčiai, komisiniai ir dividendai

Už suteiktas paslaugas per laikotarpį gauti mokesčiai pripažįstami pajamomis paslaugų suteikimo momentu, o mokesčiai, gauti vykdant svarbią veiklą, pripažįstami pajamomis, kai užbaigiama svarbi veikla. Šie mokesčiai pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje nurodomi prie mokesčių ir komisinių pajamų.

Dividendai, susiję su akcijomis ir kitais kintamo pelningumo vertybiniais popieriais, pripažįstami tada, kai gaunami, ir pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje nurodomi prie grynojo realizuoto pelno iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių.

2.4.11. Mokesčių sistema

Protokole dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, pridedamame prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo, nustatyta, kad Sąjungos institucijų turtas, pajamos ir kita nuosavybė yra neapmokestinami jokiais tiesioginiais mokesčiais.

2.5. **Pereinamuoju laikotarpiu teikiama informacija**

Toliau pateikiamoje lentelėje nurodytos pradinės Priemonės turto ir įsipareigojimų vertinimo kategorijos pagal 39-ąją TAS ir naujos vertinimo kategorijos pagal 9-ąją TFAS 2018 m. sausio 1 d.

tūkst. EUR

TURTAS

Finansinės būklės ataskaita 2017 m. gruodžio 31 d.	Vertinimo kategorija pagal 39-ąjį TAS	Grynoji balansinė vertė	Vertinimo kategorija pagal 9-ąjį TFAS	Grynoji balansinė vertė	Finansinės būklės ataskaita 2018 m. sausio 1 d.
1. Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Paskolos ir gautinos sumos	549 101	Amortizuota savikaina	549 101	1. Pinigai ir pinigų ekvivalentai
2. Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	Paskolos ir gautinos sumos	150 000	Amortizuota savikaina	150 000	2. Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos
3. Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas	Laikomas iki išpirkimo termino	144 382	Amortizuota savikaina	144 382	3. Išdo finansinis turtas
4. Išvestinės finansinės priemonės	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	12 521	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	12 521	4. Išvestinės finansinės priemonės
5. Paskolos ir gautinos sumos	Paskolos ir gautinos sumos	1 666 725	Amortizuota savikaina	1 615 589	5. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai
6. Parduoti laikomas finansinis turtas	Laikomas parduoti	497 539	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	1 422	6. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai
7. Kitas turtas	Paskolos ir gautinos sumos	4 385	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	497 539	7. Kitas turtas
Iš viso turto		3 024 653	Amortizuota savikaina	4 385	Iš viso turto
				2 974 939	

tūkst. EUR

ĮSIPAREIGOJIMAI

Finansinės būklės ataskaita 2017 m. gruodžio 31 d.	Vertinimo kategorija pagal 39-ąjį TAS	Grynoji balansinė vertė	Vertinimo kategorija pagal 9-ąjį TEAS	Grynoji balansinė vertė	Finansinės būklės ataskaita 2018 m. sausio 1 d.
8. Išvestinės finansinės priemonės	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	1 153	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	1 153	8. Išvestinės finansinės priemonės
9. Būsimojo laikotarpio pajamos	Amortizuota savikaina	25 802	Amortizuota savikaina	25 802	9. Būsimojo laikotarpio pajamos
10. Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	Finansinės garantijos	484	Finansinės garantijos	484	10. Atidėjiniai suteiktoms garantijoms
11. Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	Amortizuota savikaina	—	Amortizuota savikaina	—	11. Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams
12. Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	Amortizuota savikaina	157 285	Amortizuota savikaina	157 285	12. Trečiosioms šalims mokėtinos sumos
13. Kiti įsipareigojimai	Amortizuota savikaina	2 462	Amortizuota savikaina	2 462	13. Kiti įsipareigojimai
Iš viso įsipareigojimų		187 186		187 186	Iš viso įsipareigojimų
14. Įnašų mokesčių išteklių					14. Įnašų mokesčių išteklių
13.1. Pareikalautasis valstybių narių įnašas		2 517 000		2 517 000	13.1. Pareikalautasis valstybių narių įnašas
13.2. Tikrosios vertės rezervas		125 816		—	13.2. Tikrosios vertės rezervas
13.3. Nepaskirstytasis pelnas		194 651		266 597	13.3. Nepaskirstytasis pelnas
Iš viso įsipareigojimų ir nuosavybės priemonių		3 024 653		2 974 939	Iš viso įsipareigojimų ir nuosavybės priemonių

Toliau pateikiamoje lentelėje suderinamos Priemonės turto ir įsipareigojimų balansinės vertės pagal ankstesnę vertinimo kategoriją pagal 39-ąją TAS ir naujas vertinimo kategorijas 2018 m. sausio 1 d. perėjus prie 9-ojo TFAS.

tūkst. EUR				
FINANSINIS TURTAS	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal 39-ąją TAS	Perklasifikavimai	Pakartotiniai vertinimai	Balansinė vertė 2018 1 1 pagal 9-ąją TFAS
Amortizuota savikaina				
1. Pinigai ir pinigų ekvivalentai				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	549 101	—	—	549 101
2. Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	150 000	—	—	150 000
3. Išdo finansinis turtas				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	144 382	—	—	144 382
4. Išvestinės finansinės priemonės				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	12 521	—	—	12 521
5. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS	1 666 725	—	—	1 666 725
Perkėlimas iš amortizuotos savikainos į tikrąją vertę, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	—	-1 422	—	-1 422
Pakartotinis vertinimas Tikėtinų kredito nuostolių sumažinimas	—	—	-49 714	-49 714
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	1 666 725	-1 422	-49 714	1 615 589
7. Kitas turtas				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	4 385	—	—	4 385
Visas finansinis turtas, vertinamas amortizuota savikaina	2 527 114	-1 422	-49 714	2 475 978

tūkst. EUR				
	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal 39-ąją TAS	Perklasifikavimai	Pakartotiniai vertinimai	Balansinė vertė 2018 1 1 pagal 9-ąją TFAS
Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis / parduoti laikomas finansinis turtas				
6. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS	497 539	—	—	497 539
Perkėlimas iš parduoti laikomo finansinio turto į tikrąją vertę, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	—	-497 539	—	-497 539
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	497 539	-497 539	—	—
Visas finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami kitomis bendrosiomis pajamomis	497 539	-497 539	—	—
Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelno ir nuostolio ataskaitoje				
5. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąją TAS	—	—	—	—
Perkėlimas iš amortizuotos savikainos į tikrąją vertę, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	—	1 422	—	1 422
Pakartotinis vertinimas Tikėtinų kredito nuostolių sumažinimas	—	—	—	—
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąją TFAS	—	1 422	—	1 422

tūkst. EUR

	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal 39-ąjį TAS	Perklasifikavimai	Pakartotiniai vertinimai	Balansinė vertė 2018 1 1 pagal 9-ąjį TFAS
6. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąjį TAS	—	—	—	—
Perkėlimas iš parduoti laikomo finansinio turto į tikrąją vertę, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	—	497 539	—	497 539
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	—	497 539	—	497 539
Visas finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelno ir nuostolio ataskaitoje	—	498 961	—	498 961
Iš viso finansinio turto	3 024 653	—	-49 714	2 974 939

tūkst. EUR

FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI tūkst. EUR	Balansinė vertė 2017 12 31 pagal 39-ąjį TAS	Perklasifikavimai	Pakartotiniai vertinimai	Balansinė vertė 2018 1 1 pagal 9-ąjį TFAS
Amortizuota savikaina				
9. Būsimojo laikotarpio pajamos				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąjį TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	25 802	—	—	25 802
10. Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąjį TAS	—	—	—	—
Tikėtinų kredito nuostolių sumažinimo pakartotinis vertinimas	—	—	4 156	4 156
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	—	—	4 156	4 156
11. Trečiosioms šalims mokėtinos sumos				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąjį TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	157 285	—	—	157 285
12. Kiti įsipareigojimai				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąjį TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	2 462	—	—	2 462
Iš viso finansinių įsipareigojimų, vertinamų amortizuota savikaina	185 549	—	4 156	189 705
Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelno ir nuostolio ataskaitoje				
13. Išvestinės finansinės priemonės				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąjį TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	1 153	—	—	1 153
14. Atidėjiniai suteiktoms garantijoms				
Laikotarpio pradžios balansas pagal 39-ąjį TAS ir laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	484	—	—	484
Tikėtinų kredito nuostolių sumažinimo pakartotinis vertinimas	—	—	—	—
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 9-ąjį TFAS	484	—	—	484
Iš viso finansinių įsipareigojimų, vertinamų tikrąja verte, kurios pokyčiai pripažįstami pelno ir nuostolio ataskaitoje	1 637	—	—	1 637
Iš viso finansinių įsipareigojimų	187 186	—	4 156	191 342

Toliau pateikiamoje lentelėje analizuojamas perėjimo prie 9-ojo TFAS poveikis Priemonės įnašų mokėtojams 2018 m. sausio 1 d. Poveikis susijęs su tikrosios vertės rezervu. Nėra poveikio įnašų mokėtojų išteklių dalims.

<i>tūkst. EUR</i>	
	Tikrosios vertės rezervas
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 39-ąjį TAS (2017 m. gruodžio 31 d.)	125 816
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių perklasifikavimas iš parduoti laikomo finansinio turto į tikrąją vertę, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	-125 816
Laikotarpio pradžios balansas pagal 9-ąjį TFAS (2018 m. sausio 1 d.)	—
	Nepaskirstytasis pelnas
Laikotarpio pabaigos balansas pagal 39-ąjį TAS (2017 m. gruodžio 31 d.)	194 651
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių perklasifikavimas iš parduoti laikomo finansinio turto į tikrąją vertę, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	125 816
Tikėtinių kredito nuostolių pripažinimas pagal 9-ąjį TFAS (paskolos ir išankstiniai mokėjimai)	-49 712
Atidėjinių pripažinimas pagal 9-ąjį TFAS (kreditavimo įsipareigojimai)	-4 156
Laikotarpio pradžios balansas pagal 9-ąjį TFAS (2018 m. sausio 1 d.)	266 599
Visi nuosavo kapitalo pokyčiai dėl 9-ojo TFAS priėmimo	-53 868

Toliau pateikiamoje lentelėje suderinamas leidžiamas vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigoje, vertinamas pagal 39-ąjį TAS, ir naujas leidžiamas vertės sumažėjimas, vertinamas pagal 9-ąjį TFAS.

	<i>tūkst. EUR</i>				<i>tūkst. EUR</i>	
	2018 1 1				2017 12 31	
Tikėtinių kredito nuostolių 12-os mėnesių laikotarpiu (1 etapas)	leidžiamas vertės sumažėjimas	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi (2 etapas)	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi (3 etapas)	Iš viso	Iš viso	
1. Pinigai ir pinigų ekvivalentai amortizuota savikaina pagal 39-ąjį TAS ir 9-ąjį TFAS	—	—	—	—	—	
2. Išdo finansinis turtas	—	—	—	—	—	
3.1. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai. Balansiniai	19 738	29 976	113 255	162 969	113 255	
3.2. Kreditavimo įsipareigojimai. Nebalansiniai	1 993	2 163	—	4 156	—	
4. Sudarytos finansinių garantijų sutartys	—	484	—	484	484	
Iš viso	21 731	32 623	113 255	167 609	113 739	

3. Rizikos valdymas

Šioje pastaboje pateikiama informacija apie Priemonės kredito ir finansinę riziką bei šios rizikos valdymą ir kontrolę, visų pirma apie pagrindinę riziką, susijusią su taikomomis finansinėmis priemonėmis. Tai:

- kredito rizika – nuostolių rizika, kylanti dėl to, kad klientas arba kita sandorio šalis nevykdo įsipareigojimų, įvairiais būdais gresiančią kreditui, įskaitant atsiskaitymų riziką,
- likvidumo rizika – rizika, kad subjektas negalės finansuoti turto padidėjimo ir suėjus terminui įvykdyti įsipareigojimų, nepatirdamas nepriimtinių nuostolių,
- rinkos rizika – rizika, kad rinkos kainų ir normų, kaip antai palūkanų normų, akcijų kainų ir užsienio valiutų kursų, pokyčiai turės poveikio subjekto pajamoms arba turimų finansinių priemonių vertei.

3.1. Rizikos valdymo organizavimas

Europos investicijų bankas nuolat peržiūri savo rizikos valdymą.

EIB rizikos valdymo padalinys nepriklausomai nustato, įvertina, stebi ir praneša apie Priemonei kylančią riziką. Remiantis pareigų atskyrimą užtikrinančia sistema, rizikos valdymo padalinys yra nepriklausomas nuo veiklos padalinių. EIB atveju Rizikos valdymo padalinio generalinis direktorius teikia ataskaitas rizikos klausimais paskirtajam už rizikos valdymą atsakingam pirmininko pavaduotojui. Paskirtasis pirmininko pavaduotojas taip pat atsakingas už rizikos ataskaitų teikimo Europos investicijų banko valdymo komitetui ir direktorių valdybai priežiūrą.

3.2. Kredito rizika

Kredito rizika – potencialūs nuostoliai, kurie gali būti patirti dėl to, kad klientas arba kita sandorio šalis nevykdo įsipareigojimų, ši rizika kreditui gali kilti įvairiais būdais, įskaitant atsiskaitymų riziką.

3.2.1. Kredito rizikos politika

Vykdydamas paskolos sandorio šalių kredito analizę, EIB įvertina kredito riziką ir tikėtinus nuostolius, siekdamas kiekybiškai išreikšti riziką ir ją įkainoti. EIB parengė vidaus reitingo metodiką, skirtą nustatyti su savo kreditais susijusių sandorio šalių (skolininkų ar garantų) vidaus reitingus. Metodika grindžiama vertinimo lapų, parengtų specialiai kiekvienai svarbiai kredito sandorio šaliai (pvz., bendrovėms, bankams, viešojo sektoriaus subjektams ir kt.), sistema. Atsižvelgiant į geriausią bankininkystės praktiką ir Bazelio tarptautinio susitarimo dėl kapitalo („Bazelis II“) principus, visos tam tikro sandorio kredito profiliui svarbios sandorio šalys klasifikuojamos pagal vidaus reitingo kategorijas, taikant tam tikros rūšies sandorio šaliai skirtą vidaus reitingo metodiką. Atlikus išsamią sandorio šalies verslo ir finansinės rizikos profilio analizę ir jos valstybės rizikos analizę, kiekvienai sandorio šaliai priskiriamas vidaus reitingas, kuris atspindi su jos užsienio valiutos reitingu susijusių įsipareigojimų neįvykdymo tikimybę.

Atliekant projekto finansų ir kitų struktūrinių riboto naudojimo operacijų kredito vertinimą, taikomos atitinkamos sektoriaus kredito rizikos priemonės, daugiausia orientuotos į pinigų srautų buvimą ir gebėjimą vykdyti skolinius įsipareigojimus. Šios priemonės apima projekto sutarties pagrindo ir sandorio šalies analizę, taip pat pinigų srautų modeliavimą. Panašiai kaip bendrovių ir finansų įstaigų atveju, kiekvienam projektui priskiriamas vidaus rizikos reitingas.

Visi vidaus reitingai paskolos laikotarpiu stebimi ir reguliariai atnaujinami.

Visoms ne valstybės atliekamoms (arba ne valstybės garantuotoms ar panašioms) operacijoms taikomas tam tikras sandorio lygmuo ir sandorio šalies dydžio ribos. Sandorio šalies apribojimai nustatomi atsižvelgiant į konsoliduotosios grupės rizikos lygmenį, jei taikoma. Šie apribojimai paprastai taikomi, pvz., sandorio šalių nuosavų lėšų dydžiui.

Siekdamas sumažinti kredito riziką EIB, kai tinkama ir atsižvelgdamas į kiekvieną atskirą atvejį, įvairiai didina kredito vertę, pvz.:

- taikomos su sandorio šalimi arba projektu susijusios garantijos (pvz., akcijų užstatas; turto užstatas; teisių suteikimas; sąskaitų užstatas) arba (ir)
- garantijos, kurias paprastai teikia finansuojamo projekto rėmėjas (pvz., užbaigimo garantijos, garantijos pagal pirmą pareikalavimą), arba banko garantijos.

Priemonė nesinaudoja jokiais kredito išvestinėmis finansinėmis priemonėmis kredito rizikai sumažinti.

3.2.2. Didžiausia kredito rizika, neatsižvelgiant į jokių užstatą ir kitokių kredito vertės didinimą

Toliau pateikiamoje lentelėje nurodoma didžiausia finansinės būklės ataskaitos elementų, įskaitant išvestines finansines priemones, kredito rizika. Pateikta bendroji didžiausia rizika, neatsižvelgiant į sumažinimo poveikį taikant užstatą.

	tūkst. EUR	
Didžiausia rizika	2018 12 31	2017 12 31
TURTAS		
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	573 708	549 101
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	100 000	150 000
Iždo finansinis turtas	335 140	144 382
Išvestinės finansinės priemonės	9 873	12 521
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	1 540 991	1 666 725
Kitas turtas	171	4 385
Iš viso turto	2 559 883	2 527 114
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	-23 822	—
NEBALANSINIAI STRAIPSNIAI		
NEBALANSINIAI STRAIPSNIAI		
Neapibrėžtieji įsipareigojimai		
- Išduotos garantijos	1 553 668	74 569
Įsipareigojimai		
- Neišmokėtos paskolos	1 283 931	869 983
- Neišduotos garantijos	2 800	7 682
Nebalansiniai straipsniai, iš viso	2 840 399	952 234
Kredito rizika, iš viso	5 376 460	3 479 348

3.2.3. Paskolų ir išankstinių mokėjimų kredito rizika

3.2.3.1. Paskolų ir išankstinių mokėjimų kredito rizikos nustatymas

Kiekvienos Priemonės priimtą paskolą arba garantiją atveju atliekamas išsamus rizikos vertinimas ir kiekybinis tikėtinų nuostolių įvertinimas, į kuriuos atsižvelgiama klasifikuojant paskolas. Pagal poveikio finansavimo priemonių paketą (apibūdintą 24 pastaboje) atliekamoms operacijoms, išskyrus per tarpininkus teikiamas paskolas, taikoma kita procedūra, o ne kredito rizikos politikos gairės. Paskolų klasifikacija nustatyta remiantis visuotinai priimtais kriterijais, grindžiamais skolininko kokybe, paskolos terminu, garantija ir, prireikus, garantu.

Paskolų klasifikavimo sistema apima metodikas, procesus, duomenų bazines ir IT sistemas, kuriomis atliekamas skolinimo operacijų kredito rizikos vertinimas ir kiekybinis tikėtinų nuostolių įvertinimas. Ja apibendrinama daug informacijos, siekiant nustatyti tinkamą paskolų kredito rizikos reitingą. Paskolų klasifikacija nurodo dabartinę apskaičiuotų tikėtinų nuostolių, kurie įvertinami atsižvelgiant į pagrindinių skolininkų įsipareigojimų nevykdymo tikimybę, riziką ir nuostolių dydį įsipareigojimų nevykdymo atveju, vertę. Paskolų klasifikacijos paskirtis:

- ji padeda tiksliau ir kiekybiškiau įvertinti skolinimo riziką,
- padeda paskirstyti stebėseną,
- ja apibūdinama paskolos portfelio kokybė bet kuriuo konkrečiu metu,
- ji yra vienas iš rodiklių, į kuriuos atsižvelgiama priimant rizikos įvertinimo sprendimus, grindžiamus tikėtinu nuostoliu.

Klasifikuojant paskolas, vertinami tokie veiksniai:

- i) Skolininko kreditingumas. Rizikos valdymo padalinys nepriklausomai atlieka skolininkų apžvalgą ir, remdamasi vidaus metodika bei išorės duomenimis, įvertina jų kreditingumą. Remdamasis pasirinktu „Bazelis II“ pažangiuoju metodu, bankas parengė vidaus reitingo metodiką, skirtą skolininkų ir garantų vidaus reitingams nustatyti. Ji grindžiama vertinimo lapais, skirtais konkrečios rūšies sandorio šaliai.
- ii) Įsipareigojimų nevykdymo koreliacija. Ja kiekybiškai įvertinama galimybė, kad skolininkui ir garantui vienu metu kiltų finansinių sunkumų. Kuo didesnė skolininko ir garanto įsipareigojimų nevykdymo tikimybių koreliacija, tuo mažesnė garantijos vertė ir kartu tuo žemesnė (prastesnė) paskolos klasifikacija.
- iii) Garantijos priemonių ir garantijų vertė. Ši vertė vertinama atsižvelgiant į garantijos pateikėjo kreditingumo ir taikytos priemonės derinį.
- iv) Taikytina susigrąžinimo norma – suma, kurią numatoma susigrąžinti po to, kai atitinkama sandorio šalis neįvykdo įsipareigojimų, išreikšta atitinkamos paskolos pozicijos procentine dalimi.
- v) Sutarties pagrindas. Patikimas sutarties pagrindas didina paskolos kokybę ir jos vidaus klasifikaciją.
- vi) Paskolos trukmė arba, bendrai paėmus, paskolos pinigų srautai – visiems kitiems veiksniams esant vienodiems, ilgesnė paskolos trukmė reiškia didesnę riziką patirti su paskola susijusių įsipareigojimų vykdymo sunkumų.

Tikėtini paskolos nuostoliai apskaičiuojami atsižvelgiant į pirma aptartų penkių elementų derinį. Atsižvelgiant į tų nuostolių dydį, paskola priskiriama vienai iš toliau išvardytų paskolos klasifikacijos klasių.

„A“ – aukščiausios kokybės paskolos; jų yra trys subkategorijos:

„A0“ – ES valstybei narei suteiktos arba jos garantuotos paskolos, kurių tikėtinas nuostolis yra 0 % (remiantis Banko pageidaujamo kreditoriaus statusu ir įstatymu nustatyta apsauga, kurie laikomi užtikrinančiais visišką Banko turto susigrąžinimą suėjus terminui).

„A+“ – tai kitiems nei ES valstybės narės subjektams suteiktos (arba jų garantuotos) paskolos, kurių kokybės pablogėjimo nenumatoma jų trukmės metu.

„A-“ – apima tokias skolinimo operacijas, kai esama tam tikrų abejonių dėl esamos padėties išsaugojimo, tačiau numatoma, kad bet kokie neigiami aspektai turėtų būti nežymūs.

„B“ – aukštos kokybės paskolos: tai bankui priimtina turto klasė, nors neatmetama galimybė, kad ateityje padėtis gali šiek tiek pablogėti. B+ ir B- apibūdina reliatyvią tikimybę, kad minėtas pablogėjimas gali įvykti.

„C“ – geros kokybės paskolos: pavyzdžiui, paskolos be garantijos, skirtos patikimiems bankams ir bendrovėms, kurių visa suma grąžinama suėjus 7 metų terminui arba kurios grąžinamos dalimis per atitinkamą terminą.

„D“ – ši reitingo klasė – skiriamoji riba tarp priimtinos kokybės paskolų ir paskolų, kurių atveju patirta tam tikrų sunkumų. Ši paskolų klasifikavimo takoskyra tiksliau apibrėžiama D+ ir D- subkategorijomis. D- reitingu įvertintoms paskoloms būtina padidinta stebėseną.

„E“ – ši paskolų klasifikacijos kategorija apima paskolas, kurių rizikos profilis yra didesnis nei paprastai priimtina. Ji taip pat apima paskolas, per kurių galiojimo trukmę patirta rimtų problemų ir negalima atmesti galimybių, kad atsirastų nuostolių. Todėl šias paskolas būtina atidžiai ir griežtai stebėti. E+ ir E- subkategorijos skiriasi minėto specialaus stebėsenos proceso intensyvumu, E- subkategorijai priskirtų operacijų atveju esama didelės galimybės, kad su skola susiję įsipareigojimai nebus vykdomi laiku ir todėl reikės tam tikro skolos restruktūrizavimo, dėl kurio kyla galimybė patirti nuostolių dėl vertės sumažėjimo.

„F“ – „F“ (įsipareigojimų nevykdymas, angl. *fail*) nurodo paskolas, su kuriomis susijusi nepriimtina rizika. F- klasei priskirtos paskolos gali atsirasti tik dėl neįvykdytų sandorių, po kurių pasirašymo susidurta su nenumatytais, išskirtinėmis ir itin nepalankiomis aplinkybėmis. Visos operacijos, dėl kurių Priemonė patiria pagrindinės sumos nuostolių, vertinamos F ir joms taikoma speciali nuostata.

Apskritai paskolos, įvertintos D- ar žemesniu vidaus reitingu, įtraukiamos į stebėjimo sąrašą. Tačiau jeigu paskola iš pradžių buvo patvirtinta su D- ar žemesniu rizikos profiliu, į stebėjimo sąrašą ji bus įtraukta tik atsitikus svarbiam su kreditu susijusiam įvykiui, dėl kurio jos klasifikacija dar sumažėja.

3.2.3.3 skirsnyje esančioje lentelėje pateikta Priemonės paskolų portfelio kredito kokybės analizė, grindžiama pirma apibūdintomis įvairiomis paskolų klasifikacijos klasėmis.

3.2.3.2. Skolinimo kredito rizikos analizė

Tolesnėje lentelėje pateikiama didžiausia pasirašytų ir išmokėtų paskolų kredito rizika (atėmus tikėtinus kredito nuostolius) pagal skolininko pobūdį, atsižvelgiant į garantų suteiktas garantijas:

tūkst. EUR

2018 12 31	Su garantija	Kitoks kredito vertės didinimas	Be garantijos	Iš viso	Viso biudžeto %
Bankai	88 263	—	856 484	944 747	61 %
Bendrovės	147 551	45 820	205 198	398 569	26 %
Valstybės institucijos	29 182	—	—	29 182	2 %
Valstybės	—	2 647	165 846	168 493	11 %
Iš viso išmokėta	264 996	48 467	1 227 528	1 540 991	100 %
Pasirašyta, bet neišmokėta	170 356	—	1 089 753	1 260 110	

tūkst. EUR

2017 12 31	Su garantija	Kitoks kredito vertės didinimas	Be garantijos	Iš viso	Viso biudžeto %
Bankai	46 860	11 651	919 216	977 727	59 %
Bendrovės	145 914	59 462	285 492	490 868	29 %
Valstybės institucijos	30 882	—	—	30 882	2 %
Valstybės	—	3 218	164 030	167 248	10 %
Iš viso išmokėta	223 656	74 331	1 368 738	1 666 725	100 %
Pasirašyta, bet neišmokėta	89 597	—	780 386	869 983	

Operacijų valdymo ir restruktūrizavimo direktoratas yra atsakingas už skolininkų ir garantų stebėjimą, taip pat su projektais susijusią finansinę ir sutarčių priežiūrą. Todėl Priemonės paskolų, skolininkų ir garantų kreditingumas yra nuolat stebimas, tai atliekama ne rečiau kaip kartą per metus, tačiau dažniau – pagal poreikį ir įvykus kredito įvykiui. Operacijų valdymo ir restruktūrizavimo direktoratas visų pirma peržiūri, ar laikomasi sutartyse numatytų teisių, o jeigu pablogėja reitingas ir (arba) neįvykdomi sutartiniai įsipareigojimai, imasi taisomųjų veiksmų. Prireikus, vadovaujantis kredito rizikos gairėmis, taikomos rizikos mažinimo priemonės. Be to, jeigu atnaujinamos paskoloms suteiktos banko garantijos, užtikrinama, kad jos būtų pakeistos arba būtų laiku imamasi veiksmų.

3.2.3.3. Kredito kokybės analizė pagal skolininko tipą

Tolesnėje lentelėje pateikiama 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Priemonės paskolų portfelio kredito kokybės analizė pagal paskolos klasifikavimo paraiškas, remiantis pasirašytų paskolų (išmokėtų ir neišmokėtų) rizika.

tūkst. EUR

2018 12 31		Aukštas reitingas	Standartinis reitingas	Mažiausia priimtina rizika	Didelė rizika	Be reitingo	Iš viso	Viso biudžeto %
		Nuo A iki B-	C	D+	D- ir žemesnis			
Skolininkas	Bankai	232 467	238 619	349 756	698 562	—	1 519 404	54 %
	Bendrovės	103 845	7 564	744	693 100	50 000	855 253	31 %
	Valstybės institucijos	—	—	29 182	2 994	—	32 176	1 %
	Valstybės	—	4 786	7 681	381 801	—	394 268	14 %
Iš viso		336 312	250 969	387 363	1 776 457	50 000	2 801 101	100 %

tūkst. EUR

2017 12 31		Aukštas reitingas	Standartinis reitingas	Mažiausia priimtina rizika	Didelė rizika	Be reitingo	Iš viso	Viso biudžeto %
		Nuo A iki B-	C	D+	D- ir žemesnis			
Skolininkas	Bankai	208 601	187 225	189 727	870 913	—	1 456 466	58 %
	Bendrovės	114 769	8 018	3 288	533 382	1 428	660 885	26 %
	Valstybės institucijos	—	—	30 882	—	—	30 882	1 %
	Valstybės	—	—	13 861	374 614	—	388 475	15 %
Iš viso		323 370	195 243	237 758	1 778 909	1 428	2 536 708	100 %

3.2.3.4. Paskolų ir išankstinių mokėjimų rizikos koncentracija

3.2.3.4.1. Geografinė analizė

Atsižvelgiant į skolininko šalį, Priemonės paskolų portfelį galima analizuoti pagal toliau nurodytus geografinius regionus.

tūkst. EUR

Skolininko šalis	2018 12 31	2017 12 31
Kenija	233 269	331 891
Nigerija	172 515	230 042
Tanzanija	124 718	116 093
Uganda	81 766	169 869
Burundis	77 568	74 703
Barbadosas	74 638	25 124
Egiptas	74 431	—
Jamaika	72 165	85 728
Kongo Demokratinė Respublika	62 708	62 439
Mauricijus	55 564	26 598
Etiopija	55 215	51 719
Dominikos Respublika	54 326	61 326
Mauritanija	50 727	64 007
Gana	39 246	49 895
Togas	30 634	45 574
Ruanda	28 704	38 555
Malavis	26 827	22 800
AKR regionas	24 335	751
Naujoji Kaledonija	21 124	21 670

Skolininko šalis	tūkst. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Angola	20 651	14 850
Žalioji Kyšulys	18 923	20 487
Senegalas	18 330	13 881
Zambija	17 700	10 910
Prancūzijos Polinezijoje	17 453	17 235
Kamerūnas	14 784	25 012
Mozambikas	14 719	19 212
Kaimanų Salos	13 213	14 958
Nigeris	9 655	5 631
Botsvana	7 278	7 618
Seišeliai	4 786	5 036
Malis	4 767	5 612
Haitis	4 748	6 006
Burkina Faso	4 649	6 041
Samoa	3 986	5 100
Vanuatu	1 848	2 162
Liberija	1 153	1 553
Palau	1 107	1 384
Mikronezija	759	868
Pietų Afrika	2	653
Namibija	—	1 971
Kongas	—	1 730
Tonga	—	31
Iš viso	1 540 991	1 666 725

3.2.3.4.2. Pramonės sektorių analizė

Tolesnėje lentelėje Priemonės paskolų portfelis analizuojamas pagal skolininko pramonės sektorių. Operacijos, kai paskolos prieš jas išmokant galutiniam gavėjui pirma išmokamos finansų tarpininkams, parodomos prie bendrųjų paskolų.

Skolininko pramonės sektorius	tūkst. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Tretinės paslaugos ir kt.	957 602	991 282
Miestų plėtra, renovacija ir transportas	192 400	194 101
Elektros energija, anglys ir kt.	181 317	290 364
Žaliavos ir kasyba	45 820	59 462
Žaliavų perdirbimas, statyba	33 144	2 194
Keliai ir greitkeliai	32 043	40 960
Oro uostų ir oro eismo valdymo sistemos	29 182	30 882
Telekomunikacijos	26 095	20 310
Cheminės medžiagos, plastikas ir farmacijos produktai	20 436	—
Maisto grandinė	15 386	15 586
Atliekų perdirbimas	7 564	8 018
Socialinė infrastruktūra, švietimas ir sveikatos priežiūra	2	1 100
Nafta, dujos ir benzinas	—	12 466
Iš viso	1 540 991	1 666 725

3.2.3.5. Kiekvieno vidaus rizikos reitingo kredito rizikos pozicija

Priemonė naudoja vidaus reitingo metodiką, atitinkančią vidaus reitingais grindžiamą metodą pagal sistemą „Bazelis III“. Daugumai Priemonės sandorio šalių pagal šią metodiką buvo suteiktas vidaus reitingas. Toliau pateikiamoje lentelėje parodytas Priemonės paskolų portfelio pasiskirstymas pagal geresnius skolininko arba garanto vidaus reitingus, jei tokių yra. Tais atvejais, kai vidaus reitingo nėra, atliekant šią analizę buvo naudojamas išorės reitingas.

Lentelėje parodomos ir pasirašytos (išmokėtos ir neišmokėtos) pozicijos, ir pagal riziką įvertintos pozicijos, pagrįstos vidaus metodika, kurią Priemonė naudoja riboms valdyti.

tūkst. EUR

	2018					Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Tikroji vertė, kurios pokyčiai pripažįstami pelnu arba nuostoliais	
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina						
Vidaus reitingas Nr. 1 – Minimali kredito rizika	—	90 875	—	—	—	90 875
Vidaus reitingas Nr. 2 – Labai maža kredito rizika	74 650	—	—	—	—	74 650
Vidaus reitingas Nr. 3 – Maža kredito rizika	17 804	—	—	—	—	17 804
Vidaus reitingas Nr. 4 – Vidutinė kredito rizika	39 295	18 783	—	—	—	58 078
Vidaus reitingas Nr. 5 – Finansiskai silpna sandorio šalis	165 551	—	—	—	—	165 551
Vidaus reitingas Nr. 6 – Didelė kredito rizika	834 194	94 749	—	—	—	928 943
Vidaus reitingas Nr. 7 – Labai didelė kredito rizika	75 057	134 701	—	—	1 806	211 564
Vidaus reitingas Nr. 8 – Įsipareigojimų nevykdanti sandorio šalis	—	—	185 273	3 588	—	188 861
Atidėjiniai nuostoliams	-22 023	-27 342	-143 092	-1 794	-1 084	-195 335
Balansinė vertė	1 184 528	311 766	42 181	1 794	722	1 540 991
Kreditavimo įsipareigojimai						
Vidaus reitingas Nr. 1 – Minimali kredito rizika	—	—	—	—	—	—
Vidaus reitingas Nr. 2 – Labai maža kredito rizika	102 092	—	—	—	—	102 092
Vidaus reitingas Nr. 3 – Maža kredito rizika	12 000	—	—	—	—	12 000
Vidaus reitingas Nr. 4 – Vidutinė kredito rizika	12 463	—	—	—	—	12 463
Vidaus reitingas Nr. 5 – Finansiskai silpna sandorio šalis	230 455	—	—	—	—	230 455
Vidaus reitingas Nr. 6 – Didelė kredito rizika	567 573	22 467	—	—	—	590 040
Vidaus reitingas Nr. 7 – Labai didelė kredito rizika	100 055	96 074	—	—	—	196 129
Vidaus reitingas Nr. 8 – Įsipareigojimų nevykdanti sandorio šalis	—	—	16 932	—	—	16 932
Vidaus reitingo nėra (*)	123 821	—	—	—	—	123 821
Atidėjiniai nuostoliams	-7 225	-16 597	—	—	—	-23 822
Balansinė vertė	1 141 234	101 944	16 932	—	—	1 260 110

(*) Agentūros susitarimai, kuriuose finansinių ataskaitų sudarymo dieną nėra pagrindinių sandorio šalių.

Priemonė toliau stebi įvykius, turinčius įtakos jos skolininkams ir garantams, ypač bankams. Visų pirma, Priemonė kiekvienu konkrečiu atveju vertina savo sutartyje numatytas teises, jei reitingas pablogėja ir siekiama imtis rizikos mažinimo priemonių. Be to, atidžiai stebimos atnaujinamos banko garantijos, kurios suteikiamos už jo išduotas paskolas, siekiant užtikrinti, kad jos būtų pakeistos arba prirėkus būtų laiku imamasi veiksmų.

3.2.3.6. Įsiskolinimai už paskolas ir vertės sumažėjimas

Įsiskolinimų sumos yra nustatomos, stebimos ir apie jas pranešama laikantis procedūrų, nustatytų banko dokumente „Finansų stebėsenos gairės ir procedūros“. Šios procedūros atitinka geriausią bankininkystės praktiką ir yra taikomos visoms EIB valdomoms paskoloms.

Stebėsenos proceso struktūra tokia, kad būtų užtikrinta, kad i) per kuo trumpesnę laiką būtų nustatyti įsiskolinimai ir apie juos pranešta atsakingoms tarnyboms; ii) kritiniai atvejai būtų skubiai perduodami spręsti tinkamu operaciniu ir sprendimų priėmimų lygmeniu; iii) būtų reguliariai teikiama informacija EIB vadovybei ir valstybėms narėms apie bendrą įsiskolinimo būklę ir apie susigrąžinimo priemones, kurių jau imtasi arba ketinama imtis.

Paskolų mokėjimų įsiskolinimus ir vertės sumažėjimą galima analizuoti taip:

	tūkst. EUR	
	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai 2018 12 31	Paskolos ir gautinos sumos 2017 12 31
Balansinė vertė	1 540 991	1 666 725
Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi		
Bendra suma	188 861	136 827
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams	-144 886	-106 203
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi, balansinė vertė	43 975	30 624
Pradelsta, bet vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi		
Laiku nesumokėta:		
0–30 dienų	804	1 227
30–60 dienų	—	77
60–90 dienų	—	31
90–180 dienų	—	18
daugiau kaip 180 dienų	1	1
Balansinė vertė, kai laiku nesumokėta, bet vertė dėl kredito rizikos nesumažėjo	805	1 354
Balansinė vertė, kai laiku sumokėta ir vertė dėl kredito rizikos nesumažėjo	1 496 211	1 634 747
Visa paskolų ir išankstinių sumų balansinė vertė	1 540 991	1 666 725

3.2.3.7. Paskolų sąlygų pakeitimas ir restruktūrizavimo priemonės

Laikoma, kad Priemonės paskolos yra restruktūrizuotos, jei įvykus neigiamiems skolininko finansinės būklės pokyčiams su tuos skolininku iš naujo peržiūrimos pradinės susitarimų sąlygos, kurios tiesiogiai veikia būsimojus finansinės priemonės pinigų srautus, ir dėl to Priemonė gali patirti nuostolių. Tačiau restruktūrizavimo veiklos finansinis poveikis paprastai apsiriboja nuostoliais dėl vertės sumažėjimo, jei tokių yra, nes paprastai Priemonė laikomasi finansinio neutralumo ir tai atsispindi iš naujo suderėtose restruktūrizuojamų operacijų kainodaros sąlygose.

Įprastomis veiklos sąlygomis atliekant paskolų klasifikaciją konkrečios paskolos būtų buvusios priskirtos prastesnei klasei ir prieš peržiūrint sąlygas paskola būtų buvusi įtraukta į stebėjimo sąrašą. Peržiūrėjus sąlygas, Priemonė ir toliau atidžiai stebės šias paskolas. Jei peržiūrėjus mokėjimo sąlygas nebus atkurta pradinė turto balansinė vertė, bus laikoma, kad jo vertė sumažėjo. Atitinkami nuostoliai dėl vertės sumažėjimo bus apskaičiuoti remiantis prognozuojamais pinigų srautais, diskontuotais taikant pirminę faktinę palūkanų normą. Reguliariai vertinamas poreikis sumažinti visų paskolų, kurių klasifikacija sumažinta iki E-, vertę; visų F klasės paskolų vertė turi būti sumažinta. Kai paskolos klasifikacija pakankamai pagerės, ji bus pašalinta iš stebėjimo sąrašo, laikantis Priemonės taikomų procedūrų.

Restruktūrizavimo priemonės ir veiksmai, kurių per ataskaitinį laikotarpį ėmėsi Banko restruktūrizavimo grupė, apima termino pratęsimą, pagrindinės sumos mokėjimo atidėjimą, pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo atidėjimą ir pradelstų skolų kapitalizavimą. Tokios restruktūrizavimo priemonės nelemia pagrindinės operacijos pripažinimo nutraukimo, išskyrus atvejus, kai restruktūrizavimo datą sutartinių pokių poveikis grynajai dabartinei paskolos vertei laikomas reikšmingu. Jei toks naujai pripažintas finansinis turtas yra turtas, kurio vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi, jis atitiks nusipirkto arba suteikto dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės finansinio turto apibrėžtį.

Pozicijos, dėl kurių padaryti susitarimų sąlygų pakeitimai, kurie neturi įtakos būsimiesiems pinigų srautams, kaip antai įkaito ar kiti užtikrinimo susitarimai arba sutartyse numatytų teisių atsisakymas pagal sutarties sąlygas, nėra laikomos restruktūrizuotomis, taigi nelaikoma, kad tie įvykiai yra pakankami, kad patys savaime rodytų vertės sumažėjimą.

Operacijos, kurioms taikytos restruktūrizavimo priemonės, nurodytos kaip tokios toliau pateikiamoje lentelėje:

	tūkst. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Operacijos, kurioms taikytos restruktūrizavimo priemonės	33	27
Balansinės vertės	280 720	136 973
iš jų: sumažėjusios vertės	9 506	112 423
Pripažintas vertės sumažėjimas	86 334	107 256
Pajamos iš restruktūrizuotų operacijų palūkanų	13 465	8 418
Nurašytos pozicijos (po operacijos nutraukimo / pardavimo)	—	9 395

	Restruktūrizavimo priemonės						2018 12 31
	2017 12 31	Išpirkimo terminų pratęsimas	Pagrindinės sumos mokėjimo atidėjimas	Pagrindinės sumos ir palūkanų mokėjimo atidėjimas	Kitos	Grąžinimas ir nutraukimas pagal sutartį ⁽¹⁾	
Bankai	30 347	—	290	5 654	765	-9 464	27 592
Bendrovės	106 626	3 463	—	15 271	143 261	-15 493	253 128
Iš viso	136 973	3 463	290	20 925	144 026	-24 957	280 720

⁽¹⁾ Sumažėjusios sumos paaiškinamos per metus atliktais operacijų, kurios jau buvo laikomos restruktūrizuotomis 2018 m. gruodžio 31 d., pagrindinės sumos mokėjimais ir tais metais atliktu restruktūrizavimo priemonių nutraukimu.

3.2.4. Pinigų ir pinigų ekvivalentų kredito rizika

Turimos lėšos investuojamos vadovaujantis Priemonės sutartinių mokėjimo įsipareigojimų tvarkaraščiu. 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. investicijos buvo vykdomos tik banko indėlių, indėlių sertifikatų ir komercinių vekselių pavidalu.

Įgaliojimai subjektai turi reitingą, kuris yra panašus į trumpalaikius ir ilgalaikius reitingus, kurių reikalaujama paties EIB išdo investicijoms. Jeigu kelios kredito reitingų agentūros suteikė skirtingus reitingus, atsižvelgiama į žemiausią. Didžiausia leistina riba kiekvienam įgaliojamam bankui šiuo metu siekia 50 000 000 EUR (penkiasdešimt milijonų eurų). Taisyklės išimtis padaryta bankui „Societe Generale“, kuriame yra Priemonės grynųjų pinigų iš veiklos sąskaitos. 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. „Societe Generale“ trumpalaikio kredito riba siekė 110 000 000 EUR (šimtą dešimt milijonų eurų). Padidinta riba taikoma grynųjų pinigų iš veiklos sąskaitoje laikomai pinigų sumai ir priemonėms, kurias išleido ši sandorio šalis ir kurios laikomos išdo portfelyje.

Visos investicijos padarytos į įgaliojimus suteikiančioms institucijoms. 2018 m. gruodžio 31 d. visų terminuotųjų indėlių, komercinių vekselių ir pinigų kasoje, laikomų Priemonės išdo portfelyje, minimalus reitingas atsiskaitymo dieną buvo ne mažesnis kaip P-2 („Moody’s“ ekvivalentas). 2017 m. gruodžio 31 d. visų terminuotųjų indėlių, komercinių vekselių ir pinigų kasoje, laikomų Priemonės išdo portfelyje, minimalus reitingas atsiskaitymo dieną buvo ne mažesnis kaip P-1 („Moody’s“ ekvivalentas).

Tolesnėje lentelėje pateikiama pinigų ir pinigų ekvivalentų, įskaitant sukauptas palūkanas, apžvalga.

tūkst. EUR

Žemiausias trumpalaikis reitingas („Moody’s“ terminas)	Žemiausias ilgalaikis reitingas („Moody’s“ terminas)	2018 12 31		2017 12 31	
P-1	Aaa	71 914	13 %	49 616	9 %
P-1	Aa3	49 972	9 %	89 971	16 %
P-1	A1	199 938	34 %	143 080	26 %
P-1	A2	201 899	35 %	266 434	49 %
P-2	A3	49 985	9 %	—	0 %
Iš viso		573 708	100 %	549 101	100 %

3.2.5. Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika

3.2.5.1. Išvestinių finansinių priemonių kredito rizikos politika

Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika išreiškiama nuostoliais, kuriuos konkreči šalis patirtų, jeigu kita sandorio šalis nepajėgtų vykdyti savo sutartinių įsipareigojimų. Išvestinių finansinių priemonių kredito rizika kinta priklausomai nuo daugelio veiksnių (pvz., palūkanų ir valiutų kursų), paprastai ji atitinka tik nedidelę jų tariamosios vertės dalį.

Vykdydama įprastinę veiklą, Priemonė gali sudaryti apsigėitimo sandorius, siekiant apdrausti nuo rizikos specialias skolinimo operacijas, arba išankstinius valiutos sandorius kitomis nei euras aktyviai prekyjamomis valiutomis, valiutos pozicijai apdrausti nuo rizikos. Visus apsigėitimo sandorius Europos investicijų bankas vykdo su išorės sandorio šalimi. Apsigėitimo sandoriai tvarkomi pagal tuos pačius Europos investicijų banko ir išorės sandorio šalių pasirašytus pagrindinius apsigėitimo sandorių susitarimus (angl. *Master Swap Agreements*) ir kredito užtikrinimo priedus (angl. *Credit Support Annexes*).

3.2.5.2. Išvestinių finansinių priemonių kredito rizikos nustatymas

Visi Europos investicijų banko vykdomi su Priemone susiję apsigėitimo sandoriai tvarkomi remiantis tuo pačiu sutartiniu pagrindu ir metodikomis, kurie taikomi išvestinėms finansinėms priemonėms, dėl kurių Europos investicijų bankas susiderėjo savo reikmėms. Visų pirma, apsigėitimo sandorių šalių tinkamumą Europos investicijų bankas nustato remdamasis tomis pačiomis tinkamumo sąlygomis, kurios taikomos bendraisiais apsigėitimo sandorių tikslais.

Su apsigėitimo sandoriais ir išvestinių finansinių priemonių sandoriais susijusią kredito riziką Europos investicijų bankas nustato taikydamas grynosios rinkos rizikos (angl. *Net Market Exposure*, NME) ir galimos būsimos rizikos (angl. *Potential Future Exposure*, PFE) metodą, skirtą atskaitomybei ir ribos stebėsenai. NME ir PFE visiškai apima su investicine priemone susijusias išvestines finansines priemones.

— Tolesnėje lentelėje nurodoma skirtingų valiutų palūkanų normų apsigėitimo sandorių, kurie suskirstyti pagal jų tariamąją sumą ir tikrąją vertę, trukmę.

Apsikeitimo sandorių sutartys 2018 12 31	tūkst. EUR				Iš viso 2018 m.
	mažiau nei	1 metai	5 metai	daugiau kaip	
	1 metai	iki 5 metų	iki 10 metų	iki 10 metų	
Tariamoji suma	—	5 245	—	—	5 245
Tikroji vertė (t. y. grynoji diskontuota vertė)	—	–325	—	—	–325

Apsikeitimo sandorių sutartys 2017 12 31	tūkst. EUR				Iš viso 2017 m.
	mažiau nei	1 metai	5 metai	daugiau kaip	
	1 metai	iki 5 metų	iki 10 metų	iki 10 metų	
Tariamoji suma	—	8 098	—	—	8 098
Tikroji vertė (t. y. grynoji diskontuota vertė)	—	–955	—	—	–955

— Priemonė sudaro trumpalaikius valiutų apskaitimo sandorius, siekiant apdrausti nuo valiutų rizikos paskolas, išduodamas kitomis nei euras valiutomis. Valiutų apskaitimo sandorių trukmė ne ilgesnė kaip trys mėnesiai, jie nuolat pratęsimi. 2018 m. gruodžio 31 d. valiutų apskaitimo sandorių tariamoji suma siekė 1 460,6 mln. EUR, o 2017 m. gruodžio 31 d. – 1 500,0 mln. EUR. 2018 m. gruodžio 31 d. valiutų apskaitimo sandorių tikroji vertė siekė 1,1 mln. EUR, o 2017 m. gruodžio 31 d. – 12,0 mln. EUR.

— Priemonė sudaro palūkanų normų apskaitimo sandorius, siekiant apdrausti nuo palūkanų normos rizikos išmokėtas paskolas. 2018 m. gruodžio 31 d. buvo likę du palūkanų normų apskaitimo sandoriai, kurių tariamoji suma siekė 28,5 mln. EUR (2017 m. – 31,7 mln. EUR), o tikroji vertė – 0,7 mln. EUR (2017 m. – 0,3 mln. EUR).

3.2.6. Išdo finansinio turto kredito rizika

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma išdo portfelio, kurį sudaro vien tik valstybinio pavaldumo įstaigų, bankų ir subjektų, kurie nėra bankai, komerciniai vekseliai, kurių likęs terminas yra trumpesnis kaip trys mėnesiai, būklė. ES valstybės narės, jų agentūros, bankai ir subjektai, kurie nėra bankai, yra reikalavimus atitinkantys emitentai. Didžiausia leistina riba kiekvienam įgaliotajam emitentui yra 50 000 000 EUR (penkiasdešimt milijonų eurų). Remiantis investavimo gairėmis ir atsižvelgiant į likvidumo reikalavimus, taip pat galima investuoti į vidutinės trukmės ir ilgalaikes obligacijas.

Žemiausias trumpalaikis reitingas („Moody's“ terminas)	Žemiausias ilgalaikis reitingas („Moody's“ terminas)	2018 12 31		2017 12 31	
P-1	Aa2	80 041	24 %	—	0 %
P-1	Aa3	95 055	29 %	—	0 %
P-1	A1	15 005	4 %	—	0 %
P-1	A2	45 008	13 %	—	0 %
P-2	A2	50 015	15 %	—	0 %
P-2	A3	50 016	15 %	—	0 %
P-2	Baa2	—	0 %	94 353	65 %
NP	Ba1	—	0 %	50 029	35 %
Iš viso		335 140	100 %	144 382	100 %

3.3. Likvidumo rizika

Likvidumo rizika reiškia subjekto gebėjimą finansuoti turto padidėjimą ir suėjus terminui vykdyti išpareigojimus, nepatiriant nepriimtinių nuostolių. Ji gali būti skirstoma į finansavimo likvidumo riziką ir rinkos likvidumo riziką. Finansavimo likvidumo rizika – tai rizika, kad subjektas nesugebės veiksmingai patenkinti tiek numatytų, tiek nenumatytų einamųjų ir būsimųjų pinigų srautų poreikių, nepakenkdamas savo kasdienesi veiklai ar finansų būklei. Rinkos likvidumo rizika – tai rizika, kad subjektas negalės lengvai kompensuoti arba parduoti pozicijos rinkos kaina dėl nepakankamo rinkos gilumo ar rinkos sutrikimo.

3.3.1. Likvidumo rizikos valdymas

Priemonė visų pirma finansuojama metiniais valstybių narių įnašais, taip pat dėl Priemonės vykdomų operacijų atsirandančiomis grįžtamosiomis lėšomis. Priemonės finansavimo likvidumo rizika valdoma daugiausia planuojant jos grynuosius likvidumo poreikius ir reikalingus valstybių narių metinius įnašus.

Siekiant apskaičiuoti metinius valstybių narių įnašus, analizuojama ir visus metus stebima esamo ir numatomo portfelio lėšų išmokėjimo eiga. Siekiant patikslinti metinius likvidumo reikalavimus, atsižvelgiama į ypatingus įvykius, pvz., anksti gautas grąžinamąsias išmokas, akcijų pardavimą ar išsipareigojimų nevykdymo atvejus.

Siekiant papildomai sumažinti likvidumo riziką, palaikomas Priemonės likvidumo rezervas, kuris yra pakankamas, kad bet kuriuo metu būtų galima padengti numatytas pinigines išmokas, apie kurias reguliariai praneša EIB skolinimo skyrius. Lėšos investuojamos pinigų rinkoje ir obligacijų rinkose tarpbankinių indėlių ir kitų trumpalaikių finansinių priemonių forma atsižvelgiant į Priemonės išsipareigojimus dėl piniginių išmokų. Priemonės likvidųjį turtą valdo banko izdo departamentas, siekdamas išlaikyti tinkamą likvidumą, kad būtų galima tenkinti Priemonės prisiimtus išsipareigojimus.

Laikantis veiklos ir administracinių padalinių pareigų atskyrimo principo, už atsiskaitymo operacijas, susijusias su šio turto investavimu, atsako EIB Operacijų planavimo ir atsiskaitymo departamentas. Be to, už sandorio šalių įgaliojimą ir izdo investicijų ribų nustatymą ir tų ribų stebėjimą atsakingas Banko rizikos valdymo direktoratas.

3.3.2. Likvidumo rizikos vertinimas

Šio skirsnio lentelėse analizuojami finansiniai Priemonės išsipareigojimai pagal išpirkimo datą, remiantis laikotarpiu, likusiu nuo balanso sudarymo dienos iki sutartyje nustatytos išpirkimo datos (remiantis nediskontuotais pinigų srautais).

Neišvestinių priemonių finansinių išsipareigojimų atžvilgiu Priemonė susijusi su išsipareigojimais pagal neišmokėtas kredito dalis pagal pasirašytus paskolos susitarimus, pagal neišmokėtas pasirašytų kapitalo pasirašymo ir (arba) investicinių susitarimų dalis, pagal suteiktas paskolų garantijas arba pagal palūkanų subsidijas ir techninę pagalbą, kurias išsipareigota skirti.

Paskoloms pagal investicinę priemonę (IP) nustatytas išmokėjimo terminas. Tačiau išmokų laikas ir sumos atspindi susijusių investicinių projektų pažangą. Be to, IP paskolos yra operacijos, atliekamos santykinai kintančioje aplinkoje, todėl jų išmokėjimo grafikui būdingas didelis neapibrėžtumas.

Kapitalo investicijos tampa mokėtinomis, kai akcijų fondų valdytojai parengia galiojančius kvietimus įnešti kapitalo lėšų, kurie rodo jų investicinės veiklos pažangą. Lėšų įnešimo laikotarpis paprastai yra 3 metai, tačiau jis dažnai pratęsiamas vieniems arba dviems metams. Kai kurių išmokėjimo išsipareigojimų laikotarpis paprastai yra ilgesnis nei lėšų įnešimo laikotarpis, t. y. iki to laiko, kai galima visiškai disponuoti fondo investicijomis, kadangi fondo likvidumas gali būti nepakankamas, kad laikas nuo laiko būtų galima įvykdyti mokėjimo išsipareigojimus, kylančius dėl mokesčių ar kitokių išlaidų.

Garantijoms netaikomi specialūs išmokėjimo išsipareigojimai, nebent pareikalaujama įvykdyti garantiją. Neapmokėtų garantijų suma sumažinama, atsižvelgiant į garantija užtikrintų paskolų grąžinimo grafiką.

Palūkanų subsidijos, kurias išsipareigota skirti, išmokamos, kai subsidijuojamos paskolos finansuojamos iš banko nuosavų išteklių. Todėl nurodytos išlaidos yra tik išsipareigojimai, susiję su tomis paskolomis, o ne su visa neišmokėtų palūkanų subsidijų, kurias išsipareigota skirti, suma. Kaip ir paskolų atveju, jų išmokėjimo grafikas nėra aiškus.

Techninės pagalbos, kurią išsipareigota skirti, bendros nominaliosios išlaidos lentelėje „Neišvestinių priemonių finansinių išsipareigojimų terminas“ rodo visą pagal pasirašytas techninės pagalbos sutartis neišmokėtą dalį. Išmokėjimo grafikui būdingas didelis neapibrėžtumas. Išmokamų pinigų srautai, priskirti terminų intervalui „3 mėnesiai arba trumpesnis“, reiškia iki finansinių ataskaitų sudarymo dienos gautų neapmokėtų sąskaitų faktūrų sumą.

Neišvestinių priemonių finansiniai išsipareigojimai, kuriems sutartimi nenustatyta konkreti išpirkimo data, priskiriami kategorijai „Išpirkimo data neapibrėžta“. Išsipareigojimai, dėl kurių finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra užregistruotas išmokos reikalavimas, priskiriami atitinkamam terminų intervalui.

Išvestinių finansinių priemonių finansinių išsipareigojimų terminas rodo apsikeitimo sandorių, įskaitant skirtingų valiutų apsikeitimo sandorius (angl. *CCS – cross currency swaps*), skirtingų valiutų palūkanų normų apsikeitimo sandorius (angl. *CCIRS – cross currency interest rate swaps*), trumpalaikius valiutų apsikeitimo sandorius ir palūkanų normų apsikeitimo sandorius, sutartinius nediskontuotus bendruosius pinigų srautus.

Neįvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas Tūkst. EUR 2018 m. gruodžio 31 d.	3 mėnesiai arba trumpesnis	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Ilgėnis nei 5 metai	Neapibrėžtas terminas	Bendros nominaliosios išlaidos
Paskolų, kurias įsipareigojama skirti, bet kurios neišmokėtos, išlaidos	7 854	—	—	—	1 276 077	1 283 931
Investicinių lėšų, kurias įsipareigojama skirti, ir pasirašytų akcijų išlaidos	2 023	—	—	—	345 144	347 167
Kita (pasirašytos, bet neišduotos garantijos, išduotos garantijos)	—	—	—	—	1 556 468	1 556 468
Palūkanų subsidijų, kurias įsipareigojama skirti, išlaidos	—	—	—	—	360 655	360 655
Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, išlaidos	2 373	—	—	—	24 082	26 455
Iš viso	12 250	—	—	—	3 562 426	3 574 676

Neįvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas Tūkst. EUR 2017 m. gruodžio 31 d.	3 mėnesiai arba trumpesnis	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Ilgėnis nei 5 metai	Neapibrėžtas terminas	Bendros nominaliosios išlaidos
Paskolų, kurias įsipareigojama skirti, bet kurios neišmokėtos, išlaidos	5 543	—	—	—	864 440	869 983
Investicinių lėšų, kurias įsipareigojama skirti, ir pasirašytų akcijų išlaidos	5 039	—	—	—	316 656	321 695
Kita (pasirašytos, bet neišduotos garantijos, išduotos garantijos)	—	—	—	—	82 251	82 251
Palūkanų subsidijų, kurias įsipareigojama skirti, išlaidos	1 245	—	—	—	286 066	287 311
Techninės pagalbos, kurią įsipareigojama skirti, išlaidos	1 931	—	—	—	24 720	26 651
Iš viso	13 758	—	—	—	1 574 133	1 587 891

Išvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas Tūkst. EUR 2018 m. gruodžio 31 d.	3 mėnesiai arba trumpesnis	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Ilgėnis nei 5 metai	Bendros nominaliosios įplaukos / išlaidos
CCS ir CCIRS. Įplaukos	5	3 281	1 816	—	5 102
CCS ir CCIRS. Išlaidos	—	-4 081	-1 770	—	-5 851
Trumpalaikiai valiutos apsiskeitimo sandoriai. Įplaukos	1 460 608	—	—	—	1 460 608
Trumpalaikiai valiutos apsiskeitimo sandoriai. Išlaidos	-1 465 498	—	—	—	-1 465 498
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai. Įplaukos	397	1 171	3 473	204	5 245
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai. Išlaidos	—	-1 340	-3 030	-175	-4 545
Iš viso	-4 488	-969	489	29	-4 939

Išvestinių priemonių finansinių įsipareigojimų terminas Tūkst. EUR 2017 m. gruodžio 31 d.	3 mėnesiai arba trumpesnis	Nuo 3 mėn. iki 1 metų	Nuo 1 iki 5 metų	Ilgėnis nei 5 metai	Bendros nominaliosios įplaukos / išlaidos
CCS ir CCIRS. Įplaukos	7	3 144	5 122	—	8 273
CCS ir CCIRS. Išlaidos	—	-4 051	-5 959	—	-10 010
Trumpalaikiai valiutos apsiskeitimo sandoriai. Įplaukos	1 500 000	—	—	—	1 500 000
Trumpalaikiai valiutos apsiskeitimo sandoriai. Išlaidos	-1 493 987	—	—	—	-1 493 987
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai. Įplaukos	355	1 102	4 138	625	6 219
Palūkanų normų apsiskeitimo sandoriai. Išlaidos	—	-1 502	-3 782	-556	-5 840
Iš viso	6 375	-1 307	-482	69	4 655

3.3.3. Ilgalaikis finansinis turtas ir įsipareigojimai

Toliau pateikiamoje lentelėje nurodytos neišvestinio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kuriuos tikimasi atgauti arba padengti per daugiau nei 12 mėnesių nuo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, balansinės vertės.

	tūkst. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Finansinis turtas:		
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	1 666 232	1 608 488
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	567 292	497 539
Kitas turtas	171	318
Iš viso	2 233 695	2 106 345
Finansiniai įsipareigojimai:		
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	793	549
Trečiosioms šalims mokėtina suma	93 641	109 004
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	23 822	—
Iš viso	118 256	109 553

3.4. Rinkos rizika

Rinkos rizika – tai rizika, kad rinkos kainų ir normų, kaip antai palūkanų normų, akcijų kainų ir užsienio valiutų kursų, pokyčiai turės poveikio subjekto pajamoms arba turimų finansinių priemonių vertei.

3.4.1. Palūkanų normos rizika

Palūkanų normos rizika kyla dėl pozicijų, už kurias mokamos palūkanos, ekonominės vertės arba iš jų gaunamų pajamų kintamumo, susijusio su nepalankiais palūkanų normos svyravimais.

Priemonė nėra tiesiogiai veikiama savo ekonominės vertės svyravimo arba įvairių turto, įsipareigojimų ir apsidraudimo priemonių kainų skirtumo, nes i) ji nepatiria jokių tiesioginio skolinimosi išlaidų arba palūkanų, skaičiuojamų įsipareigojimams, ir ii) ji pripažįsta palūkanų normų svyravimų poveikį pajamoms iš savo investicijų.

Priemonė savo paskolų portfelio ir mikro apsidraudimo apsikaitimo sandorių jautrumą palūkanų normos svyravimui vertina apskaičiuodama bazinio punkto vertę (BPV).

Remiantis BPV, vertinamas atitinkamo portfelio grynosios dabartinės vertės padidėjimas arba sumažėjimas, kai 1 baziniu punktu (0,01 %) padidėja palūkanų normos, esant konkrečiam terminui: „pinigų rinkos – iki vieno metų“, „labai trumpam – 2–3 metai“, „trumpam – 4–6 metai“, „vidutiniam“ – 7–11 metų, „ilgam – 12–20 metų“ arba „labai ilgam – daugiau kaip 21 metai“.

Siekiant nustatyti eurais išreikštų paskolų pinigų srautų grynąją dabartinę vertę, Priemonė naudoja EIB finansavimo eurais kreivę (apsikaitimo sandorių eurais kreivė + EIB finansavimo marža). EIB finansavimo JAV doleriais kreivė naudojama JAV doleriais išreikštų paskolų pinigų srautų grynajai dabartinei vertei apskaičiuoti. Valiutomis, kurių patikimos ir pakankamai išsamios diskonto kreivės negalima gauti, išreikštų paskolų pinigų srautų grynoji dabartinė vertė nustatoma kaip pakaitalą naudojant EIB finansavimo eurais kreivę.

Siekdama apskaičiuoti mikro apsidraudimo apsikaitimo sandorių grynąją dabartinę vertę, Priemonė eurais išreikštiems pinigų srautams naudoja apsikaitimo sandorių eurais kreivę, o JAV doleriais išreikštiems pinigų srautams – apsikaitimo sandorių JAV doleriais kreivę.

Kaip parodyta toliau pateikiamoje lentelėje, 2018 m. gruodžio 31 d. paskolų portfelio, įskaitant susijusius mikro apsidraudimo apsikaitimo sandorius, grynoji dabartinė vertė sumažėjo 483 tūkst. EUR (2017 m. gruodžio 31 d. sumažėjo 488 tūkst. EUR), visoms svarbioms palūkanų normos kreivėms kartu pakilus 1 baziniu punktu.

	tūkst. EUR						
Bazinio punkto vertė 2018 12 31	Pinigų rinka Rinka 1 metai	Labai trumpas 2–3 metai	Trumpas 4–6 metai	Vidutinis 7–11 metų	Ilgas 12–20 metų	Labai ilgas 21 metai	Iš viso
Bendras paskolų ir mikro apsidraudimo apsikaitimo sandorių jautrumas	–38	–94	–168	–154	–29	—	–483

Bazinio punkto vertė	tūkst. EUR						
	P pinigų rinka Rinka 1 metai	Labai trumpas 2–3 metai	Trumpas 4–6 metai	Vidutinis 7–11 metų	Ilgas 12–20 metų	Labai ilgas 21 metai	Iš viso
2017 12 31							
Bendras paskolų ir mikro apsidraudimo apskaitos sandorių jautrumas	–49	–96	–159	–168	–16	—	–488

3.4.2. Užsienio valiutos kurso rizika

Užsienio valiutos kurso rizika – tai IP kylanti rizika netekti pajamų arba ekonominės vertės dėl nepalankių užsienio valiutos kurso pokyčių.

Atsižvelgiant į pasirinktą apskaitos valiutą (IP atveju tai yra EUR), užsienio valiutos kurso rizika Priemonei kyla tuomet, kai yra neatitikimas tarp turto ir įsipareigojimų, išreikštų kita apskaitos valiuta. Užsienio valiutos kurso rizika apima ir kita apskaitos valiuta išreikštų būsimųjų pinigų srautų, pvz., palūkanų ir dividendų mokėjimų, vertės pokyčių, kuriuos lemia valiutos kurso svyravimai, poveikį.

3.4.2.1. Užsienio valiutos kurso rizika ir išdo turtas

IP išdo turtas išreiškiamas eurai arba JAV doleriais.

Nuo užsienio valiutos kurso rizikos apsidraudžiama sudarant skirtingų valiutų neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius arba išankstinius sandorius, taip pat valiutų apskaitos sandorius arba skirtingų valiutų apskaitos sandorius. Jeigu mano esant būtina ir tinkama, EIB Išdo departamentas gali imtis bet kokių kitų banko politiką atitinkančių priemonių, kuriomis apsaugoma nuo rinkos rizikos, patiriamos dėl IP finansinės veiklos.

3.4.2.2. Užsienio valiutos kurso rizika ir IP finansuojamos arba garantuojamos operacijos

Valstybių narių įnašai pagal IP mokami eurai. IP finansuojamos arba garantuojamos operacijos, taip pat palūkanų subsidijos gali būti išreikštos eurai, JAV doleriais ar bet kuria kita leistina valiuta.

Užsienio valiutos kurso rizika (euro kaip pasirinktosios valiutos atžvilgiu) kyla visada, kai operacijos, atliekamos kita nei euras valiuta, nėra apdraustos. IP apdraudimo nuo užsienio valiutos kurso rizikos gairės pateiktos toliau.

3.4.2.2.1. JAV doleriais išreikštų operacijų apdraudimas

Nuo užsienio valiutos kurso rizikos, kylančios, kai operacijos išreiškiamos JAV doleriais, turi būti apsidraudžiama agreguotuoju pagrindu, naudojant JAV dolerio ir euro apskaitos sandorius, kurie periodiškai pratęsimi ir kurių suma periodiškai patikslinama. Naudojant užsienio valiutų apskaitos sandorius siekiama dviejų tikslų. Viena vertus, gauti lėšų, reikalingų naujoms išmokoms (paskolos ir nuosavas turtas), kita vertus, išlaikyti užsienio valiutos makrolygio rizikos draudimą.

Atsižvelgiant į planuojamas ar tikėtinas grįžtamąsias lėšas ar lėšų išmokėjimą, kiekvieno laikotarpio pradžioje nustatomi būsimosio laikotarpio JAV doleriais gautini ar mokėtini pinigų srautai. Kartu pratęsimi užsienio valiutos apskaitos sandoriai, kurių galiojimas baigiasi, o jų suma patikslinama taip, kad padengtų bent jau būsimu laikotarpiu numatomus likvidumo poreikius JAV doleriais.

- Kas mėnesį JAV dolerių užsienio valiutos kurso pozicija yra apdraudžiama, jei viršija atitinkamas ribas, sudarant neatidėliotinus valiutos keitimo sandorius arba išankstinius sandorius.
- Nenumatytas likvidumo JAV doleriais trūkumas pratęsimo laikotarpiu gali būti dengiamas sudarant ad hoc užsienio valiutos apskaitos sandorius, o dėl užsienio valiutos kurso pozicijos didinimo atsiradęs likvidžių lėšų perteklius investuojamas į išdo turtą arba iškeičiamas į eurus.

3.4.2.2.2. Kitomis nei euras ar JAV doleris valiutomis atliekamų operacijų apdraudimas

- Kitomis nei euras ar JAV doleris valiutomis išreikštos IP operacijos apdraudžiamos tokio paties finansinio profilio kaip susijusi paskola skirtingų valiutų apskaitos sandoriais su sąlyga, kad veikia apskaitos sandorių rinka.
- Pagal IP vykdomos operacijos, išreiškiamos tokiomis valiutomis, kurioms negalima pritaikyti apsidraudimo galimybių arba toks apsidraudimas brangiai kainuoja. Šios operacijos išreikštos vietos valiutomis, tačiau atliktos eurai arba JAV doleriais. IP finansinės rizikos programoje, kurią 2015 m. sausio 22 d. patvirtino IP komitetas, nustatyta galimybė sintetiniu būdu apsidrausti nuo užsienio valiutos kurso pozicijos rizikos vietos valiutų, kurios yra stipriai teigiamai susietos su JAV doleriais, atveju, taikant JAV doleriais išreikštas išvestines finansines priemones. Vietos valiutos, kurios apsaugomos sintetiniu būdu, taikant JAV doleriais išreikštas išvestines finansines priemones, nurodytos 3.4.2.2.3 skirsnio lentelėje „Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą)“, o vietos valiutos, kurioms netaikomas šis sintetinis apsidraudimas, nurodytos toje pačioje lentelėje kaip „Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą)“.

3.4.2.2.3. Užsienio valiutos kurso pozicija (tūkst. EUR)

Šios pastabos lentelėse nurodoma Priemonės užsienio valiutos kurso pozicija.

Užsienio valiutos kurso pozicija nurodyta toliau pateikiamose lentelėse pagal IP rizikos politiką (aprašytą IF finansinės rizikos programoje). Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką yra grindžiama apskaitos duomenimis ir apibrėžiama kaip pasirinkto turto ir įsipareigojimų likutis. Užsienio valiutos kurso pozicijoje taikant rizikos politiką apibrėžti turtas ir įsipareigojimai pasirenkami taip, kad būtų užtikrinta, jog gautos pajamos būtų perskaičiuojamos tik į atskaitomybės valiutą (EUR).

Iki 2018 m. sausio 1 d. taikyta politika

Parduoti laikomo finansinio turto nerealizuotas pelnas ir (arba) nuostoliai bei vertės sumažėjimas (39-asis TAS) yra įtraukti į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką, taip pat, kaip ir paskolų bei gautinų sumų vertės sumažėjimas. Į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką įtrauktos išvestinės finansinės priemonės vertinamos nominaliąja, o ne tikrąja verte, kad būtų suderintos su turto, kuris taip pat vertinamas nominaliąja verte, patikslinta pagal paskolų vertės sumažėjimą, išlaikyta verte.

Po 2018 m. sausio 1 d. taikytina politika

Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių tikrosios vertės pokytis yra įtraukiamas į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką, kaip ir paskolų bei išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimas. Į užsienio valiutos kurso poziciją taikant rizikos politiką įtrauktos išvestinės finansinės priemonės vertinamos nominaliąja, o ne tikrąja verte, kad būtų suderintos su turto, kuris taip pat vertinamas nominaliąja verte, patikslinta pagal paskolų vertės sumažėjimą, išlaikyta verte.

Toliau pateikiamose lentelėse likusi turto ir įsipareigojimų dalis, kurią pirmiausia sudaro susikaupusios paskolų, išvestinių finansinių priemonių ir subsidijų palūkanos, pateikiama kaip „Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos“.

2018 m. gruodžio 31 d. Valiutos	Turtas ir įsipareigojimai			Įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai
	Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką	Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos	Užsienio valiutos kurso pozicija balanso sudarymo dieną	
USD	-157 177	-52 111	-209 288	600 271
<i>Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą) (€)</i>				
KES	35 806	252	36 058	—
TZS	71 195	814	72 009	—
DOP	35 311	821	36 132	—
UGX	45 731	769	46 500	—
RWF	24 176	17	24 193	—
<i>Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą) (€)</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP, JMD, NGN, ZAR	74 265	-432	73 833	—
Iš viso kita nei EUR valiuta	129 307	-49 870	79 437	600 271
EUR	—	2 834 560	2 834 560	3 044 623
Iš viso EUR ir ne EUR	129 307	2 784 690	2 913 997	3 644 894

(*) Išsamiau apie sintetinį apsidraudimą žr. 3.4.2.2.2 skirsnįje.

2017 m. gruodžio 31 d. Valiutos	Turtas ir įsipareigojimai			Įsipareigojimai ir neapibrėžtieji įsipareigojimai
	Užsienio valiutos kurso pozicija taikant rizikos politiką	Užsienio valiutos kurso pozicija netaikant rizikos politikos	Užsienio valiutos kurso pozicija balanso sudarymo dieną	
USD	-206 535	6 087	-200 448	377 994
<i>Vietos valiutos (pagal sintetinį apsidraudimą) (¹)</i>				
KES	88 532	2 854	91 386	—
TZS	98 722	1 820	100 542	—
DOP	37 785	1 494	39 279	—
UGX	52 653	1 505	54 158	—
RWF	32 714	354	33 068	—
<i>Vietos valiutos (ne pagal sintetinį apsidraudimą) (¹)</i>				
HTG, MUR, MZN, XOF, ZMW, BWP	30 802	183	30 985	—
Iš viso kita nei EUR valiuta	134 673	14 297	148 970	377 994
EUR	—	2 688 497	2 688 497	1 278 511
Iš viso EUR ir ne EUR	134 673	2 702 794	2 837 467	1 656 505

3.4.2.3. Jautrumo užsienio valiutos kursui analizė

2018 m. gruodžio 31 d. EUR kursui sumažėjus 10 procentų visų kitų valiutų atžvilgiu, įnašų mokėtojų išteklių padidėtų ir sudarytų 8,8 mln. EUR (2017 m. gruodžio 31 d. – 16,6 mln. EUR). EUR kursui padidėjus 10 procentų visų kitų valiutų atžvilgiu, įnašų mokėtojų išteklių sumažėtų ir sudarytų 7,2 mln. EUR (2017 m. gruodžio 31 d. – 13,6 mln. EUR).

3.4.2.4. Konvertavimo kursai

Toliau nurodyti konvertavimo kursai buvo taikyti sudarant 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. balansus.

	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Ne ES šalių valiutos		
Botsvanos pula (BWP)	12,2038	11,7512
Dominikos Respublikos pesai (DOP)	57,4037	57,1465
Fidžio doleriai (FJD)	2,4104	2,4186
Haičio gurdas (HTG)	86,92	75,69
Jamaikos doleris (JMD)	144,081	148,7032
Kenijos šilingai (KES)	116,24	123,7
Mauritanijos ugijos (MRO) (¹)	—	422,36
Mauritanijos ugijos (MRU) (¹)	41,166	—
Mauricijaus rupijos (MUR)	39,05	40,07
Mozambiko metikalis (MZN)	70,14	70,09
Nigerijos naira (NGN)	351,05	367,44
Ruandos frankai (RWF)	1 020,1	1 003,37
Tanzanijos šilingai (TZS)	2 624,33	2 681,78

	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Ugandos šilingai (UGX)	4 239	4 357
JAV doleriai (USD)	1,145	1,1993
CFA frankai (XAF / XOF)	655,957	655,957
Pietų Afrikos randai (ZAR)	16,4594	14,8054
Zambijos kvača (ZMW)	13,6077	11,965

(*) 2018 m. sausio 1 d. įvesta MRU, pakeitusi senąją MRO pagal kursą 1 MRU = 10 MRO.

3.4.3. Akcijų kainų rizika

Akcijų kainų rizika – tai rizika, kad tikroji investicijų į nuosavą kapitalą vertė sumažės dėl akcijų kainų lygio ir (arba) investicijų į nuosavą kapitalą vertės pokyčių.

Akcijų kainų rizika IP kyla dėl investicijų į tiesioginį nuosavą kapitalą ir rizikos kapitalo fondus.

Į biržos sąrašus neįtrauktų akcijų pozicijų vertė negalima greitai pasinaudoti stebėsenos ir nuolatinės kontrolės tikslais. Geriausi tokių pozicijų rodikliai, kuriais galima pasinaudoti, yra kainos, gautos taikant bet kokius tinkamus vertinimo metodus.

+/-10 % pakitus atskirų tiesioginių investicijų į nuosavą kapitalą ir į rizikos kapitalą vertei, o visiems kitiems kintamiesiems nepakitus, poveikis Priemonės įnašų mokėtojų ištekliams (pasikeitus nuosavo kapitalo priemonių portfelio tikrajai vertei) 2018 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 56,7 mln. EUR, arba atitinkamai –56,7 mln. EUR (2017 m. gruodžio 31 d. – 49,8 mln. EUR, arba atitinkamai –49,8 mln. EUR).

4. Finansinių priemonių tikroji vertė

4.1. Apskaitos klasifikacijos ir tikrosios vertės

Toliau pateikiamoje lentelėje parodyta finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų balansinė vertė ir tikroji vertė, įskaitant jos lygį tikrosios vertės hierarchijoje. Čia neįtraukta informacija apie finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų, kurie nėra apskaitomi tikrąja vertė, jei balansinė vertė yra artima tikrajai vertei, tikrąją vertę.

2018 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė						Tikroji vertė			Iš viso
	Skirta parduoti	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Pinigai, paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Išdo finansinis turtas	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	
Finansinis turtas, privalomai vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais										
Išvestinės finansinės priemonės	9 873	—	—	—	—	9 873	—	—	—	9 873
Rizikos kapitalo fondas	—	467 152	—	—	—	467 152	—	467 152	—	467 152
Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	—	100 140	—	—	—	100 140	16 675	83 465	—	100 140
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	—	—	720	—	—	720	—	—	720	720
Iš viso	9 873	567 292	720	—	—	577 885	16 675	10 593	550 617	577 885
Finansinis turtas amortizuota savikaina										
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	—	—	573 708	—	—	573 708	—	—	—	—
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	—	—	1 540 271	—	—	1 540 271	—	1 760 576	—	1 760 576
Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos	—	—	100 000	—	—	100 000	—	—	—	—
Iždo finansinis turtas	—	—	—	335 140	—	335 140	191 475	145 061	—	336 536
Kitas turtas	—	—	171	—	—	171	—	—	—	—
Iš viso	—	—	2 214 150	335 140	—	2 549 290	191 475	1 905 637	—	2 097 112
Iš viso finansinio turto	9 873	567 292	2 214 870	335 140	—	3 127 175				
Finansiniai įsipareigojimai, privalomai vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais										
Išvestinės finansinės priemonės	-8 493	—	—	—	—	-8 493	—	-8 493	—	-8 493
Iš viso	-8 493	—	—	—	—	-8 493	—	-8 493	—	-8 493

tūkst. EUR

	Balansinė vertė						Tikroji vertė			tūkst. EUR
	Skirta parduoti	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	Pinigai, paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Išdo finansinis turtas	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Iš viso	1 lygis	2 lygis	3 lygis	
2018 m. gruodžio 31 d.										
Finansiniai įsipareigojimai amortizuota savikaina										
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	—	—	—	—	-793	-793				
Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams	—	—	—	—	-23 822	-23 822				
Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	—	—	—	—	-143 813	-143 813				
Kiti įsipareigojimai	—	—	—	—	-2 493	-2 493				
Iš viso	—	—	—	—	-170 921	-170 921				
Iš viso finansinių įsipareigojimų	-8 493	—	—	—	-170 921	-170 921				
2017 m. gruodžio 31 d.										
Tikrąja verte neapskaitomas finansinis turtas:										
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	—	—	549 101	—	—	549 101				
Paskolos ir gautinos sumos	—	—	1 666 725	—	—	1 666 725				
Iš įnašų mokėtųjų gautinos sumos	—	—	150 000	—	—	150 000		1 852 507	—	1 852 507
Išvestinės finansinės priemonės	12 521	—	—	—	—	12 521	—	—	—	12 521
Rizikos kapitalo fondai	—	420 104	—	—	—	420 104	—	420 104	—	420 104
Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	—	77 435	—	—	—	77 435	24 458	—	52 977	77 435
Iš viso	12 521	497 539	—	—	—	510 060	24 458	12 521	473 081	510 060

2017 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė					Tikroji vertė			Iš viso	
	Skirta parduoti	Laikoma parduoti	Pirigai, paskolos ir gautinos sumos	Laikoma iki termino pabaigos	Kiti finansiniai įsipareigojimai	Iš viso	1 lygis	2 lygis		3 lygis
Obligacijos	—	—	—	144 382	—	144 382	—	—	—	—
Kitas turtas	—	—	4 385	—	—	4 385	144 382	—	—	144 382
Iš viso	—	—	2 370 211	144 382	—	2 514 593	144 382	1 852 507	—	1 996 889
Iš viso finansinio turto	12 521	497 539	2 370 211	144 382	—	3 024 653				
Tikrąja verte apskaitomi finansiniai įsipareigojimai:										
Išvestinės finansinės priemonės	-1 153	—	—	—	—	-1 153	—	-1 153	—	-1 153
Iš viso	-1 153	—	—	—	—	-1 153	—	-1 153	—	-1 153
Tikrąja verte neapskaitomi finansiniai įsipareigojimai:										
Atidėjiniai suteiktoms garantijoms	—	—	—	—	-484	-484	—	—	—	—
Trečiosioms šalims mokėtinos sumos	—	—	—	—	-157 285	-157 285	—	—	—	—
Kiti įsipareigojimai	—	—	—	—	-2 462	-2 462	—	—	—	—
Iš viso	—	—	—	—	-160 231	-160 231	—	—	—	—
Iš viso finansinių įsipareigojimų	-1 153	—	—	—	-160 231	-161 384	—	—	—	—

tūkst. EUR

4.2. Tikrosios vertės nustatymas

4.2.1. Vertinimo metodai ir svarbūs rinkoje negaunami duomenys

Toliau pateikiamoje lentelėje pateikta informacija apie vertinimo metodus ir svarbius rinkoje negaunamus duomenis, naudojamus finansinių priemonių, tikrosios vertės hierarchijoje priskiriamų 2 ir 3 lygiams, vertinimui.

	Vertinimo metodas	Svarbūs rinkoje negaunami duomenys	Rinkoje negaunamų duomenų ir tikrosios vertės nustatymo santykis
Tikraja verte apskaitomos finansinės priemonės			
Išvestinės finansinės priemonės	Diskontuotas pinigų srautas. Būsimieji pinigų srautai apskaičiuojami remiantis išankstiniu valiutos kursu / palūkanų normomis (iš stebimų išankstinių valiutos kursų ir pelningumo kreivių ataskaitinio laikotarpio pabaigoje) ir sutartinėmis išankstinėmis / palūkanų normomis, diskontuotomis taip, kad būtų atsižvelgta į įvairių sandorio šalių kredito riziką.	Netaikoma.	Netaikoma.
Rizikos kapitalo fondas	Patikslintos grynosios vertės metodas. Tikroji vertė nustatoma vadovaujantis arba Priemonės nuosavybės grynąją turto vertę lemiančioje priemonėje procentine dalimi, kuri atsispindi vėliausioje ataskaitoje, patikslintoje pagal pinigų srautus, arba, kai įmanoma, atitinkamo fondo valdytojo pateikta tikslia akcijos verte tą pačią dieną. Siekiant išlyginti turimos naujausios grynosios turto vertės ir metų pabaigos ataskaitose pateiktos vertės skirtumą, atliekama vėlesnių įvykių peržiūros procedūra ir, jei reikia, patikslinama pateikta grynoji turto vertė.	Laiko, praėjusio nuo paskutinės rizikos kapitalo fondo finansinių ataskaitų sudarymo dienos iki vertinimo dienos, tikslinimas, atsižvelgiant į: veiklos išlaidas ir valdymo mokesčius, tolesnius rizikos kapitalo fondo pagrindinio turto tikrosios vertės pokyčius, papildomus išpareigojimus, rinkos pokyčius ar kitus ekonominių sąlygų pokyčius.	Kuo ilgesnis laikotarpis praėjo nuo vertinimo tikraja verte dienos iki paskutinės rizikos kapitalo fondo finansinių ataskaitų sudarymo dienos, tuo didesnis praėjusio laiko tikslinimas.
Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	Patikslintas grynasis turtas.	Laiko, praėjusio nuo subjekto, į kurį investuojama, paskutinės finansinių ataskaitų sudarymo dienos iki vertinimo dienos, tikslinimas, atsižvelgiant į: veiklos išlaidas, tolesnius subjekto, į kurį investuojama, pagrindinio turto tikrosios vertės pokyčius, papildomus išpareigojimus, rinkos pokyčius ar kitus ekonominių sąlygų pokyčius, kapitalo padidinimą, pardavimą ar kontrolės pasikeitimą. Diskontas dėl nepakankamos paklausos (likvidumo), nustatomas atsižvelgiant į ankstesnių sandorių su panašiomis akcijomis toje šalyje (regione) kainas, svyruojantis nuo 5 iki 30 %.	Kuo ilgesnis laikotarpis praėjo nuo vertinimo tikraja verte dienos iki subjekto, į kurį investuojama, paskutinės finansinių ataskaitų sudarymo dienos, tuo didesnis praėjusio laiko tikslinimas. Kuo didesnė paklausos diskonto norma, tuo mažesnė tikroji vertė.

	Vertinimo metodas	Svarbūs rinkoje negaunami duomenys	Rinkoje negaunamų duomenų ir tikrosios vertės nustatymo santykis
Tikrąja verte neapskaitomos finansinės priemonės			
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	Diskontuoti pinigų srautai. Vertinimo modeliuose naudojami sutartyje numatyti pinigų srautai, kurie priklauso nuo to, ar skolininkas vykdys finansinius įsipareigojimus, ir neatšizvelgiama į jokiais užtikrinimo priemonių, kuriomis padengiamos pagrindinės pozicijos, vertes ar ankstyvo paskolos grąžinimo scenarijus. Norint apskaičiuoti paskolų grynąją dabartinę vertę, pagal modelį diskontuojami kiekvienos paskolos sutartyje numatyti pinigų srautai, naudojant patikslintą rinkos diskonto normos kreivę. Tada atskiros paskolos grynoji dabartinė vertė yra patikslinama atšizvelgiant į svarbius susijusius tikėtinius nuostolius. Tada rezultatai susumuojami, kad būtų gauta paskolų ir išankstinių mokėjimų tikroji vertė.	Netaikoma.	Netaikoma.
Iždo finansinis turtas	Diskontuoti pinigų srautai.	Netaikoma.	Netaikoma.

Pradėjus taikyti 13-ąją TFAS, į išvestinių finansinių priemonių tikrąją vertę 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. įtraukiamos vertinimo patikslinimo sumos, t. y.:

- kredito vertinimo patikslinimo sumos, rodančios sandorio šalių kredito riziką išvestinių finansinių priemonių sandoriuose, kurios sudarė –37,4 tūkst. EUR 2018 m. gruodžio 31 d. ir –38 tūkst. EUR 2017 m. gruodžio 31 d.,
- debeto vertinimo patikslinimo sumos, rodančios kredito riziką išvestinių finansinių priemonių sandoriuose, kurios sudarė +15,1 tūkst. EUR 2018 m. gruodžio 31 d., ir +29,5 tūkst. EUR 2017 m. gruodžio 31 d.

4.2.2. Perkėlimai tarp 1 ir 2 lygių

Priemonės politika – pripažinti perkėlimus tarp lygių įvykio dieną arba perkėlimą lėmusio aplinkybių pasikeitimo dieną.

2018 ir 2017 m. Priemonė neatliko perkėlimų iš tikrosios vertės hierarchijos 1 lygio į 2 lygį ar iš 2 lygio į 1 lygį.

4.2.3. 3 lygio tikrosios vertės

3 lygio tikrųjų verčių suderinimas

Toliau pateikiamoje lentelėje nurodomi 3 lygio priemonių pokyčiai 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais:

	tūkst. EUR
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	
Likutis 2018 m. sausio 1 d.	473 081
Pelnas arba nuostoliai, pripažinti pelno arba nuostolių ataskaitoje:	
— grynasis realizuotas pelnas iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių	–10 622
— akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynasis tikrosios vertės pokytis	–13 411
Iš viso	–24 033
Išmokos	95 434
Grąžintos sumos	–11 165
Nurašytos sumos	17 300
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	550 617

tūkst. EUR	
Parduoti laikomas finansinis turtas	
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	494 004
Pelnas arba nuostoliai, pripažinti pelno arba nuostolių ataskaitoje:	
— grynasis realizuotas pelnas iš parduoti laikomo finansinio turto	2 711
— parduoti laikomo finansinio turto vertės sumažėjimas	-22 024
Iš viso	-19 313
Į kitas bendrąsias pajamas įtrauktas pelnas arba nuostoliai:	
– parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės grynasis pokytis	-17 592
Iš viso	-17 592
Išmokos	62 660
Grąžintos sumos	-44 568
Nurašytos sumos	-2 110
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	473 081

2018 ir 2017 m. Priemonė neatliko perkėlimų iš tikrosios vertės hierarchijos 3 lygio ar į jį.

5. Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro:

tūkst. EUR		
	2018 12 31	2017 12 31
Grynieji pinigai kasoje	51 936	166 445
Terminuotieji indėliai	521 882	367 653
Komeraciniai vekseliai	—	15 003
Pinigai ir pinigų ekvivalentai finansinės būklės ataskaitoje	573 818	549 101
Sukauptos palūkanos	-110	68
Pinigai ir pinigų ekvivalentai pinigų srautų ataskaitoje	573 708	549 169

6. Išvestinės finansinės priemonės

Pagrindiniai išvestinių finansinių priemonių komponentai, priskiriami skiriamiems parduoti:

tūkst. EUR			
2018 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė		Tariamoji suma
	Turtas	Įsipareigojimai	
Skirtingų valiutų palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	340	-665	5 245
Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	654	—	28 470
Valiutų apsikeitimo sandoriai	8 879	-7 828	1 460 608
Iš viso išvestinių finansinių priemonių	9 873	-8 493	1 494 323

2017 m. gruodžio 31 d.	Tikroji vertė		Tariamoji suma
	Turtas	Įsipareigojimai	
Skirtingų valiutų palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	149	-1 105	8 098
Palūkanų normų apsikeitimo sandoriai	393	-48	31 711
Valiutų apsikeitimo sandoriai	11 979	—	1 500 000
Iš viso išvestinių finansinių priemonių	12 521	-1 153	1 539 809

tūkst. EUR

7. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai

7.1. Paskolos ir išankstiniai mokėjimai

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma, kaip suderinamas paskolų ir išankstinių mokėjimų laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas su nauju tikėtinų kredito nuostolių pagal 9-ąją TFAS vertės sumažėjimo modeliu. 2017 m. lyginamosios vertės sumažėjimo sumos atitinka atidėjinių kredito nuostoliams vertę ir atspindi vertinimą pagal 39-ąją TAS.

	Bendrosios paskolos (¹)	Pirmaeilės paskolos	Subordinuotos paskolos	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Nominali paskolų suma amortizuota savikaina 2018 m. sausio 1 d.	1 003 294	687 499	62 546	—	1 753 339
Išmokos	203 352	52 274	—	3 588	259 214
Nurašytos sumos	—	—	—	—	—
Grąžintos sumos	-192 355	-157 952	-4 548	—	-354 855
Kapitalizuotos palūkanos	—	—	—	—	—
Užsienio valiutos kursų skirtumai	37 026	11 503	2 719	—	51 248
Nominali paskolų suma amortizuota savikaina 2018 m. gruodžio 31 d.	1 051 317	593 324	60 717	3 588	1 708 946
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams 2018 m. sausio 1 d.	-35 082	-57 911	-62 546	—	-155 539
Tikėtinų kredito nuostolių 12-os mėnesių laikotarpiu grynasis pokytis	-1 853	288	—	—	-1 565
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi, grynasis pokytis	4 696	870	-2 146	—	3 420
Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	-71 204	—	—	-1 794	-72 998
Tikėtinų kredito nuostolių finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi, atkūrimas	2 214	8 480	37 678	—	48 372
Nurašytos sumos	—	—	—	—	—
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-2 639	-1 336	-2 346	—	-6 321
Vertės sumažėjimas dėl atidėjinių nuostoliams 2018 m. gruodžio 31 d.	-103 868	-49 609	-29 360	-1 794	-184 631
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina 2018 m. gruodžio 31 d.	947 449	543 715	31 357	1 794	1 524 315
Nominali paskolų suma tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, 2018 m. sausio 1 d.	1 800	—	—	—	1 800
Išmokos	—	—	—	—	—
Grąžintos sumos	—	—	—	—	—
Nurašytos sumos	—	—	—	—	—
Užsienio valiutos kursų skirtumai	—	—	—	—	—
Nominali paskolų suma tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, 2018 m. gruodžio 31 d.	1 800	—	—	—	1 800

tūkst. EUR

tūkst. EUR

	Bendrosios paskolos (°)	Pirmaeilės paskolos	Subordinuotosios paskolos	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	Iš viso
Tikrosios vertės tikslinimas 2018 m. sausio 1 d.	-378	—	—	—	-378
Grynasis tikrosios vertės pokytis	-702	—	—	—	-702
Užsienio valiutos kursų skirtumai	—	—	—	—	—
Tikrosios vertės tikslinimas 2018 m. gruodžio 31 d.	-1 080	—	—	—	-1 080
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai tikrąja verte, kurios pasikeitimas pripažįstamas pelnu arba nuostoliais, 2018 m. gruodžio 31 d.	720	—	—	—	720
Amortizuota savikaina	-3 550	-3 109	11	—	-6 648
Palūkanos	12 330	9 243	1 031	—	22 604
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai 2018 m. gruodžio 31 d.	956 949	549 849	32 399	1 794	1 540 991

tūkst. EUR

	Bendrosios paskolos (°)	Pirmaeilės paskolos	Subordinuotosios paskolos	Iš viso
Sumos nominaliųjų verte 2017 m. sausio 1 d.	994 527	764 339	71 563	1 830 429
Išmokos	305 059	63 603	—	368 662
Nurašytos sumos	-3 257	-6 138	—	-9 395
Grąžintos sumos	-162 361	-91 125	—	-253 486
Užsienio valiutos kursų skirtumai	-128 874	-43 180	-9 017	-181 071
Sumos nominaliųjų verte 2017 m. gruodžio 31 d.	1 005 094	687 499	62 546	1 755 139
Vertės sumažėjimas 2017 m. sausio 1 d.	-18 185	-28 294	-71 161	-117 640
Į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą įtrauktas vertės sumažėjimas	-5 105	-11 572	—	-16 677
Nurašytos sumos	3 257	6 138	—	9 395
Vertės sumažėjimo atkūrimas	2 204	3 752	—	5 956
Užsienio valiutos kursų skirtumai	914	3 234	8 615	12 763
Vertės sumažėjimas 2017 m. gruodžio 31 d.	-16 915	-26 742	-62 546	-106 203
Amortizuota savikaina	-3 802	-3 408	—	-7 210
Palūkanos	15 122	9 877	—	24 999
Paskolos ir gautinos sumos 2017 m. gruodžio 31 d.	999 499	667 226	—	1 666 725

(*) Įskaitant agentūrų susitarimus.

7.2. Paskolų ir išankstinių mokėjimų vertės sumažėjimas pokytis, atidėjiniai nuostoliams

tūkst. EUR

	2018				Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	Nusipirkto arba suteiktos dėl kredito rizikos sumažėjusios vertės paskolos	
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai amortizuota savikaina					
Likutis 2018 m. sausio 1 d.	19 738	29 975	105 826	—	155 539
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	2 285	—	—	—	2 285
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	—	-2 633	—	—	-2 633
Perkėlimas į tikėtinius kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	—	—	27 646	1 794	29 440
Finansinis turtas, kurio pripažinimas nutraukiamas	—	—	—	—	—
Nurašymai	—	—	—	—	—
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	22 023	27 342	133 472	1 794	184 631

8. Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma, kaip suderinamas investicijų į nuosavą kapitalą laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas su nauja vertinimo politika pagal 9-ąją TFAS. 2017 m. lyginamosios sumos atitinka vertinimą pagal 39-ąją TAS, kai nuosavo kapitalo priemonės buvo klasifikuojamos pagal parduoti laikomą portfelį.

tūkst. EUR

	Rizikos kapitalo fondai	Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	Iš viso
Savikaina 2018 m. sausio 1 d.	356 086	70 310	426 396
Išmokos	73 250	22 184	95 434
Grąžintos sumos / pardavimai	-21 681	-635	-22 316
Grąžintų sumų / pardavimų užsienio valiutos kursų skirtumai	13 938	1 355	15 293
Savikaina 2018 m. gruodžio 31 d.	421 593	93 214	514 807
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2018 m. sausio 1 d.	64 018	7 125	71 143
Nerealizuoto pelno ir nuostolių grynas pokytis	-20 493	-172	-20 665
Užsienio valiutos keitimo kurso skirtumas, susidaręs dėl nerealizuoto pelno ir nuostolių	2 034	-27	2 007
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2018 m. gruodžio 31 d.	45 559	6 926	52 485
Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai 2018 m. gruodžio 31 d.	467 152	100 140	567 292

tūkst. EUR

	Rizikos kapitalo fondai	Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	Iš viso
Savikaina 2017 m. sausio 1 d.	331 253	72 636	403 889
Išmokos	62 660	—	62 660
Grąžintos sumos / pardavimai	-38 990	-708	-39 698
Nurašytos sumos	-437	-1 673	-2 110
Grąžintų sumų / pardavimų užsienio valiutos kursų skirtumai	1 600	55	1 655
Savikaina 2017 m. gruodžio 31 d.	356 086	70 310	426 396

	tūkst. EUR		
	Rizikos kapitalo fondai	Tiesioginės investicijos į nuosavą kapitalą	Iš viso
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2017 m. sausio 1 d.	129 427	13 457	142 884
Nerealizuoto pelno ir nuostolių grynas pokytis	-20 930	-1 008	-21 938
Nerealizuotas pelnas ir nuostoliai 2017 m. gruodžio 31 d.	108 497	12 449	120 946
Vertės sumažėjimas 2017 m. sausio 1 d.	-22 892	-6 997	-29 889
Į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą įtrauktas vertės sumažėjimas per metus	-22 024	—	-22 024
Nurašytos sumos	437	1 673	2 110
Vertės sumažėjimas 2017 m. gruodžio 31 d.	-44 479	-5 324	-49 803
Parduoti laikomas finansinis turtas 2017 m. gruodžio 31 d.	420 104	77 435	497 539

9. Iš įnašų mokėtojų gautinos sumos

Iš įnašų mokėtojų gautinas 100 000 EUR sumas sudaro vien tik pareikalauti, bet neįmokėti valstybių narių įnašai.

10. Išdo finansinis turtas

Išdo portfelį sudaro kotiruojamos obligacijos, kurių likęs terminas finansinių ataskaitų sudarymo dieną yra trumpesnis nei trys mėnesiai. Lentelėje parodyti išdo portfelio pokyčiai.

	tūkst. EUR
Likutis 2018 m. sausio 1 d.	144 382
Įsigijimas	2 219 062
Išpirkimo terminai	-2 026 659
Priedų / nuolaidų amortizacija	149
Sukauptų palūkanų pokytis	-1 794
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	335 140

	tūkst. EUR
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	169 398
Įsigijimas	1 084 149
Išpirkimo terminai	-1 109 563
Priedų / nuolaidų amortizacija	-59
Sukauptų palūkanų pokytis	457
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	144 382

11. Kitas turtas

Pagrindiniai kito turto komponentai:

	tūkst. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Iš EIB gautina suma	—	4 117
Finansinės garantijos	171	268
Iš viso kito turto	171	4 385

12. Būsimojo laikotarpio pajamos

Pagrindiniai būsimojo laikotarpio pajamų komponentai:

	tūkst. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Būsimojo laikotarpio palūkanų subsidijos	32 658	24 895
Būsimojo laikotarpio komisiniai už paskolas ir išankstinius mokėjimus	1 106	907
Iš viso būsimojo laikotarpio pajamų	33 764	25 802

13. Atidėjiniai suteiktoms garantijoms

Toliau pateikiamose lentelėse parodoma, kaip suderinamas atidėjinių finansinėms garantijoms laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas pagal naują tikėtinų kredito nuostolių pagal 9-ąją TFAS modelį. 2017 m. lyginamosios sumos atitinka atidėjinius suteiktoms garantijoms, kurie buvo pripažinti pagal 39-ąją TAS, kadangi yra akivaizdžių įrodymų, kad Priemonė dėl suteiktų garantijų patirs nuostolių.

	2018			Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	
Suteiktos garantijos				
Sausio 1 d. likutis	—	484	—	484
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	94	—	—	94
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	—	391	—	391
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	—	—	—	—
Garantijos, kurių pripažinimas nutraukiamas	—	—	—	—
Reikalavimai mokėti pagal garantiją	—	—	—	—
Mokėjimo pradžios mokesčių amortizacija	—	-128	—	-128
Užsienio valiutos kursų skirtumai	—	-48	—	-48
Gruodžio 31 d. likutis	94	699	—	793
				2017
Sausio 1 d. likutis				625
Į pelno arba nuostolių ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitą įtrauktos papildomos sumos				65
Panaudotos sumos				-206
Perkėlimas iš „Kiti įsipareigojimai“, finansinės garantijos				—
Gruodžio 31 d. likutis				484

14. Atidėjiniai kreditavimo įsipareigojimams

Toliau pateikiamoje lentelėje parodoma, kaip suderinamas neišmokėtų paskolų atidėjinių nuostoliams (kreditavimo įsipareigojimų) laikotarpio pradžios ir pabaigos balansas pagal naują tikėtinų kredito nuostolių pagal 9-ąją TFAS modelį. 2017 m. lyginamosios sumos atitinka atidėjinių kredito nuostoliams vertę ir atspindi vertinimą pagal 39-ąją TAS.

tūkst. EUR

	2018			Iš viso
	Tikėtini kredito nuostoliai 12-os mėnesių laikotarpiu	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	Tikėtini kredito nuostoliai finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	
Kreditavimo įsipareigojimai				
Sausio 1 d. likutis	1 993	2 163	—	4 156
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius 12-os mėnesių laikotarpiu	5 192	—	—	5 192
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos nesumažėjusi	—	14 420	—	14 420
Perkėlimas į tikėtinus kredito nuostolius finansinės priemonės galiojimo laikotarpiu, kurių vertė dėl kredito rizikos sumažėjusi	—	—	—	—
Užsienio valiutos kursų skirtumai	40	14	—	54
Gruodžio 31 d. likutis	7 225	16 597	—	23 822

15. Trečiosioms šalims mokėtinos sumos

Pagrindiniai trečiosioms šalims mokėtinų sumų komponentai:

tūkst. EUR

	2018 12 31	2017 12 31
Grynosios bendrosios administracinės išlaidos, mokėtinos EIB	47 799	45 105
Kitos sumos, mokėtinos EIB	54	580
Valstybėms narėms dar neišmokėtos palūkanų subsidijos ir TP	95 960	111 600
Iš viso trečiosioms šalims mokėtinos sumos	143 813	157 285

16. Kiti įsipareigojimai

Pagrindiniai kitų įsipareigojimų komponentai:

tūkst. EUR

	2018 12 31	2017 12 31
Iš anksto gauti paskolos mokėjimai	2 124	1 986
Būsimojo laikotarpio pajamos iš palūkanų subsidijų	369	436
Finansinės garantijos	—	40
Iš viso kitų įsipareigojimų	2 493	2 462

17. Pareikalautieji valstybių narių įnašai

tūkst. EUR

Valstybės narės	Priemonei skirtas įnašas	Įnašas, skirtas palūkanų subsidijoms ir techninei pagalbai	Iš viso įnešta	Pareikalauta, bet neįmokėta
Austrija	69 935	8 869	78 804	2 410
Belgija	103 226	13 046	116 272	3 530
Bulgarija	896	294	1 190	140
Kipras	576	189	765	90
Čekija	3 264	1 071	4 335	510

Valstybės narės	tūkst. EUR			
	Priemonei skirtas įnašas	Įnašas, skirtas palūkanų subsidijoms ir techninei pagalbai	Iš viso įnešta	Pareikalauta, bet neįmokėta
Danija	56 820	7 275	64 095	2 000
Estija	320	105	425	50
Suomija	39 852	5 214	45 066	1 470
Prancūzija	624 971	75 972	700 943	19 550
Vokietija	611 715	76 616	688 331	20 500
Graikija	35 121	4 883	40 004	1 470
Vengrija	3 520	1 155	4 675	550
Airija	18 577	2 802	21 379	910
Italija	340 252	45 025	385 277	12 860
Latvija	448	147	595	70
Lietuva	768	252	1 020	120
Liuksemburgas	7 693	984	8 677	270
Malta	192	63	255	30
Nyderlandai	138 415	17 685	156 100	4 850
Lenkija	8 320	2 730	11 050	1 300
Portugalija	27 313	3 809	31 122	1 150
Rumunija	2 368	777	3 145	370
Slovakija	1 344	441	1 785	210
Slovėnija	1 152	378	1 530	180
Ispanija	170 369	24 876	195 245	7 850
Švedija	73 692	9 677	83 369	2 740
Jungtinė Karalystė	355 881	49 356	405 237	14 820
Iš viso 2018 m. gruodžio 31 d.	2 697 000	353 691	3 050 691	100 000
Iš viso 2017 m. gruodžio 31 d.	2 517 000	333 691	2 850 691	150 000

2018 m. lapkričio 12 d. Taryba nustatė kiekvienos valstybės narės iki 2019 m. sausio 21 d. mokėtinų įnašų sumas. 2018 m. gruodžio 31 d. buvo neįmokėta 100 000 EUR.

18. Neapibrėžtieji įsipareigojimai

	tūkst. EUR	
	2018 12 31	2017 12 31
Įsipareigojimai		
Neišmokėtos paskolos	1 283 931	869 983
Neišmokėtos sumos, kurias įsipareigota skirti, susijusios su akcijomis ir kitais kintamo pelningumo vertybiniais popieriais	347 167	321 695
Išduotos garantijos	2 800	7 682
Palūkanų subsidijos ir techninė pagalba	457 328	382 576
Neapibrėžtieji įsipareigojimai		
Pasirašytos, bet neišduotos garantijos	1 553 668	74 569
Iš viso neapibrėžtųjų įsipareigojimų	3 644 894	1 656 505

19. Pajamos iš palūkanų ir panašios pajamos ir išlaidos

Pagrindiniai pajamų iš palūkanų ir panašių pajamų komponentai:

	<i>tūkst. EUR</i>	
	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	92 506	97 440
Palūkanų subsidijos	4 224	3 966
Iš viso pajamų iš palūkanų ir panašių pajamų	96 730	101 406

Pagrindiniai palūkanų ir panašių išlaidų komponentai:

	<i>tūkst. EUR</i>	
	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Išvestinės finansinės priemonės	-563	-980
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	-654	-1 037
Iždo finansinis turtas	-1 322	-654
Iš viso palūkanų ir panašių išlaidų	-2 539	-2 671

20. Mokesčių ir komisinių pajamos ir išlaidos

Pagrindiniai mokesčių ir komisinių pajamų komponentai:

	<i>tūkst. EUR</i>	
	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Paskolų ir išankstinių mokėjimų mokesčiai ir komisiniai	107	—
Finansinių garantijų mokesčiai ir komisiniai	170	209
Kita	7	1
Iš viso mokesčių ir komisinių pajamų	284	210

Pagrindiniai mokesčių ir komisinių išlaidų komponentai:

	<i>tūkst. EUR</i>	
	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Trečiosioms šalims sumokėti su akcijomis ir kitais kintamo pelningumo vertybiniais popieriais susiję komisiniai	-106	-60
Iš viso mokesčių ir komisinių išlaidų	-106	-60

21. Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas

Grynojo realizuoto pelno iš akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių pagrindiniai komponentai:

	<i>tūkst. EUR</i>	
	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynosios pajamos	3 166	1 030
Dividendų pajamos	7 320	1 681
Grynasis tikrosios vertės pokytis	-20 665	—
Akcijų ir kitų kintamo pelningumo vertybinių popierių grynas rezultatas	-10 179	2 711

22. Bendrosios administracinės išlaidos

Bendrosios administracinės sąnaudos – tai faktinės EIB patirtos Priemonės valdymo išlaidos, atėmus pajamas iš standartinių įvertinimo mokesčių, kuriais EIB tiesiogiai apmokestina Priemonės klientus.

	<i>tūkst. EUR</i>	
	Nuo 2018 1 1 iki 2018 12 31	Nuo 2017 1 1 iki 2017 12 31
Faktinės EIB patirtos išlaidos	–50 021	–48 285
Pajamos iš Priemonės klientams tiesiogiai taikomų įvertinimo mokesčių	2 222	3 180
Iš viso bendrųjų administracinių išlaidų	–47 799	–45 105

23. Ryšiai su nekonsoliduojamais struktūrizuotais ūkio subjektais

Struktūrizuoto ūkio subjekto apibrėžtis

Struktūrizuotas ūkio subjektas – tai subjektas, sukurtas taip, kad balsavimo arba panašios teisės nebūtų lemiamas veiksnys sprendžiant, kas kontroliuoja subjektą. 12-ajame TFAS nurodoma, kad struktūrizuotam ūkio subjektui dažnai būdingi keli ar visi šie požymiai:

- apribota veikla,
- siauras ir aiškiai apibrėžtas tikslas, pavyzdžiui, suorganizuoti nuomą palankiomis mokestinėmis sąlygomis, vykdyti mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros veiklą, suteikti kapitalo arba finansavimo šaltinį subjektui arba suteikti investavimo galimybių investuotojams, perduodant investuotojams su struktūrizuoto ūkio subjekto turtu susijusią riziką ir naudą,
- nepakankamai nuosavybės, kad struktūrizuotas ūkio subjektas galėtų finansuoti savo veiklą be subordinuotos finansinės paramos,
- finansavimas naudojant daugelį priemonių, kurios susietos sutartimis su investuotojais ir dėl kurių atsiranda kredito ar kitokios rizikos koncentracija (segmentai).

Nekonsoliduojami struktūrizuoti ūkio subjektai

Terminas „nekonsoliduojami struktūrizuoti ūkio subjektai“ taikomas visiems struktūrizuotiems ūkio subjektams, kurių Priemonė nekontroliuoja, ir apima nekonsoliduojamų struktūrizuotų ūkio subjektų palūkanas.

Dalių struktūrizuotuose ūkio subjektuose apibrėžtis

12-ajame TFAS „dalis“ apibrėžiamos taip, kad būtų įtrauktas sutartinis ir nesutartinis ryšys, dėl kurio ataskaitas teikiantis subjektas gauna kintamą grąžą iš to kito subjekto veiklos. Tokių dalių pavyzdžiai apima dalyvavimą nuosavybės dalių valdyme ir kitokius ryšius, pvz., finansavimo teikimą, paramą likvidumui užtikrinti, kredito vertės didinimo priemonės, įsipareigojimus ir garantijas kitam subjektui. 12-ajame TFAS nurodyta, kad ataskaitas teikiantis subjektas nebūtinai turi dalį kitame subjekte tik dėl to, kad su juo palaiko įprastus kliento ir tiekėjo santykius.

Toliau pateikiamoje lentelėje aprašyti struktūrizuotų ūkio subjektų, kurių Priemonė nekonsoliduoja, bet kuriuose Priemonė turi dalių, tipai.

Struktūrizuoto ūkio subjekto tipas	Pobūdis ir paskirtis	Priemonės turimos dalys
Projektų finansavimas. Skolinimas specialiosios paskirties įmonėms (SPI)	Projektų finansavimo operacijos (PF operacijos) – tai operacijos, kurias vykdančios Priemonės skolos tvarkymas priklauso nuo skolininko, kurio vienintelis ar pagrindinis pajamų šaltinis – vienos arba kelių rūšių turtas, finansuojamas tokios skolos lėšomis, arba kitas ankstesnis turtas, sutartimi susijęs su projektu. PF operacijas dažnai finansuoja SPI.	Grynosios išmokėtos sumos Pajamos iš palūkanų.
Rizikos kapitalo operacijos	Priemonė finansuoja rizikos kapitalo ir investicinius fondus. Rizikos kapitalo ir investiciniai fondai sutelkia ir valdo investuotojų, norinčių turėti privataus akcinio kapitalo dalių didelių augimo galimybių turinčiose mažose ir vidutinio dydžio įmonėse ir finansuoti infrastruktūros projektus, pinigus.	Investicijos į rizikos kapitalo subjekto išleistus vienetus ir (arba) akcijas. Dividendai, gauti kaip dividendų pajamos.

Toliau pateikiamoje lentelėje parodytos nekonsoliduojamų struktūrizuotų ūkio subjektų, kuriuose Priemonė turi dalių, balansinės vertės finansinių ataskaitų sudarymo dieną, taip pat didžiausia Priemonės nuostolių, susijusių su tais ūkio subjektais, rizika. Didžiausia nuostolio rizika apima balansines vertes ir susijusias neišmokėtas sumas, kurias įsipareigota skirti.

tūkst. EUR

Struktūrizuoto ūkio subjekto tipas	Antraštinė dalis	Balansinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	Didžiausia nuostolių rizika 2018 m. gruodžio 31 d.	Didžiausia nuostolių rizika 2017 m. gruodžio 31 d.
Rizikos kapitalo fondai	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	467 152	420 104	797 775	737 661
Iš viso		467 152	420 104	797 775	737 661

24. Poveikio finansavimo priemonių paketas

2013 m. birželio mėn. bendrame AKR ir ES ministrų tarybos susitikime patvirtintas naujas 11-ojo Europos plėtros fondo (EPF), apimančio 2014–2020 m. laikotarpį, finansinis protokolas.

Buvo susitarta dėl 500 mln. EUR skyrimo naujai investicinei priemonei – poveikio finansavimo priemonių paketui (angl. *Impact Financing Envelope*, IFE), kurio tikslas – remti projektus, galinčius turėti ypač didelį poveikį vystymuisi, kartu prisiimant didesnę tokioms investicijoms būdingą riziką. Šis paketas suteiks naujų galimybių pasinaudoti Priemone ir didinti paskolas privačiam sektoriui, investuojant į šias priemones:

Socialinio poveikio kapitalo fondus, kuriuos palaiko nauji privataus kapitalo fondų valdytojai, socialinių ir aplinkos problemų sprendimą laikantys savo fondų investavimo strategijos pagrindu, tačiau ir toliau siekiantys fondų ir bendrovių, į kurias investuojama, tvarumo.

Paskolas finansų tarpininkams (pvz., mikrofinansų įstaigoms, vietos bankams ir kredito unijoms), veikiantiems AKR šalyse, kuriose EIB, remdamasis kredito rizikos gairėmis, negali teikti finansavimo (visų pirma, vietos valiuta) pvz., dėl didelės šalies rizikos, valiutos kurso svyravimo arba kainų nustatymo lyginamųjų kriterijų nebuvimo. Pagrindinis tokių paskolų tikslas – finansuoti projektus, kuriais daromas didelis poveikis plėtrai, visų pirma, susijusius su parama labai mažoms ir mažoms įmonėms ir žemės ūkiu, kuriems paprastai negali būti taikomas finansavimas pagal IP.

Rizikos pasidalijimą lengvinančias priemones, kurios bus taikomos kaip pirmųjų nuostolių garantijos, sudarysiančios palankesnes sąlygas EIB rizikos dalijimosi su vietos finansų tarpininkais (daugiausia komerciniais bankais) operacijoms. Ši priemonė bus taikoma MVĮ ir smulkiems projektams, kurie šiuo metu tokia pagalba negali naudotis ir kurie atitinka poveikio finansavimo kriterijus, tais atvejais, kai nustatoma rinkos spraga, susijusi su MVĮ ir (arba) smulkių projektų galimybe gauti finansavimą. Pirmųjų nuostolių garantijos priemonė veiks kaip priešpriešinė garantija, taikoma EIB pagal investicinę priemonę ir kitų tarptautinių finansų įstaigų bei vystymosi finansų įstaigų finansuotoms pirmajai garantijos dalims, taip užtikrinant didelį svėro poveikį.

Tiesioginiam finansavimui, taikant skolos ar nuosavo kapitalo priemones projektams, kuriuos įgyvendina patikimi ir patyrę vykdytojai ir kurie turi didelį poveikį plėtrai; tačiau įgyvendinant šiuos projektus kyla didesnė nuostolių ir sunkumų susigrąžinti investicijas rizika (nuosavo kapitalo tipo rizika su didesniais nei įprasta tikėtiniais nuostoliais). Pagal šią priemonę EIB taikys griežtus atrankos ir tinkamumo finansuoti kriterijus, nes šie projektai, nepaisant didelio jų poveikio plėtrai, negalės atitikti priimtinių finansavimo kriterijų (pvz., mažai tikėtina galimybė atgauti investuotas lėšas arba kompensuoti nuostolius palūkanomis ir (arba) nuosavo kapitalo grąža).

Poveikio finansavimo priemonių paketas sudarys sąlygas vykdyti veiklą naujuose sektoriuose, pavyzdžiui, sveikatos apsaugos ir švietimo, žemės ūkio ir aprūpinimo maistu, ir plėtoti naujas ir novatoriškas rizikos pasidalijimo priemones.

Finansų ir apskaitos požiūriu poveikio finansavimo priemonių paketas yra IP portfelio dalis ir įtraukiamas į bendras IP metines finansines ataskaitas.

Šioje lentelėje pagal turto rūšis pateikiamos balansinės vertės ir skirtos, bet neišmokėtos sumos:

		<i>tūkst. EUR</i>			
Poveikio finansavimo priemonių paketo investicijų rūšis	Antraštinė dalis	Balansinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	Balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	Neišmokėtos sumos 2018 m. gruodžio 31 d.	Neišmokėtos sumos 2017 m. gruodžio 31 d.
Socialinio poveikio kapitalo fondas	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	19 134	7 839	53 672	51 720
Paskolos finansų tarpininkams	Paskolos ir išankstiniai mokėjimai	36 277	30 804	139 329	44 017
Rizikos pasidalijimą lengvinančios priemonės	Išduotos garantijos	-786	-296	43 668	64 569
Tiesioginis finansavimas – dalyvavimas valdant kapitalą	Akcijos ir kiti kintamo pelningumo vertybiniai popieriai	53 183	42 981	1 014	4 014
Iš viso		107 808	81 328	237 683	164 320

25. Vėlesni įvykiai

Po balanso sudarymo dienos neįvyko jokių esminių įvykių, apie kuriuos reikėtų paskelbti arba dėl kurių reikėtų patikslinti 2018 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas.